לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', כ"ז באלול תשמ"ז, 21 בספטמבר 1987 / שנת מ"ח מס' 13452 / המחיר – 1. ש"ח כולל מע"מ

לקראת הפיסגה: מתגבשת נוסחה שתאפשר שיתוף סוריה ואש"ף בתהליך המדיני

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

בין מדינות ערב מתגבשת נוסחה שנועדה להתגבר על חילוקי הדעות הנוכחים בעניין התהליך המדיני ולהקים משלחת ערבית מאוחדת לוועידה הבין־לאומית. נוסחה זו נועדה לאפשר השתתפות גורמים המתנגדים כרגע לתהליך השלום, כמו סוריה ואש"ף. הרעיון יועלה בוועידת הפיסגה הערבית ברבת־עמון ב־8 בנובמבר.

נראה, כי ירדן מגלה עניין בנוסחה הזאת כדי לקטוע את הדיאלוג שהתחיל בין אש"ף לבין הליכוד, על־ידי כך שיחזירו אותו לפיקוח העולם הערבי. הנוסחה הזאת גם תקל על ירדן את חיבוטי הנאמנות למצרים מצד אחד ולסוריה מצד שני.

על רקע איום להרחיב השביתה לכל המיגזר הציבורי, לרבות מערכת החינוך

היום — מאמץ של הרגע האחרון לחתום הסכם־שכר לפני החג

קיסר: נסים לא יוכל להיבנות מהבדלי גישות בין האיגודים המקצועיים ■ סלע המחלוקת: סירוב האוצר להחיל ההסכם על החברות הממשלתיות ■ שר האוצר: אפשר לגמור המו"מ מייד והיה אפשר לעשות זאת גם לפני שבועיים ■ מקווה שיימנעו פיטורי אלפי עובדים בתעשיה הבטחונית

מאת אבשלום קורה, כתבנו לענייני עבודה, כתבנו הכלכלי בירושלים וכתב עתי"ם

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים חברפלד, ימגשו היום אחרי־הצהריים עם שר האוצר, משה נסים, ועם הממונה על השכר, הילל דודאי, בניסיון לסיים את המו"מ בשירות הציבורי ולחתום על הסכם המסגרת עוד לפני כניסת החג.

הפגישה אמורה להתקיים בלשכת השר בירושלים, על רקע איום האיגודים המקצועיים להשבית את המיגזר הציבורי כולו, לרבות מערכת החינוך, אם לא ייחתמו הסכמי השכר החדשים עד ראש־השנה.

בהסתדרות הבעה אמש אכזבה, שהדיונים לא החלו מייד עם שובו

(המשך בעמוד 2)

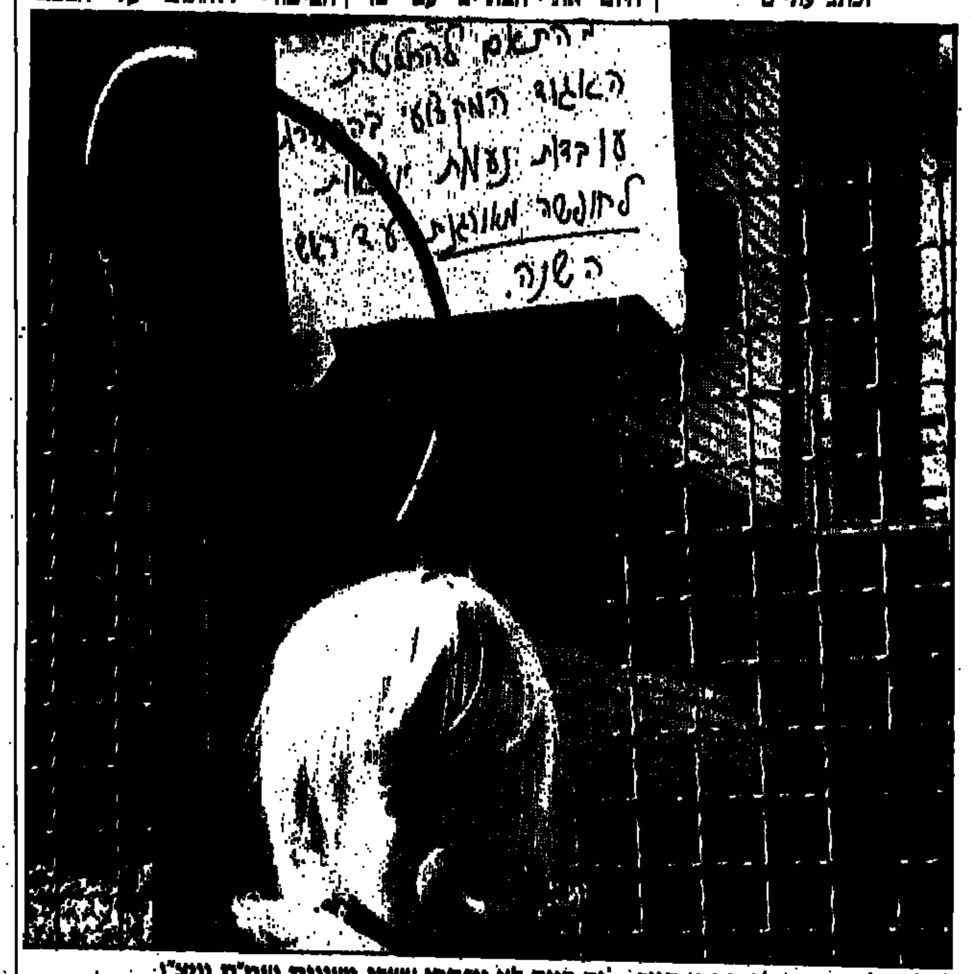

זה לא כל־כך נעים לראות גן סגור – גם היום לא ייפתחו שערי מעונות נעמ"ת וויצ"ו (צילום: יעקב שאלתיאל)

שמיר: לא ידעתי על פגישות עמירב

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

לשכת ראש הממשלה הודיעה אמש, כי ראש הממשלה יצחק שמיר לא ידע דבר על פגישותיו של משה עמירב עם גורמים פלשתיניים, וכי ראש הממשלה מתנגד לפגישות כאלה.

עוד נאמר, כי לפגישות שקיים עמירב אין כל קשר עם הליכוד וכי נראה שאנשי אש"ף ניצלו את תמימותו של עמירב.

ועדה פוליטית תטפל ב„מלחמת השבת" בירושלים ● עמוד 16

2 מטענים, בקבוק תבערה ותקרית ירויות ● עמוד 16

פרס: לא היתה עיסקת „יהודים תמורת נשק" ● עמוד 3

סיכוי להסכם גם לגבי טילים לטווח ארוך ● עמוד 2

לגיליון היום מצורף „הדף הירוק"

אשמת האוצר

שביתת 150 אלף עובדי הציבור אינה מעשה של זלזול בציבור הזכאי לקבל את שירותיהם. אם מישהו אשם בסבל שנגרם לאזרחים, הרי זהו משרד האוצר המתייחס בזלזול למשא־ומתן המתמשך חודשים בדבר חתימה על הסכם המסגרת. זהו זלזול בעובדים, אך גם בהסתדרות, אשר ראשיה גילו סבלנות בלתי־רגילה בניהול המשא־ומתן, סבלנות הגובלת בהתקפלות בפני האוצר. צריך לזכור, כי לא מדובר בתוספות שכר מפליגות ולא בפריצת הסכמי השכר העלולים להגדיל את האינפלציה, אלא בתוספת זעומה המסתכמת בממוצע ב־5%. אילו הייתה לאוצר תבונה, צריך היה לחזור ולחתום על ההסכם הזה ולמנוע תסיסה במשק. במקום זאת החלו שליחיו של שר האוצר, בהשראתו, להערים קשיים, תוך כדי ניסיון לפרוט לפרוטות גם את המעט שבתוספת השכר (שצריכה לנוע בין 100־50 ש"ח על פי חלוקה מוסכמת).

בעוד שר האוצר, עם שובו מארצות הברית, מגלגל את האשמה על ההסתדרות או על האיגודים המקצועיים, הרי האמת היא, כי ההסכם לא נחתם משום שהאוצר מנסה לחלק את התוספת לשניים ולשלם את חלקת השני לעובדים רק במארס 1988. במילים אחרות, העובדים יקבלו כעת אולי 35 שקל כתוספת שכר וזאת, כאשר תשלום תוספת היוקר נדחה לחודש נובמבר בגלל „חסרון" כמה עשיריות האחוז במדד האחרון. תוספת זו תהיה בשיעור של 70% בלבד מן היוקר. האוצר גם מתנגד, משום־מה, להחיל את התוספת העלובה הזאת על עובדי החברות הממשלתיות. אותי תמונת המצב המבליטה את חולשתה של ההסתדרות ואת ניצולה הברוטאלי של חולשה זאת על־ידי האוצר, אשר במקום להעריך את נכונותה של ההסתדרות לתרום בשם הפועלים ועל חשבונם למען שמירת יציבות המשק (מאז ההסתדרות הסכימה לשתיקת השכר בתוכנית הכלכלית הראשונה), מבזה אותה האוצר כאילו הייתה שלוחתו.

הטיעונים כאילו אחוז קטן של תוספת שכר הם הרבה כסף בימינו אין להם שחר. ייתכן, כי אחוז קטן של רווחים למיליונרים הוא כסף גדול. אך בשביל מקבלי שכר נמוך ובינוני, התוספת של 5% הוא כסף קטן שאינו משפר את מצבם ואת יכולתם לפרנס את משפחתם. ההסתדרות אינה יכולה להמשיך לשמש מעין מתווך בין האוצר לבין העובדים. עליה לשוב ולחיות במלוא מובן המילה ציגתם של הפועלים והמובילה למאבק אמיתי להשגת שכר הוגן. גם אם השביתה תסתיים היום או לפני החגים וייחתם ההסכם — הלקח הזה שריר וקיים.

משלחות מיוגוסלביה יגיעו לארץ בשנה הקרובה כאורחות מפ"ם

ח"כ גרנות נפגש בזאגרב עם אישים בכירים בברית הקומוניסטית היוגוסלבית

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

משלחת של הברית הקומוניסטית היוגוסלבית תהיה אורחת מפ"ם בישראל ותגיע ארצה בחודש ינואר הקרוב. משלחת נוספת של הברית הקומוניסטית היוגוסלבית תבוא לוועידת מפ"ם בחודש מרץ. את ההזמנות מסר מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, בעת ביקורו בזאגרב כאורח הברית הקומוניסטית היוגוסלבית.

עם שובו לארץ אמר אתמול גרנות, כי הזמנתו ליוגוסלביה החלה תהליך של חידוש היחסים בין שתי המפלגות – הברית הקומוניסטית היוגוסלבית ומפ"ם.

בביקור שנמשך יומיים היו למזכ"ל מפ"ם שיחות ממושכות עם ראשי המפלגה היוגוסלבית, אשר הביעו רצון לקדם את התהליך חידוש היחסים עם מפ"ם שנותק לפני 20 שנה. בשיחות הבהירו המארחים, כי הם רואים במפ"ם כתובת ישראלית ראשונה בשל

(המשך בעמוד 5)

פיסגת־חירום ערבית על אידאן־עיראק ב־8 בנובמבר

מאת כתבי רויטר וע"צ

תוניס. — שרי החוץ של מדינות הליגה הערבית, הלוחצים על איראן להסכים להפסקת־אש במלחמתה עם עיראק, החליטו אתמול לכנס ועידת פיסגה שלא־מן המניין בירדן, ב־8 בנובמבר, כדי לדון במלחמת המפרץ.

אולם סוריה, ידידתה הטובה ביותר של איראן בין המדינות הערביות, הודיעה, כי היא מתנגדת לסדר־היום המוצע, כלומר, לעובדה, שהפיסגה תדון אך ורק במלחמת המפרץ.

דמשק עמדה על כך, שהסתייגות זו תירשם בהחלטה הסופית.

בהחלטה שאושרה בתוניס נאמר, כי ועידת הפיסגה חייבת לדון „בהתפתחות מלחמת אידאן־עיראק, על כל היבטיה, ובאיומים על המדינות הערביות במפרץ, המוגעות ביכולתה של האומה הערבית

(המשך בעמוד 5)

עמוד אחורי

על המשמר

בשטח / מופע

ארצי חוזר לצוותא

האם יוכל שלמה ארצי לחזור לאינטימיות של „צוותא", לאחר שפוצץ את האוזניים ואת המוח, בוואליום אדיר של צליל ותאורה. בהופעותיו הפתוחות ששיאן בפארק הירקון? זו הייתה השאלה שכותב שורות אלה, ואיתו כמעט כל מי שעוסק בביקורת מופעי רוק, שאל את עצמו ואת קוראיו, במין ספקנות שכזו. וככן, הוא יכול והוא עשה את זה.

שלמה ארצי חזר לצוותא, לתקופה מוגבלת, למופע ארוך מאוד, דברני מאוד, לפעמים מביך בחשיפה העצמית ובשטיקים, הספונטניים או לא, שליוו אותו לארכו. כל כסא באולם הקטן היה תפוס וכל צופה, או כמעט כל אחד, היה משתתף פעיל: בשירה, בצחוקים (לא תמיד לצורך) וגם בדו־שיח שהתנהל בין הזמר לקהלו.

„בפארק זה לא היה ככה," העירה צופה אחת. „טוב, אני צריך גם להתפרנס," השיב ארצי ברפליקה משלו שהשכיבה את הקהל. בהזדמנות אחרת, הגיעה החשיפה לשיא, כאשר שר את „גבר הולך לאיבוד", אותו הקדיש לאהר'לה. בכר המנוח, שכתב עליו, כאשר נראה היה שהקריירה של ארצי מתחסלת במהירות. תוך כדי השיר, השתנק, קולו נשבר, משך באפו, בכה לעצמו. אחר־כך, ניגשה אליו אחת הצופות הצעירות והגישה לו ממחטה... בפארק, זה באמת בלתי־אפשרי.

החלק הראשון, ארצי מלווה ברני רוכס, היה חם ומהנה ביותר, הקשר עם הקהל היה קרוב, קשר־עין, והשירים עברו במישור אישי, אחד לאחד, לכל איש ואשה. למרות כל המלל הרב. בחלק הזה הוכיח ארצי, כי אינו זקוק למאסה אדירה של סאונד בוולטז' גבוה, כדי לחדור עמוק לנפש. הקשר המיידי, קשר של הערכה הדדית, אפילו חיבה, בינו לבין דני רובס (שגם שר שני שירים משלו וארצי ליווה אותו), הפך את החצי הראשון לחוויה.

הכיף שלהם, להופיע יחד על במה אחת, עבר אל הקהל בקלות, בלי כל מאמץ מיוחד. לכשעצמי, הייתי מעדיף מופע שיתבסס כולו על מתכונת החלק הראשון ולשמור את שלושת הנגנים האחרים, על סוללת כליהם, עם מערכת התאורה של במכי המופלא, לסיבוב־הופעות־פתוחות נוסף, בקיץ הבא. מכל מקום, רוצו לצוותא, אם תמצאו כרטיסים.

עומר ניר

שלמה ארצי מפלרטט עם הקהל בצוותא

צילום: אבי האפה/הדעות

ציורמצב

רק רקע / לוך נס

שוב המפלצת?

מאז ציוותה קולומבה הקדושה לפני 1400 שנים על „מפלצת מפחידה" לחזור למי אגם לוך־נס ולהתנהג יפה, לא ירדה האגדה מסדר היום. אלפי תיירים פוקדים מדי קיץ את חופי האגם בצפון סקוטלנד בתקווה להציץ במפלצת, ואולי גם לצלם אותה, עד שתימצא „נסי" עושים תושבי האיזור עסקים טובים.

ב־1934 צילם רופא לונדוני מה שנראה בתמונה כראש קטן, נישא על צוואר ארוך, מציץ ממי האגם ליד מבצר ארקהארט העתיק.

ספקנים אומרים שהיצור בתמונה יכול להיות צבי או כלב־מים (לוטרה), אבל על־פי צילום אחר מ־1972, בו נראה כברור סנפיר גדול, שיחזורו חוקרי טבע בריטיים את האחראי האפשרי למהומה: פלזיוזאורוס, דינוזאור ימי שנכחד עם יתר אחיו לפני 65 מיליון שנה.

נאמר שכאשר ירד המסך על עידן הזוחלים הגדולים נשארו אחד (או שניים) בחיים, והגיעו איכשהו לאגם דרך נהר נס המנקז אותו לים האירי.

לאפשרות כזו יש תקדימים: דגים פרימיטיביים שנכחדו לכאורה לפני 70 מיליון שנה נמצאו במאה הזו בריאים ושלמים מול חופי אפריקה.

עדיין לא ברור איך עברה המפלצת את תקופת הקרח האחרונה, כשהלוך היה קפוא לחלוטין.

השבוע התבשרנו מפי חוקר

שלט על גדות לוך־נס הפונה לתיירים: חפש את נסי אך אל תלכלך

הטבע אדריאן שיין על ניסיון נוסף לסתור את התעלומה: תהיה זו המשלחת הרצינית הראשונה מאז 1976, הוא תפעיל ציוד חריש, סונר מתוחכם, בתקציב כולל של מיליון ליש"ט. נדמה לי שגם הפעם לא נקבל צילום צבעוני של נסי. אולי הוא מגלה במשולש ברמודה עם איש השלג מההימלאיה.

ירון אשוח

לו יהי / צפוי השבוע

ציבור הצופים יסבול

● יחזור בידיים ריקות: מה שפרס יציע לשווארנדזה, שר החוץ הסובייטי, כשייפגשו השבוע, זה לבוא כאורח כבוד לטקס הפתיחה של הוועידה הבין־לאומית שהוא מתכנן. אחר כך יישבו הרוסים כמשקיפים חרשים־אילמים. ישראל תנהל מו"מ עם הערבים והפלשתינים, והרוסים יתבקשו להטביע חותמת גומי אוטומטית על כל הסכם שיושג, וגם לתת ערובות לסנקציות נגד מי שיפר הסכם כזה, בין אם הוא לרוחה של בריה"מ או נוגד את רצונה. לתענוג הזה יורשו הרוסים להצטרף רק אם יכירו בישראל ויתנו ליהודים לצאת חופשי חופשי. האם, כנציג של מעצמת־על, יש סיבה כלשהי ששר החוץ הסובייטי יתמוך בהצעה כזו?

● על גב הצופים: לגיורא צור, כתב הטלוויזיה בדרום, הייתה חלטורה ב„גב תקשורת", חברה ליחסי ציבור. הוא עף מתפקידו בשל חשד של אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור, שצור נתן בטלוויזיה כיסוי יתר לאישי ציבור שהיו לקוחותיו הפרטיים. לאגודת העיתונאים אין מה להתגאות בהעלמת־עין מחלטורות של עיתונאים בנושאים הקשורים לעבודתם. לפורת אין מה להתגאות בהיתרים לחלטורות שניתנו ברשות השידור.

אגודת העיתונאים מתנגדת לפיטורים שרירותיים של צור ותובעת מפורת הליכים משמעתיים תקינים. פורת סירב. מי שיסבול השבוע זה ציבור הצופים, כשיושבת סיקור האירועים בדרום.

עודד ליפשיץ

אח"מ/אורי גלד

משגע את אנגליה

זוכרים אותו? האיש ששיגע את ישראל עושה את זה עכשיו לאנגלים. באחריותו של העיתון „סאן", אורי גלר הצליח, כך כתוב, לשדר באמצעות גלי הטלפטיה המופלאים שלו, ציור שצייר, למוחם ולידיהם של עשרות קוראים נפעמים.

גלר שלנו (כבר לא כל־כך, אבל מה זה משנה) ריחף לו במסוק של העיתון מעל אנגליה וחשב על ציור. יצאה לו ספינה, הוא צייר. „שידר", את הציור וכאשר נחת, הפקידו במעטפה חתומה בכספת שמערכת העיתון. 2500 קוראים שלחו את הציורים שלהם למערכת וכמאתיים מהם ציירו אף הם את הספינה של גלר.

כדי להגביר את האמינות, נפתחה המעטפה בידי איש טלוויזיה מפורסם, רוג'ר קוק, הידוע בזכות תוכנית התחקירים שלו, שחשפה כבר הרבה מעשי הונאה ועבירות על החוק. קוק לא יכול היה להסביר את העניין. גם אנחנו לא.

אורי גלר

עומר ניר

מדף / פלמ"ח

הכינו תחמושת

אורי ברנר, „ההתפטרות", הוצאת יד טבנקין, 1987, 90 עמודים, ספטמבר 1987

„ההתפטרות" הינו שמה הכובש של חוברת המחקר, הדנה בגורלה של שיכבת הפיקוד הבכיר בפלמ"ח, במעבר מהתפרקותו אל צה"ל. המינוח, שניטבע על־ידי י. גלילי, משקף את התזה המרכזית של המחבר, לפיה נישלל מן הקצונה הבכירה בפלמ"ח מלהשפיע מכוחה — פרי ניסיונה הצבאי ורוחה הייחודית — על עיצוב דמותו של הצבא הממלכתי של מדינת ישראל.

הרחה מתוחכמת, יגיר א. ברנר, זוהי הכותרת המתאימה לתהליך שהתרחש, ולא עזיבה. מקובל בציבור, כי התנועה הקיבוצית לחצה „לשבור את הכלים" עם צה"ל „שלי" בן־גוריון, כעוד שלאמיתו של דבר בן־גוריון הוא שניהל מדיניות מחושבת לניטרולם של מפקדי הפלמ"ח.

המחבר ניכר במאמציו להזים את הטענה, כאילו ניתנה הנחייה מצד מפ"ם או מוכידות הקיבוץ המאוחד להסתלק מצה"ל ולמוטט את „אגדת ההתפטרות", שקנתה לה מעמד היסטורי (ובעבר — גם פוליטי). על־פי גירסתו, מחברה של האגדה הינו... בן־גוריון, מה גם ששידתה את מטרותיו. מצד שני ישנם רמזים, דווקא מפיו של מאיר יערי, המובילים למחשבה, שבכל זאת אין „הצעיף של טבנקין כה טהור" וכי אין הוא נקי מרכב „ההתפטרות הקולקטיבית" של חבריו מן הצבא.

גורע הזרע לפולמוס חדש, שיחרוג — קרוב לוודאי — מתחומיה של קהיליית ההיסטוריונים. הכינו תחמושת.

אבי ידידיה

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

הודעה לציבור הנוסעים באגד

באישור המפקחים על התעבורה

החל מיום שלישי 22.9.87 יתוגברו קוי השרות של אגד לקראת ראש־השנה. הנוסעים מתבקשים להקדים את נסיעותיהם בערב החג כדי לחסוך מעצמם צפיפות בשעות העומס.

במוצאי־שבת 26.9.87 יתוגברו שרותי אגד מהישובים בצפון הארץ ומהדרום לתל־אביב. יתר הנסיעות יתבצעו במתכונת לוח הזמנים של מוצאי־שבתות וחגים.

כדי להקל על עומס התנועה בתקופת החגים בתחנה המרכזית בתל־אביב, יועברו תחנות המוצא לצפון הארץ שמספריהם 821, 823, 829, 832, 833, 834, 843 מהתחנה המרכזית לרחוב הסולל פינת רח' סלומון בתל־אביב, החל מיום שני 21.9.87 ועד 18.10.87 (כולל).

פרטים נוספים ניתן לקבל במרכזי מידע ולשכות המודיעין של אגד.

תל־אביב: 03-432777 ירושלים: 02-304304 חיפה: 04-549131 באר־שבע: 057-74343

בברכת שנה טובה ונסיעה נעימה

אגד

דוברים אמריקנים בכירים: סיכוי להסכם על טילים לטווח ארוך

מאת כתבי רויטר וסי"ד

וושינגטון. — דוברים אמ־ריקניים בכירים אמרו אתמול, כי יש סיכוי של 50־50 שארה"ב ובריה"מ יסכימו לצמצם את מספר הטילים הגרעיניים האס־טרטגים לטווח ארוך, בטרם יפרוש הנשיא רייגן מכהונתו, ב־1989.

„אני סבור, כי יש סיכוי של 50־50", אמר הסנטור סם נאן, יו"ר ועדת השירותים המזויינים של הסנאט, בראיון בטלוויזיה.

יועצו של הנשיא רייגן לבטחון לאומי, פראנק קארלוצ'י, אמר באותה תוכנית, כי הוא שותף לדעתו לש הסנטור. הוא הוסיף: „זה יחייב מלאכה רבה." אולם בשלושת ימי השיחות, שהתנהלו בשבוע שעבר בין שרי החוץ של ארה"ב ובריה"מ, כבר הושגה התקדמות מסוימת לגבי טילים אסטרטגיים.

„הסכמנו להגביר את המאמצים," הוסיף.

צעד חשוב ביותר

חוזה על חיסול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני יהיה רק „צעד ראשון", והצעד החשוב יותר יהיה חוזה על הטילים הבאליסטיים הבין־יבשתיים — אמר אתמול דובר משרד החוץ הסובייטי, גנאדי גראסימוב.

הדובר, שרואיין בשידור ישיר מניו־יורק על־ידי רשת הטלוויזיה אנ.בי.סי., אמר, כי הוא „מקווה" שבריה"מ תחתום על הסכם הטילים לטווח בינוני, אולם חוזה כזה „איננו הישג גדול כשלעצמו." הצעד החשוב יותר יהיה חוזה על הטילים הבאליסטיים הבין־יבשתיים.

כאשר נשאל, אם בריה"מ תעמוד על כך, כי ביטול פרוייקט „מלחמת הכוכבים" יהווה תנאי מוקדם להסכם על הטילים הבאליסטיים, השיב גראסימוב, כי מוסקווה „איננה אוהבת" פרוייקט זה.

במוצאי־שבת הדגיש הנשיא רייגן, כי ארה"ב „לא תקריב" את הפרוייקט. קארלוצ'י הוסיף, כי אפילו אחרי הסכם אפשרי על הטילים הבאליסטיים, „עדיין בכוו־נתה של ארה"ב להמשיך בפרוייקט מלחמת הכוכבים."

קארלוצ'י אמר עוד, כי הסובייטים הוכיחו בשבוע שעבר „רצון רב" לדון בשאלת זכויות האדם בברי־ה"מ.

בטאון הצבא האדום משבח

בטאון הכוחות המזויינים הסו־בייטיים, „קראסנייה זוויזדה", כתב אתמול כי ההסכם עם ארה"ב לחיסול הטילים לטווח בינוני מהווה פריצת־דרך. עם זאת, קובע העתון, כי עדיין לא נפתרו כל הבעיות הקשורות בפירוק הנשק.

„ארצות־הברית וברית־המועצות התקרבו מאוד להשלמת הסכם חשוב זה" — מציין הפרשן הצבאי של „קראסנייה זוויזדה", מאנקי פונומרב.

הוא הוסיף, עם זאת: „זה חייב ליצור תנופה רבה למציאת פתרון לבעייה הבסיסית של צימצום הנשק האסטרטגי המיתקפתי. הגבלה מעין זו אין פירושה עדיין פירוק נשק גרעיני, אך היא מהווה מהלך ראוי לציון, שלו נוצפה האנושות כולה בתקווה".

מבריסל נמסר, כי נציגים צבאיים מערביים רבים אינם מסתירים את צערם נוכח האפשרות, שהטילים הגרעיניים האמריקניים יסולקו בקרוב מאירופה. בעיני המשקיפים הצבאיים המערביים, ההסכם העקרוני אינו נצחון היסטורי, אלא פגיעה במערך החימוש של נאט"ו, שיהיה קשה להתגבר עליה.

„חייל אף פעם אינו מרוצה כאשר הוא מאבד ציוד טוב" — אמר קצין המועסק במטה נאט"ו, הוא הוסיף, כי ההסכם העומד להיחתם פירושו „שאנו פשוט מוותרים על הנשק הטוב ביותר העומד לרשותנו."

בגין הצטרף לאגודה למען נעדרי צה"ל

ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, הצטרף אתמול, במחוות ציבוריות נדירה, לאגודה שהוקמה לשם מאבק לשחרורם של חיילי צה"ל הנעדרים, בכללם הנעדרים ממלחמת של"ג.

יחיאל קדישאי, שהיה ראש לשכתו של בגין, מסר, כי בגין הסכים להצטרף לאגודה לבקשת אחותו של הנעדר יהודה כץ.

קדישאי אמר, כי בגין מודאג מאוד מגורלם של החיילים הנעדרים ו„זהו פצע ממאיר" אצלו. (איי. פי.)

המשכים

היום — מאמץ של

(המשך מעמוד ראשון)

של נסים מזו"ל. הברפלד תמה על כך, שהשר מגלה „שלוות־נפש וחוסר רגישות כלפי ציבור עובדים כה גדול."

„עד שיסריח לו"

„חופשת המחאה" של הסתדרות הפקידים, המקיפה יותר מ־150 אלף עובדים במוסדות שונים, תיכנס היום ליומה השני. ממטה המאבק של הסתדרות הפקידים נמסר אמש, כי השביתה מלאה והיא תימשך עד שיחתם הסכם המסגרת והשכר בשירות הציבורי.

אחד מראשי הסתדרות זו אמר, בתגובה על דברי נסים, שההסכם לא נחתם בגלל מריבות פנימיות, כביכול, בין האיגודים, כי „אלה דברי הבל. ואנחנו נמשיך בשביתה, עד שיסריח לנסים באף."

בישיבת הוועדה המרכזת, הובעה אתמול מורת־רוח „מחוסר העניין, הגובל בחוסר־אחריות, שמפגינים הגורמים הממשלתיים המופקדים על ניהול המו"מ", כדברי ישראל קיסר. הוועדה המרכזת הביעה תמיכה מלאה בצעדי הסתדרות הפקידים, והחליטה, כי אם יעלה המו"מ המתורש על שרטון, יתכנס מטה־המאבק הבינאגפי ויחליט על השבתת המיגזר הציבורי כולו, לרבות מערכת החינוך, מיד אחרי ראש־השנה.

„הצעה מגוחכת"

באשר למו"מ הטראנס־אטלנטי, שהתנהל בימים האחרונים, אמר קיסר „במשך שבועיים מתנהל משא ומתן עם שר האוצר בשיחות טלפון לארצות־הברית, משום שהשר לא העניק סמכויות של ממש לנציגיו הבכירים."

קיסר הגדיר את דרישת האוצר, לחלק לשני תשלומים את תוספת השקלים (כ־75 ש"ח לכולם או 100 ש"ח לבעלי השכר הנמוך ו־60 ש"ח לבעלי השכר הגבוה) כהצעה מגוחכת, ששטוט בושה לדון בה. „אציע לחברי, המנהלים את המו"מ, לא לחתום על הסכם שיכלול הסדר כזה. שיפי־הנפש וכותבי המאמרים בגנות המאבק המקצועי של העובדים ינסו לחיות במשך חודש אחד מסכומים הקרובים לשכר־מינימום, שהם נחלת רוב העובדים בשירות הציבורי," אמר קיסר.

בתגובה על דברי נסים בשדה־התעופה, אמר קיסר: „למרות הבדלי הגישות ביניהם, ראויים מזכירי האיגודים המקצועיים למלוא ההערכה על הסבלנות והסובלנות שגילו ושהם מגלים ועל נכונותם להתפשר בינם לבין עצמם כדי להגיע למכנה משותף. אם מקווה הממשלה להיבנות מהבדלי הגישות בין האיגודים, היא לא תרוויח לכת."

בעיית החברות הממשלתיות

המחלוקת העיקרית, לפי שעה, בין ההסתדרות לבין האוצר נסבה סביב הדרישה להחיל את ההסכם על החברות הממשלתיות. האוצר מתנגד, בטענה, כי בחברות העיסקיות, כגון מפעלי ים המלח, חברת החשמל והתעשיה האווירית, כבר ניתנו תוספות־שכר משמעותיות.

בדברי תגובתו, אמר קיסר אתמול: „לא ניתן יד לסגירה הרמטית של החברות הממשלתיות ולהטלת איסור לנהל מו"מ בין ההנהלות לוועדים על פתרונות מקומיים, כפי שהיה נהוג כתן עד היום."

חיים הברפלד הזהיר, בישיבת הוועדה המרכזת: „אם לא תיסלל, היום או מחר, הדרך לחתימה על ההסכם, עלולים אנו למצוא עצמנו בתהליך מתעצם של התערערות יחסי־העבודה בשירותים הציבו־ריים."

דברי שר האוצר

במסיבת עיתונאים בנמל־התעופה בן־גוריון, אמר השר נסים כי הוא משתומם מאוד על השביתה. לדבריו, סוכמו עיקרי המו"מ על הסכם השכר החדש בסקטור הציבורי, לפני כשבוע וחצי, עוד לפני צאתו לחו"ל, אולם כתוצאה מוויכוח בין האיגודים, הם מתכחשים להסכם זה.

השר טען, כי האיגודים רוצים עתה תוספות גדולות יותר — ודווקא לבעלי ההכנסה הגבוהה.

בתשובה לשאלה, אמר: „אפשר לגמור את המו"מ מייד, בדיוק כפי שהיה אפשר לעשות כן לפני קרוב לשבועיים."

בנושא אחר, הביע שר האוצר אופטימיות רבה, שיהא אפשר למנוע את פיטוריהם של אלפי עובדים בתעשיה הבטחונית, כתוצאה מביטול פרוייקט ה„לביא", לאחר שסוכם עם ארה"ב, שהיא תבצע קניות־גומלין בישראל בסכום של 150 מיליון דולר בשנה, במשך שנתיים.

עוד אמר, כי בשנתיים הקרובות לא יוקטן הסיוע הבטחוני לישראל. תוכנותו לנו המרה של 100 מיליון דולר לשנתיים. כן דובר בהשתתפותה של ישראל במכרזים בטחוניים בארה"ב, ולמטרה זו יפעלו צוותים משותפים של ארה"ב ומערכת הבטחון של ישראל.

בחולון „מלמדים לקח"

אשר שילוני, כתבנו בחולון מוסר, כי רוב עובדי התברואה בעיריית חולון החליטו אתמול „ללמד לקח" את מזכיר הסתדרות הפקידים, משה בית־דגן, על שלא הכיר בנציגם כיו"ר ועד העובדים, ולכן לא הצטרפו לשביתה הכללית של עובדי הרשויות המקומיות, שעליה הכריזה הסתדרות הפקידים.

„המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
כמאגן מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה:
רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב
טל: 37 88 33
חשבון בבנק הדואר מס' 43540־4
המען למכתבים:
שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian)
2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 37 88 33
Telex: 34 16 52
סניפים:
ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל: 233161־2. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה: 33134 רח' הכרמל 17. טל 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

משפחה שקמה משבעה חשודה בניסיון לרצח רופא קופת־חולים

מאת כתבת „על המשמר"

רופא קופת־חולים ביבנה נאלץ אתמול להסתגר בחדר השירותים של תחנת המשטרה בעיר, כשאבלים שקמו משבעה על בן משפחתם שנהרג בתאונת־דרכים ניסו לרצחו. רק משהגיעה תגבורת לתחנת המשטרה ביבנה חולץ הרופא החבול. תוקפיו שנעצרו לחקירה שוחררו בערבות לאחר־מכן. זאת מבלי שהובאו בפני שופט.

בן המשפחה, שוטר מג"ב, נהג ברכב שהתהפך ונהרג בתאונה ושוטר מג"ב נוסף שהיה לידו. משפחתו זו אף שיכלה לפני חצי שנה בת.

בעת שהמשפחה ישבה שבעה חשו שניים מהאבלים בלא טוב והתקשרו לקופת־חולים במקום כדי להזמין עזרה רפואית. בתורנות אותה שעה היה ד"ר א. שהגיש עזרה למטופל אחר. בני המשפחה דרשו שיגיע מיד לביתם וזאת למרות הסבריו שהוא מטופל בחולה אחר ויגיע מאוחר יותר. כמחצית השעה מאוחר יותר הגיע הרופא לבית המשפחה וזאת קיבלה את פניו בנאצות וקללות.

כאמור, קמה אתמול המשפחה מימי השבעה ועוד לפני שהלכו לבית הקברות לומר קדיש על קבר האח החליט אחיו בן הי"ג לגמור את החוב עם הרופא. האח, שהחזיק סכינים בידיו, רץ לכיוון קופת־חולים הקרובה ואיתו בני משפחה נוספים. לעיני המשתאות של הנוכחים במקום פרצו בני המשפחה לחדר הרופא היכוהו, חבלו בו, קיללו אותו וצעקו: אנחנו נהרוג אותך. הרופא שניזוק קשות, ניזקק לטיפול רפואי בבית החולים. לפי אחת העדויות, ניסו בני המשפחה לדקרו בסכין בעוד שעדות אחרת טוענת, כי בני המשפחה ניסו למנוע את רציחתו בסכין ואיפשרו רק את הכאתו.

הרופא זב הדם והחבול הצליח להימלט בזחילה לנקודת המשטרה בעיר, כשבני המשפחה בעקבותיו. בתחנת המשטרה היו אותה עת שני שוטרים שרק אחד מהם ניסה למנוע ללא הצלחה את תקיפתו של הרופא. מחוסר ברירה נימלט הרופא לחדר השירו ים. ואילו בני המשפחה המתוסכלים השתוללו בתחנה. שבו זולחנות ושברו את חלון חדר השירותים.

למקום הי ת תיגבורת מתחנת המשטרה ברחובות, בינהם גם מפקדי מ שתחת פיקודם שירת הבן שנהרג. כעבור זמן־מה הצליחו לוזו את בני המשפחה. הרופא המותקף חולץ במשטרת רו ות והאח ואביו נעצרו לחקירה ושוחררו בערבות לאחר־מכן.

עדי־ראייה שמיעה סיפרו, כי גם בתחנה חזר האח על כוונתו להרוג את הרופא. הרופא אסף בינתיים את בני־משפחתו ונמלט מהעיר יבנה עד יעבור זעם. עוד נודע, כי ככל הנראה התקשרו בני המשפחה בזמן השבעה, לגורמים רשמיים שונים, להם הודיעו על כוונתם להרוג את הרופא.

היקר לנו מכל

בעלי, אבינו, סבנו, אחינו

אמנון דורון (ספקטור)

איננו

על מועד ההלוויה תבוא הודעה נוספת

המשפחה המתאבלת
קרית־חיים

לרעיה, יעקב והנכדים

אתכם באבלכם הכבד
על פטירתו של

שלמה ענבי

מורנו ומדריכנו

ההלוויה תצא היום, יום ב' 21.9.87 בשעה 16.00 מביתו,
שדרות וייצמן 26, קרית ביאליק

סניף מפ"ם קרית ביאליק

יקירנו

שלמה ענבי

איננו

ההלוויה תצא היום, יום שני 21.9.87 בשעה 16.00
מבית המנוח, שדרות וייצמן 26, קרית ביאליק

המשפחה

במלאת 30 יום לפטירתו של חברנו היקר

שמואל נוי (נויגרשל) ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום שלישי כ"ח באלול תשמ"ז 22.9.87 בשעה 15.30
בו ביום נתייחד עם זכרו בבית ההנצחה בשעה 16.00

המשפחה
וקיבוץ מענית

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו

רחל וקסלר ז"ל

נעלה לקברה ביום שלישי, 22.9.87, בשעה 15.00

המשפחה
ובית עברון

לרחל והמשפחה בקיבוץ מעברות
אתכם באבלכם
במות

אליהו דניאל

קיבוץ מעברות

פרס: הסכם הטילים לא יפגע במאבק למען עליית יהודי ברית המועצות

„אין שום הידברות ישראלית עם איראן על עיסקת ,יהודים תמורת נשק'"

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר החוץ, שמעון פרס, אמר אמש, שעות ספורות לפני צאתו לארה"ב, כי כאשר ייפגש עם שר החוץ הסובייטי אדוארד שוואנאדזה, יביע בפניו את רצונו, שהיחסים שהחלו להתפתח בין בריה"מ וישראל יגיעו לביטוי מלא ושברית־המועצות, במדיניותה במזרח התיכון, תנקוט במדיניות „אמצע הדרך" ולא תעמוד לימינו של צד אחד, בדרך־כלל הקיצוני ביותר.

פרס אמר, כי יש סיכוי שהמשלחת הקונסולרית הסובייטית תאריך את שהותה בישראל מספר חודשים (הדבר נדון ביום ו' האחרון בין ראש האגף הקונסולרי במשרד החוץ הסובייטי, יבגני אנטיפוב, ובין המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, ופורסם אתמול ב„על המשמר"). פרס ציין עוד, כי יש שינוי כלשהו בטיפול הסובייטי בעניין היהודי, אך קצב מתן האשרות עדיין אינו משביע רצון.

פרס הדגיש, כי בנאומו במושב הפתיחה של עצרת האו"ם בניו־יורק כמו גם בפגישותיו, יחזור על תמיכתו בוועידה בין־לאומית. „לא יעלה על דעתי לומר דבר ולסגת ממנו", אמר. „דברי על ועידה בין־לאומית אושרו גם על־ידי הכנסת ברוב מכריע".

לשאלה אם אינו חושש, שהלחץ האמריקני על בריה"מ בעניין זכויות האדם וזכויות היהודים בכלל זה, יפחת בעקבות הסכם הטילים השיב פרס, כי ההסכם בין המעצמות הוא גם ביטוי של נכונות לשינוי מדיניות ולבדיקת דרכים אחרות, פרט לכך. „טילים הם טילים וזכויות הן זכויות. אם ישנו רצון טוב לשינוי אמיתי, אני מאמין שהוא לא ייפסק על מפתן הנכונות לצמצם את מספר הטילים".

פרס דחה מכל וכל את הידיעות לפיהן ישראל היתה מוכנה לבצע עיסקה של „יהודים תמורת נשק" עם שלטון חומייני באיראן. הוא אמר כי בין ישראל ואיראן אין כל הידברות וכן לא עסקים, הבנה או ביקורים. „מעולם לא קיבלנו ואיננו יכולים לקבל את החומייניזם", אמר.

אסד: נפגשתי בחשאי עם סדאם חוסיין אך לא השגנו התקדמות לסיום הסכסוך

בראיון ל„וושינגטון פוסט" הופיע אסד ברוח פייסנית ונינוחה, ונראה בריא למדי

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בוושינגטון

וושינגטון. — נשיא סוריה, חאפז אסד, מדבר בימים אלה בנעימה פייסנית על המדיניות של ארה"ב במזרח, פרט לעמדתו העקרונית נגד הסיוע האמריקני לישראל ושאיפתו לאיזון צבאי עם ישראל.

בראיון לכתבים של „וושינגטון פוסט" בדמשק, קיבל אסד בברכה את החלטות האחרונות של ממשל רייגן בדבר ביטול הסאנקציות האמריקניות שהוטלו על סוריה בשנה שעברה.

אסד גילה לראשונה, כי נפגש בחשאי, באפריל שעבר, עם אויבו הגדול, נשיא עיראק סדאם חוסיין, אך ציין, שלא הושגה כל התקדמות לקראת סיום העימות רב־השנים ביניהם.

אסד הדגיש, שאין בכוונת סוריה לצמצם את תמיכתה הפוליטית באיראן, במלחמתה בעיראק, והוסיף, כי סירובה של סוריה לנתק את קשריה עם איראן „מילא תפקיד חשוב במניעת התפשטות המלחמה למדינות ערביות נוספות".

כתבי העיתון התרשמו, שנשיא סוריה החלים כמעט כליל מהמחלות שהלילשוהו בשנים האחרונות. הוא נראה נינוח ובטוח בעצמו וביציבות משטרו.

הנקודות המרכזיות שהעלה בראיון היו:

● סוריה ממשיכה לפעול להשגת איזון אסטרטגי עם ישראל, למרות רגיעה זמנית במתיחות הצבאית, ועל אף רמזיה של בריה"מ, שברצונה לצמצם את העימות עם ישראל.

● סוריה תמשיך במאמציה לשחרר את בני־הערובה הזרים בלבנון. הוא לא פירט אם שחרורם צפוי בקרוב.

● אסד אישר, שסוריה סגרה את משרדי אבו־נידאל בדמשק, אולם דחה בתוקף את הסברה, כי הדבר נעשה כדי לזכות בחידוש היחסים עם ארה"ב.

● ביחס למאמצים לכנס ועידת שלום בינלאומית, סירב אסד להתחייב לצעדים סוריים או לפרט התבטאות שלו באוזני הנשיא לשעבר קארטר, באביב, כי סוריה תהיה מוכנה להכנס למו"מ ישיר עם ישראל, אחרי שתתכנס ועידה כזאת.

המאמר ב„וושינגטון פוסט" כתוב גם הוא ברוח פייסנית, ומציג את אסד בתדמית שבה רצה להופיע: מנהיג יציב ושקול, המתאמץ להתרחק מדרך הטרור הבינלאומי.

הממשלה דנה אתמול במלחמת איראן־עיראק

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה שמעה אתמול סקירה ארוכה על מלחמת עיראק־איראן מפי גורמים בצה"ל. הסקירה נמסרה על פי בקשת שר האנרגיה והתשתית משה שחל. הממשלה הכריזה על עצמה בסעיף זה כוועדת שרים לענייני ביטחון.

שר החוץ שמעון פרס אמר אתמול במסיבת עיתונאים, כי הממשלה לא קיימה דיון בנושא מלחמת עיראק־איראן אלא שמעה סקירה והערכה מעורכנת. „כדי להשביע את סקרנותם של כמה מחבריה".

הממשלה אישרה אתמול את נסיעת פרס לארה"ב. השר שרון טען, כי הממשלה לא קיבלה כל החלטה בעניין הוועידה הבין־לאומית ולכן פרס לא רשאי לדבר בעדה בארה"ב. פרס השיב, כי היתה החלטה בנושא זה באוקטובר 1977 והיא לא בוטלה. שמיר הגיב. „לפי הבנתי אין החלטה". למרות אי ההסכמה, אישרה הממשלה ללא התנגדות את נסיעתו של פרס, בלי להגביל אותו באשר לנושאים שבהם ידון.

הרמטכ"ל ושר הביטחון דיווחו בישיבה על ההיתקלות בהר דב. הממשלה ישבה גם בסעיף זה כוועדת שרים לענייני ביטחון.

ג'ומבלאט שולח לוחמיו ללוב ומודה שהוא מקבל ממנה סיוע

עין־זחאלתא, לבנון. 800 לוחמים דרוזיים של המפלגה הסוציאליסטית הפרוגרסיבית של ואליד ג'ומבלאט וכ־200 אנשי מיליציה של המפלגה הקומוניסטית נאספו אתמול לקראת יציאתם ללוב, להילחם לימין כוחותיו של קדאפי נגד צבא צ'אד. בבסיס עין זחאלתה 39 ק"מ מדרום־מזרח לביירות, נפרד מהם מנהיגם, ואליד ג'ומבלאט. הוא הכריז כי „כוח סמלי זה עומד להצטרף לידידים הלוביים כדי להילחם בשם הערביות והאיסלאם".

ג'ומבלאט תקף בחריפות את צרפת על שהיא תומכת בצ'אד. „אללה יקלל את צרפת אם היא תצא נגד האיסלאם", אמר לכתבים. כאשר נשאל אם יקבל סיוע תמורת שיגור אנשיו למלחמה לימין לוב, השיב ג'ומבלאט לעתונאים: „כן, כן, כן. אין זה סוד שלוב מושיטה לנו סיוע פיננסי וצבאי".

בטכס הפרידה השתתפה משלחת לובית בת ארבעה אנשים. בראשות יוסף אל ראברי, נציגו המיוחד של קדאפי, וראש הלשכה למלחמה באמפריאליזם ובציונות. מפקד כוח המגוייסים אמר, שהוא מצפה שכל המגוייסים יגיעו ללוב בתוך ארבעה ימים. „אנו באים מועמר, תן לנו קלאשניקוב", קראה מקהלת המגוייסים, הם לבשו מדי קרב סובייטיים ירוקים בהירים, וחבשו כובעים רחבי שוליים.

צבן ושריד: לקבוע בחוק את הסנקציות נגד דרא"פ

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

חברי הכנסת יוסי שריד (רצ) ויאיר צבן (מפ"ם) מציעים לקבוע בחוק את הסנקציות על דרום אמריקה, עליהן הוחלט בקבינט בשבוע שעבר.

שריד וצבן יניחו השבוע על שולחן הכנסת הצעת חוק בעניין זה. בדברי ההסבר להצעתם אומרים השניים, כי בלי חוק לא יהיה לסנקציות שום תוקף מעשי, משום שניתן להתעלם מהן בקלות ואף לעקוף אותן.

„דבריו של שר המסחר והתעשייה, המתנגד בחריפות לכל סנקציה נגד משטר האפרטהייד, מרמזים בבירור מה צפוי להחלטות הקבינט אם השר שרון יהיה אחד המופקדים על ביצוען. את הסנקציות אי אפשר יהיה לעקוף", אומרים צבן ושריד. „רק אם ייקבעו בחוק עונשים ממשיים לכל מי שמפר אותן".

● ועד ציבורי למען חוקה בישראל הוקם אתמול בישיבה שהתקיימה בתל אביב. פרופ' אוריאל רייכמן, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב, נבחר כיו"ר העמותה ופרופ' הנס קליגהופר — כנשיא כבוד.

נוסח החלטת הממשלה בעניין דרא"פ

להלן החלטת הקבינט בעניין המדיניות כלפי דרום־אפריקה מיום כב' באלול התשמ"ז, 16.9.87:

מחליטים, בעקבות דיון בהמלצות הצוות הבין־משרדי שהוקם לפני החלטת הקבינט מיום י"ז באדר התשמ"ז (18.3.87):

א. לא יאושרו השקעות חדשות בדרום־אפריקה. הצעות לחריגה מכך יובאו לוועדה בהשתתפות משרד האוצר, בנק ישראל ומשרד החוץ.

ב. יוטלו:
1. איסור על מתן הלוואות ממשלתיות.
2. איסור על העברת נפט ומוצריו.
3. איסור על יבוא קרוגראנדים.

כל הנ"ל, בדומה להחלטות השוק המשותף בנושאים אלה.

ג. תוקפא מכסת יבוא הברזל והפלדה באופן שהיבוא לא יעלה על ההיקף הנוכחי.

ד. קשרי התרבות בין המדינות יהיו בהתאם להתייחסות השלילית הבסיסית של מדינת ישראל למשטר אפרטהייד.

ה. קשרי ספורט עם דרום־אפריקה יתקיימו בכפוף להחלטת התאחדויות הספורט הבינלאומיות.

ו. משרד התיירות או כל גורם רשמי אחר לא יתמוך באופן אקטיבי בעידוד התיירות לדרום־אפריקה.

ז. לא ייחתמו הסכמים חדשים בתחום המדע.

ח. לא יאושרו נסיעות של עובדי מדינה לדרום־אפריקה, אלא בוועדה בין־משרדית בהשתתפות נציג משרד החוץ.

ט. הממשלה תפעל להקמת קרן לסיוע לקיום השתלמויות בישראל בתחום החינוך, התרבות והחברה למשתלמים מן האוכלוסיה השחורה והצבעונית של דרום אפריקה.

י. יינקטו כל הצעדים הדרושים כדי למנוע מישראל להפוך בדרך כלשהי תחנת מעבר לסחורות ושירותים מדרום אפריקה ואליה אם יש בכך כדי לעקוף סנקציות המוטלות על ידי צד שלישי. (עשית)

איסכור
שרותי פלדות בע"מ

תודה
שנעניתם לפנייתנו

לכל הקונים והסוחרים, עבורם לא נותר חומר במבצע - אנחנו מתנצלים.
איסכור תחזור במבצע דומה בחודש הבא:

להתראות!

מועד המבצע יפורסם בעיתונות.

פלדות איכות-זה איסכור

משרד ראשי: אבן גבירול 2 ת"א, 64077,
טל. 251448־03. מפעל: אזור התעשיה, ת.ד. 428,
קרית גת 82000 טל. 882581־051

אגרת הקודש של כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש בפרוס שנת תשמ"ח

(תרגום מאידיש)

ב"ה, ערב שבת־קודש פ' תבוא
ח"י אלול, ה'תשמ"ז
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

כידוע מהווה כל חודש אלול תקופה של הכנה לקראת ראש־השנה ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה, בכלל. לכן הרי זה זמן של חשבון־נפש רציני, ובמיוחד בשנים־עשר הימים האחרונים של החודש, החל מיום ח"י אלול, שהחשבון בימים אלה בפרט הוא יום לחודש; כל יום הוא יום חשבון לחודש מסויים של השנה החולפת ועוברת — ח"י אלול קשור לחודש תשרי שעבר, י"ט אלול לחשוון, וכך הלאה.

במיוחד בשנה הנוכחית שהיא שנת שמיטה, שבת לה', נדרש חשבון מעמיק יותר *מבשנה רגילה*, וביחוד כאשר *תחלתה* (ה"ראש") של השנה, יום ראש־השנה, חלה ביום שבת־קודש, דבר ש"רומס" וקידש עוד יותר את כל העניינים, כולל של חיי יום־יום, כשנה החולפת — לדרגה נעלית יותר של קדושה.

נדרש, איפוא, חשבון־צדק אמיתי ביותר, עד כמה היתה ההתנהגות, בימי וחדשי השנה החולפת, תואמת את דרישת התורה בזמן זה, ומה ניתן לתקן, להשלים ולשפר בכל האמור — במיוחד בימים האחרונים של השנה, כדי שיהיה אפשר להתחיל את השנה החדשה ברמה המתאימה.

* * *

כבר דובר בהזדמנויות קודמות — אך הדגשה נוספת בזמן המתאים מועילה תמיד — שחשבון־הצדק, וההחלטות הנובעות ממנו, צריכים להקיף את כל שלושת העמודים: תורה, עבודה וגמילות חסדים, אשר על שלושתם יחד עומד וקיים העולם הגדול, וכן "העולם הקטן" של כל יחיד. וכדי שכל אחד משלושת העמודים יהיה כפי שצריך להיות — נדרשת בכל אחד *מהם קביעות*, קביעות בזמן ובמקום, וכן — ואדרבה: בעיקר — קביעות בנפש.

תורה: נוסף על קביעות־עתים לתורה כפשוטה (שיעורים סדירים וקבועים בתורה, ביום ובלילה) צריכה להיות קביעות בנפש, שכל מה שנלמד בתורת ה', תורת חיים (= הוראה בחיים), יחדור ויקיף את כל המציאות וההכרה של האדם, עד כדי — "גדול לימוד שמביא לידי מעשה", מעשה המצוות, ושהדבר ישתקף בפועל בכל ההתנהגות בחיי יום־יום, גם אחרי הלימוד.

עבודה: נוסף על כך שתהיה תפלה בזמנה ותפלה בצבור, צריכה ה"עבודה שבלב זו תפלה" להקיף ולמצות את הלב והנפש, שה"דע לפני מי אתה עומד" יתבטא בפועל, עד שיהיה "כל מעשיך לשם שמים" גם לאחר התפלה.

וידועה תורת הבעש"ט (שיום ח"י אלול הוא יום הולדתו) ש"כל האדם צריך לעבוד השי"ת בכל בחינותיו... מפני שהשי"ת רוצה שיעבדו אותו בכל האופנים". וזה בעצם גם תוכן המלים הראשונות של התפלה וההודאה מיד עם היקיצה מן השינה: "מודה אני לפניך מלך" — שהאדם יזכור תמיד כי הוא עומד לפני מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא.

גמילות חסדים: נוסף על החסד והצדקה בפשטות, כולל הדבר הן חסד בגופו ובנשמתו, הן חסד בממונו, בין לעשירים ובין לעניים, גם עשירים ועניים ברוחניות;

וכל האופנים צריכים להיות חדורים באהבת ישראל אמיתית, על בסיס ה"כלל גדול בתורה": ואהבת לרעך כמוך.

וידועה תורת אדמו"ר הזקן (שיום ח"י אלול הוא יום הולדתו) ש"ואהבת לרעך כמוך" הוא כלי ל"ואהבת את ה' אלוקיך", הקשורים באהבת התורה, תורת ה' אלוקיך.

* * *

לכל האמור — החשבון־צדק, ההחלטה, המעשה בפועל בהשלמת כל זה עד כדי הרמה והגבהה לדרגה של "שבת" — ישנה ההקדמה וההבטחה של תורתנו, תורת חיים: "איני מבקש אלא לפי כוחו". הקב"ה דורש מן האדם לפי כוחותיו, וכל אחד ואחת, מקטן ועד גדול, מקבלים מן הקב"ה את מלוא הכוחות כדי למלא את רצון הקב"ה בשלימות ובשמחה.

וחיזוק מיוחד בא לכל זה בחודש אלול, הזמן שבו י"ג מדות הרחמים מתגלות ומאירות את כל אחד ואחת — ואף אם אין האדם חש בכך בגלוי ממש (בגלל גשמיות העולם ובכלל חושך הגלות) הרי הנשמה חשה בכך — באור פני מלך חיים, הארת הפנים של הקב"ה, כפי שאדמו"ר הזקן מסביר בהרחבה את טיבו היחודי של חודש אלול במשל של תקופת הימצאות ה"מלך בשדה", ובלשונו:

"משל למלך שקודם בואו לעיר יוצאין אנשי העיר לקראתו ומקבלין פניו בשדה, ואז רשאין כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו, והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם, ובלכתו העירה הרי הם הולכים אחריו".

ומיום ח"י אלול מוכנסים יותר חיים וחיוניות פנימיים בכל עניני אלול, כידוע.

* * *

ויהי רצון, שכל אחד ואחת יתכוננו יותר ויתעמקו במשמעות הדברים ובאפשרויות הבלתי רגילות שימים אלה מביאים אתם, וינצלו אותן במלוא המדה,

במיוחד כיוון שהרי מתקיים בכל אחד ואחת: "פנה אלי וחנני תנה עוזך לעבדך".

ובוודאי יוסיף כל האמור עוד יותר בהכתיבה והחתימה טובה לשנה החדשה, בכל הדרוש לכל אחד, לעצמו ולבני ביתו, בתוך כלל אחינו בני ישראל — שליט"א.

בכבוד ובברכה להצלחה בכל האמור
ולשנה טובה ומתוקה
בגשמיות וברוחניות גם יחד

מנחם שניאורסאהן

ערב שבת־קודש: שהוכפל בו טוב — בראשית א, כה שם. לא תוקוני עה"ם שם. לא יראה רמב"ן שם וראה לקו"ש חכ"ד ע' 641 הערה ד"ה עש"ק.

ערב שבת־קודש... ח"י אלול: ומן ההכנה לח"י אלול, ע"ד מארז"ל (ע"ז ג, א) מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת.

ערב שבת קודש... ה'תשמ"ז: ראה לקו"ש שם הערה ד"ה עש"ק... ה'תשר"מ *שבת־קודש... ח"י אלול: יום הולדת את שני המאורות הגדולים, הבעש"ט בשנת* נ"ח ת"ח (ראה לקו"ד כרך א לא, א ואילך, ספר השיחות ה'תש"ג ע' 146. שם ע' 148) ורבינו הזקן בשנת קה"ת (וראה ספר השיחות שם ע' 148) — ספר השיחות שם ע' 141 ואילך וראה לקו"ש חכ"ד ע' 141 ואילך, ובהנסמן שם. שיחת ש"פ תבוא ח"י אלול שנה זו ולהעיר, אשר רשב"י (ות"ת בכלל) איקרי שבת (זח"ג קמד, ב כט, א וראה ברכות מז, סע"ב שבת קיט, א).

פ' תבוא: ראה לקו"ש שם ע' 148 הערה ד"ה פ' תבוא לקו"ש תבוא שנה ו הערה 1.

פ' תבוא, ח"י אלול: להעיר מחורת הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו בש"פ תבוא ח"י אלול (בהקביעות דשנה זו) ותרגו ב"היום יום" ח"י אלול כתר שם טוב *והוצאת קה"ת הוספות סי' ג*.

ביאור תורה הראשונה — ראה גם לקו"ש שם שיחה לח"י אלול ס"ה ואילך (ע' 183 ואילך) ביאור ב' תורות הראשונות — שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה או"ת להה"מ (הוצאת קה"ת) ר"פ תבוא (נו, א ואילך) ד"ה והי' כי תבוא באוה"ת תבוא (כרך ה) ע' ב נט ואילך ד"ה וה רח"י אלול ה'תשל"ז.

אלול, הראשי־תיבות בתיבה זו — ראה לקו"ש ח"ט ע' 292 ואילך. חכ"ד ע' 171 שם ע' [illegible] קונטרס שיחת ש"פ ראה ה'תשמ"ז סי"ד וש"נ.

חודש אלול... הכנה לקראת ראש־השנה: ראה לקוטי מהרי"ל הל' ימים הנוראים ל"ת להאריז"ל עה"פ (תצא כא, יג) ובכתה גו' ירח ימים (וראה אוה"ת נ"ך כרך ב ס"ע א"נ וכשה"ג שם). טור או"ח ר"ס תקפ"א.

חודש אלול... חשבון־הנפש: סה"מ אידיש ע' 75, 82. 129 ובכ"מ.

בשנים עשר הימים האחרונים של החודש... יום לחודש: ספר השיחות ה'תש"ג ע' [illegible] שם ע' [illegible]

בשנה הנוכחית... שמיטה: ראה מכתב יום שלשים לחודש תשרי שנה זו, ובהנסמן בהערות שם.

שנת שמיטה, שבת להוי'... ראש השנה... שבת־קודש: להעיר, אשר שנת השמיטה, שבת להוי': ויום השבת שייכים זל"ז, וכמחז"ל שבת לה', כשם שנאמר בשבת בראשית — תו"כ (הובא בפרש"י עה"פ בהר כה, ב וראה ראב"ע ורמב"ן ועוד שם *שבת להוי'*: בהר שם, ד.

תחלתה (ה"ראש") של השנה, יום ראש־השנה: ראה לקו"ת תבוא מא, ג. נצבים מז, א"ב דרושים לר"ה נח, א"ב עטרת ראש שער ר"ה בתחילתו. אוה"ת דרושים לר"ה (כרך ה) ע' ביעו ואילך. ובכ"מ

ולהעיר שגם יום ח"י אלול (יום החשבון דתשרי נר"ה העבר) חל בשנה זו בש"ק חשבון־צדק אמיתי ביותר: ראה מכתב ערב ח"י אלול ה'תשמ"א (לקו"ש חכ"ד ע' 606 ואילך)

הדגשה נוספת בזמן המתאים: להעיר ממחז"ל (מכילתא הובא בפרש"י עה"פ יתרו יח, כ): שמורין את האדם קודם מעשה וחוזרין ומורין אותו בשעה מעשה.

שלושת העמודים... *עומד וקיים העולם הגדול*: אבות פ"א מ"ב. שם מי"ח. וראה לקו"ת שלח מט, ב. ד"ה על שלשה דברים ה'תש"ת (ע' 160 ואילך) ולהעיר, אשר ג' העמודים נרמזים הם (נס) בהר"ה ראלול — ראה בהנסמן לעיל הערה ד"ה אלול "העולם הקטן" של כל יחיד: עולם קטן זה האדם — תנחומא פקודי ג זח"ג לג, ב. תקו"ז תס"ט (ק, ב. קא, א) וראה אדר"נ ספל"א, לקו"ת במדבר ח, סע"א ואילך וח"א קיד ב סה"מ תרכ"ו ע' קכו

תורה... קביעות־עתים: ראה גם תניא פל"ד

קביעות בנפש: ראה לקו"ד כרך א ז, א (בשם אדה"ז) עפ"י דרך החסידות צריך להיות הקביעות לא רק בזמן לבד כ"א שיהי' הקביעות בנפש

תורת חיים (הוראה בחיים): ראה זח"ג נג, ב: תורה, אמאי אקרי תורה בגין דאורי וגלי במאי דהוה סתים דלא אתידע, תיים, דכל חיים דלעילא בה אתכלילו ומכמה נפקין. וראה רד"ק לתהלים יט, ה. גו"א ר"פ בראשית

גדול לימוד שמביא לידי מעשה: קידושין מ, ב.

עבודה שבלב זו תפלה: תענית ב, א. רמב"ם הל' תפלה בתחלתן סהמ"צ להרמב"ם מ"ע ה.

דע לפני מי אתה עומד: ראה ברכות כח, ב.

כל מעשיך לשם שמים: אבות פ"ב מי"ב. רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סרל"א וצע"ק שכשו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב השמיטו ואבל מציין כפנים לעיין באדה"ז סי"ו ובה"ס להרמב"ם ס"ה, שבשניהם מקושר הנ"ל עם "בכל דרכיך דעהו" — שהובא בשו"ע אדה"ז שם).

וידועה... הבעש"ט: צוואת הריב"ש בתחלתה (ס"ג)

שיום ח"י אלול הוא יום הולדתו: בענין יום הולדת של צדיקים — ראה באריכה לקו"ש ח"ה ע' 88 שזה"נ להערה 1. ושי"נ וראה נ"כ בעניננו (ח"י אלול), ספר השיחות ה'תש"נ ע' 88 ואילך. שם ע' 186. נתבאר באריכה בלקו"ש חכ"ד ע' [illegible]

המלים הראשונות... מיד עם היקיצה מן השינה: להעיר מכתר שם טוב (כ"ד) ע"ד גודל ענין דיבור הראשון בקומו משנתו ואיך שהוא משפיע על כל היום ולהעיר מפתגם כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, אשר ה"נקודה" (ושאחרי תיבת "בחמלה") שב"מודה אני" צריך לפושטה (פאָנאַנדערשפּרייטן) על כל היום כולו — שיחת יום אחש"פ תרצ"ו בסעודה ס"א (נדפסה ב"כרם חב"ד" גליון כ, ניסן שנה זו ע' 25) קונטרס *עינה של תורת החסידות* ס"ט.

מיד עם היקיצה מן השינה מודה אני: סדר היום בתחילתו — הובא בבאר היטב או"ח ס"א סק"ה. שו"ע אדה"ז או"ח מהדו"ק ס"א ס"ה מהדו"ב ס"א ס"ו סידור אדה"ז לפני "מודה אני"

גמילות־חסדים... בגופו ובנשמתו... בממונו: ראה סוכה מט, ב פרש"י ורבינו יונה לאבות פ"א מ"ב וראה ד"ה אשר ברא והמשכו וד"ה כל הנהנה תרס"ט ס"ד ואילך ופ"ח ואילך (סה"מ קונטרסים ח"א כג, א ואילך).

גמילות־חסדים... בין לעשירים בין לעניים: סוכה שם

עניים ברוחניות: ראה נדרים מא, א אין עני אלא בדעה כתובות סח, א, עני — עני בדעת, עשיר — עשיר בדעת, זח"ג רע"ג, ב

כלל גדול בתורה ואהבת לרעך כמוך: קדושים יט, יח תו"כ (הובא בפרש"י) עה"פ ירושלמי נדרים פ"ט ה"ד. ב"ר ספכ"ד ויתירה מזו: זו היא כל התורה כולה — שבת לא, א וראה תניא פל"ב.

וידועה תורת אדמו"ר הזקן: הובאה בהוספות לסה"מ תת"ט עמ' רט "החמיס" חוברת י' עמ' מח (קסח, כן), אגרות־קודש אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע ח"ג ע' תכו קונטרס תורת החסידות ע' 24 "היום יום" ו' תשרי. ספר השיחות הש"ת ע' 3 וראה ספר הערכים־חב"ד כרך א ערך אהבת ישראל ס"ו וש"נ

ואהבת לרעך כמוך... ואהבת את השם אלקיך... הקשורים באהבת התורה: ראה ספר השיחות הש"ת ע' 2 ואילך. לקו"ש ח"ב ע' 499. ספר הערכים שם

ואהבת את השם אלקיך: ואתחנן ו, ה

איני מבקש אלא לפי כוחו: במדב"ר פי"ב, ג

כשלימות: ראה במקומות שהובאו באוה"ת לך ר"ה ומלכי צדק (עו, ב ואילך)

ובשמחה: ראה ד"ה שמח תשמח ה'תשמ"א (קונטרס י"ג אלול תשמ"ו) ס"ד וש"נ

חודש אלול... י"ג מדות הרחמים מתגלות: לקו"ת ראה ד"ה אני לדודי הא' ס"א (לב, א"ב) ד"ה זה הב' ס"א (לג, א) שם ד"ה ושמתי כדכד הא' ס"א (כד, ד) מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ב ס"ע תכב ואילך. ובהנסמן שם בהערה ד"ה הנזכר בספרי הקבלה

באור פני מלך חיים: משלי טז, טו. וראה לקו"ת מסעי צג, ב

כפי שאדמו"ר הזקן מסביר בהרחבה: בלקו"ת ד"ה אני לדודי הא' שם

רשאין: ומוסיף ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר בסד"ה לך אמר לבי (בסה"מ ה'ש"ת ע' 166. ה'שי"ת ע' 285): רשאים ויכולים.

ובלכתו העירה: בר"ה ועשי"ת כו' שמח"ת (וראה לקו"ת שם רד"ה אני לדודי הא' וסד"ה הנ"ל השני).

הרי הם הולכים אחריו: שגם ע"ז ניתנו הכחות במלוא המדה

ומיום ח"י אלול ואילך מוכנים... וחיוניות: ראה שיחת ח"י אלול ה'תש"ה ולקו"ד כרך ג ע' 946 ואילך ספר השיחות ה'תש"ה ע' 133 ואילך). אן ח"י אלול איז וער טאָג וואָס האָט געבראַכט און ברענגט אַ לעבן אין אלול: בן ח"י אלול גיט א חיות אין דער עבודה פון אני לדודי ודודי לי. — וח' בלקו"ש חי"ט שיחה לח"י אלול (ע' 250 ואילך). לקו"ש ח"י אלול ה'תשד"מ

במלוא המדה: ראה כתובות טז, רע"א

פנה אלי... לעבדך: תהלים פו, טז

כתיבה וחתימה טובה... ולשנה טובה ומתוקה: ראה בהערות למכתב ח"י אלול ה'תשמ"ו בסופו, וש"נ.

בגשמיות וברוחניות: ראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' רצג.

הרחבת „כבישים אדומים" בתוכנית החומש הממשלתית למלחמה בתאונות

הרוגה ושלושה פצועים קשה בתאונות אתמול ● לוי: עומס הכבישים – פי שלושה מבארצות המערב

מאת דליה שחורי, ניצה רימון, יוסף שמי, עתי"ם

שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, ומנכ"ל מע"ץ, יהודה כהן, הציגו אתמול בישיבת הממשלה את תוכנית החומש של מע"ץ (1985־1990), שכוונתה לשפר ולפתח את רשת הכבישים בישראל. לוי מסר, כי עד סוף שנה זו תושלם סלילתם מחדש של מחצית מ„הכבישים האדומים" בישראל. מדובר בכבישים באורך כולל של 110 ק"מ.

לוי אמר כי הטיפול ב„כבישים האדומים", שעומס התחבורה בהם גדול, כולל תוספת של מסלול חדש, והפיכת הכביש לבעל ארבעה נתיבים, כן מדובר בהרחבה ושיפור של צמתים והארתם.

שני כבישים אדומים שהורחבו ייפתחו לתנועה היום: כביש אשדוד־אשקלון וכביש קרית מלאכי־בית קמה. עתה יש בהם שני מסלולים וארבעה נתיבים, ותתאפשר בהם תנועה מהירה דו־מסלולית מחיפה לאשקלון ומחיפה לבית קמה, 25 ק"מ צפונית לבאר־שבע.

לוי אמר עוד, כי צי הרכב בישראל גדל פי ארבעה בשנים האחרונות. עומס התנועה בכבישים גדל במקביל ל־140 כלי־רכב לקילומטר, שהוא פי שלושה יותר מעומס הכבישים בארצות המערב. ישראל מחזיקה גם בשיא עולמי בעומס משאיות התובלה בכבישים (בהיעדר רשת מסילות ברזל) — דבר הגורם שחיקה מהירה של הכבישים.

בין תוכניות העבודה לשנים הקרובות מנה לוי גם התמקדות בפתרון בעיות תחבורתיות בכבישים ראשיים וארציים, במיוחד בכניסות לערי גוש דן ובצירי התנועה הראשיים לחיפה באיזור הקריות.

אשה אחת נהרגה ושני גברים נפצעו קשה בתאונה אתמול בצהריים, בכביש החוף, סמוך למחלף נתניה. רכב מסוג „פיאסטה" שנסע מדרום לצפון התהפך מסיבה לא ברורה, ושלושת הנוסעים, כני משפחה אחת, נלכדו בתוכו. צוותי הצלה שהגיעו למקום מצאו שהאשה הרוגה ושני הפצועים נפגעו בראש ובגפיים.

מכבי־אש שהוזעקו למקום חילצו את הפצועים בעזרת מכשירים לחיתוך מתכת. שני הפצועים הוחשו לבית החולים „הלל יפה" בחדרה ומצבם מוגדר כקשה ביותר. שמותיהם עדיין לא נמסרו לפרסום.

ארבעה חיילים ושני אזרחים נפצעו אתמול ב־4.30 לפנות בוקר, בהתנגשות בין טנדר פז'ו צבאי לבין משאית של חברת „טרה", בצומת בורוכוב בגבעתיים.

טנדר הפז'ו נסע ברחוב אחדות העבודה, וכשנכנס לצומת בורוכוב, פגע במשאית של חברת „טרה", כתוצאה מההתנגשות, התהפכה המשאית ונפצעו 6 אנשים, ביניהם אחד קשה.

אוטובוס התנגש במשאית פרטית, בתאונת דרכים שאירעה אתמול סמוך לשעה 13.40 באזור משאבי־שדה בנגב. בתאונה לא היו נפגעים ונסיבותיה טרם הוברדו.

בפגישה עם כתבים לענייני תחבורה האשים אתמול ח"כ אוריאל לין את שרי האוצר, התחבורה והמשטרה בטרפוד המאמצים להוריד את הקטל בדרכים.

לטענתו, מנע השר קורפו דיון במליאת הכנסת בחוק שיחייב חגירת חגורות בטיחות גם בערים. ב־1987 היו במחצית הראשונה של השנה 11,230 נפגעים מזה כ־7,898 בתוך הערים. כמעט 4,700 מהם מבין יושבי הרכב, ומתוכם 45% במושב הקדמי.

הדובר התרעם על שר האוצר אשר עומד מאחורי קבורת חוק המחייב להקציב לפיתוח ולאחזקת הכבישים 20 אחוזים מההכנסה ממסוי רכב ודלק. כן טען נגד שר המשטרה, על שאינו נוטה לקבל את ההצעה בדבר העברת חלק מסמכויות בקרת התנועה לפקחי העיריות ולמתנדבים.

מלכה בוכה־צוחקת

מיס אמריקה החדשה, קיי ראפקו ממישיגן הוכתרה אתמול באטלנטיק סיטי (צילום: איי.פי)

הצופים בחזרת „אאידה" — כפליים מתכולת התיאטרון

קאהיר. — החזרה הכללית של האופרה „אאידה", מאת ורדי, למרגלות הפירמידה של ח'ופו, נערכה במוצאי שבת לעיני יותר מ־10,000 צופים, כלומר כפליים מתכולת התיאטרון, שבו כ־5,000 מושבים.

הצופים יצאו בכל זאת נשכרים, שכן ההצגה בכללותה היתה ברמה גבוהה מאוד, בנוף אגדתי, והיתה להם ההזדמנות לצפות חינם בהופעה, שתעלה בין 60 ל־100 דולר למושב לאורחים מצרים וסכום כפול לזרים.

הצגת הבכורה תהיה מחר בערב, והיא כבר גורמת כאב־ראש לממונים על התנועה.

רבין: צה"ל לא ישנה את מדיניות הלחימה בעקבות התקרית בהר דב

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול בתום ביקור אצל פצועי צה"ל בבית החולים רמב"ם בחיפה, ביניהם ארבעה שנפגעו בתקרית בהר דב, כי צה"ל לא ישנה את מדיניות הלחימה שלו בצפון הארץ בעקבות ההיתקלות בהר דב. יחד עם זאת אמר, כי השינוי יהיה בקביעת שיטות הפעולה, והוא סבור שמקרה כמו זה שאירע לא יחזור על עצמו.

לדברי שר הביטחון, באזור בקעת הלבנון ובעיקר בגזרה המזרחית פועלים ארגוני מחבלים המשתייכים לחזית הסירוב, והנתמכים על־ידי הסורים.

שר הביטחון אמר, כי צה"ל והממשלה נוקטים בכל הפעולות האפשריות להשגת מידע על הנעדרים והשבויים. ישראל נעזרת בגורמים בינלאומיים רבים להשגת אינפורמציה על נעדרים מקרב סולטן יעקב, על שני החיילים שנחטפו על־ידי „חיזבאללה" בפברואר 1986, ועל נווט מטוס הפאנטום, שצנח בשטח לבנון, ידוע שהוא בריא, ומצוי בידי „אמל".

על סמיר אסער אמר רבין, כי ארגונו של חואחמה הודיע שאסער נהרג, אולם הוא לא סיפק הוכחות לכך, וצה"ל ממשיך להתייחס אליו כאל נעדר.

הפצועים מספרים

[illegible]

איראן מציעה לשגר חיילי „משמרות המהפכה" לגולן

פאריס. — שגריר איראן בדמשק הציע רשמית לממשלת סוריה לשלוח כוחות של „משמרות המהפכה" לרמת־הגולן, כתגבור לכוחות הסוריים.

העתון „אל וטן אל־ערבי", המוסר על כך, מציין, כי חלק מכוחות „משמרות המהפכה" ישלח ללבנון, וייתכן שכוחות מסויימים של „המשמרות" יגיעו לאזור הגולן, אם תקבל דמשק את הצעת איראן. (ע"מ)

המר מתנגד לסילוק סיעתא דשמיא ממכתבים צבאיים

השר לענייני דתות, זבולון המר, פנה הבוקר במכתב אל שר הביטחון, יצחק רבין, ואל הרמטכ"ל, דן שומרון בתגובה לאישור שהציע הרמטכ"ל על כתיבת ראשי תיבות ב"ה ומסיר (בעזרת השם, ובסיעתא דשמיא) במכתבים צבאיים.

השר התריע בפני שר הביטחון והרמטכ"ל על הפגיעה החד צדדית החמורה שאיסור שכזה גורם לחיילים ומפקדים שומרי מצוות. „כיצד יתכן לשלול מקצין דתי לאומי המשרת כנאמנות להביע את ויקתו הדתית כמרגלו וכמקובל בעם ישראל מזה דורות", כתב השר.

השר מסיים את מכתבו בבקשה ודרישה, כי ההחלטה תיבחן מחדש כדי למנוע הוספת שמן למדורת העימות החברתי המאיים על החברה הישראלית. (שע"ה)

„בני הערובה ישוחררו בקרוב"

ביירות. — השבועון הביירותי, שחשף את עסקות־הנשק בין ארה"ב לאיראן, מסר אתמול, כי מגבשים עתה תוכניות לשחרורם של כל בני־הערובה הזרים בלבנון.

השבועון „אש־שראע" מסר מפי מקור יודע־דבר, כי צפויה בקרוב פריצת־דרך בענין בני־הערובה.

„יש להניח שזה יהיה בסוף ספטמבר, אחרי המאמצים שהובילו באחרונה לשחרורם של העיתונאי האמריקני, צ'ארלס גלאס, והגרמני, אלפרד שמידט", אמר המקור.

המקור הוסיף, כי טובים הסיכויים לשחרור שליח הכנסיה האנגליקנית, טרי וייט, לאחר שמגעים בעניינו „הוכתרו בהצלחה רבה".

עורך „אש־שראע", חסן סברה, נורה ונפצע קשה ביום כ' שעבר בידי אלמונים, במערב־ביירות המוסלמית. סברה, בן 44, מחלים עתה בבית־חולים. (ע"ד)

צרפת יוזמת חוק שיאסור הכחשת השואה

מאת ארנון יפת, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שר הפנים של צרפת, שארל פסקואה, הודיע אתמול, כי ממשלתו יוזמת חוק לאיסור הכחשת השואה ופשעי הנאצים בכל צורה שהיא.

בראיון ברדיו „אירופה 1", אמר פסקואה, כי ביקש משר המשפטים לנסח הצעת־חוק, שלפיה ייאסרו כל נאום, כתבה, תיזה או הכרזה בהם הכחשת השואה להעביר הסליחה, פעילות או השמעת רעות נאציות ייאסרו.

באותה עת הופיע ראש המשטרים בצרפת, לה־פן, לפני עשרות אלפים מיליטנטים משלהבים של מפלגתו. הם קראו בוז כאשר הזכיר את הקרדינל היהודי־לשעבר של פאריס, לוסטיגר, אנטישמי. לוסטיגר גינה את לה־פן כשהוא אלילים פגניסטי.

בכינוס עליפי מיטב המסורת הפשיסטית, התוקפה עיתונות מערוץ הטלוויזיה „טי.אף.1" של שמה היהודי, נטף, שמודיראו של להיפך היכו אותו, כליווי קריאות אנטישמיים, וניפצו את עדשות מצלמתה. מאות אנשים השמיעו גידופים אנטישמיים, כלפי העתונאים. פולחן־האישיות הקיף שחקים. בכל דוכן מכרו עטות, סוכריות, צילומים ופסלים כרשום של לה־פן.

שולטן ברוני: העשיר בעולם

ניו־יורק. — האיש העשיר ביותר בעולם הוא שולטן ברוני, בן 41, שרכושו נאמר ב־25 מיליארד דולר.

המלכה אליזבת השניה תופסת רק את המקום החמישי בין 10 המיליארדרים בעולם כולו, ורכושה מסתכם ב־7.4 מיליארד דולר. אך היא עדיין נעה מחורר לחודר בארמונה ומכבה את האורות, מציין כתב־העת „פורצ'ן".

שולטן ברוני, בעל לשתי נשים, שלושה בנים ושש בנות, מתגורר בארמון שבו 1,788 חדרים.

האמריקני העשיר ביותר, הנמצא במקום השלישי בין עשירי העולם, הוא סם מור וולטון, בן 69, מבנטונוויל בארקנסאס. רכושו נאמד ב־8.7 מיליארד דולר, והוא עומד בראש רשת חנויות „וולמארט" המונה 1,072 סניפים.

המלך פאהד, שליט סעודיה, בן 67, עם 20 מיליארד דולר, הוא העשיר השני בעולם.

מיליארדרים אחרים: המלכה ביאטריקס מהולנד, התעשיין טקסאס ה. רוס פרוט, הנסיך המנוח מרדוך, אסטי לאודר, הדוכס מוסטמינסטר, ג'ון ויליאם מוריס, סיר ג'ון סיינסבורי, יוהנס פון טקסיס, ישיאקי צוצומי ואנשים ששמותיהם הרסט והקמלו. (עיד)

ציד ציידים באיטליה

רומא. — אלפי מתנגדים לציד הפגינו אתמול ברחבי איטליה כדי לגרש ציידים ולהניס את טרפם.

המפגינים תקעו בחצוצרות ושרקו במשרוקיות בפתח עונת הציד, כדי לשכנע רבים מבין מיליון וחצי הציידים במקומות לשוב לבתיהם כלעומת שבאו.

שוחרי איכות־הסביבה דורשים שינוי בחוק שיאסור לצוד מיגוון רחב של ציפורים, ארנבות, פסיונים ובעלי חיים אחרים. הם לוחצים גם לקבוע מוראטוריום של חמש שנים ודורשים שעונת הציד המוגבלת בת שבעת החודשים תקוצר לשלושה חודשים.

דוברים של ארגוני הפוקטים כולל הקרן העולמית לשמור חיות־בר, אמרו, כי כ־5000 מפגינים נגד הציד התאספו בקבוצות קטנות בכ־120 אתרי ציד ידועים ברחבי [illegible] מהם מסרו, כי [illegible] עליהם הציד [illegible]

היום מתחדש משפט משלחת השמאל לרומניה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

היום מתחדש בבית המשפט ברמלה משפטם של ארבעת חברי השמאל שיצאו ב־5.11.86 לרומניה, על מנת להיפגש עם נציגים פלשתינאים.

הארבעה, המואשמים בקשירת קשר לביצוע עוון ובתמיכה בארגון טרור, הם לטיף דורי, יעל לוטן, רולף־לייזר פיילר וראובן קמינר.

חברי השמאל הסוציאליסטי הישראלי שלחו בסוף השבוע שעבר מכתב ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ובו הם מבקשים, כי יבטל את ההליכים המשפטיים נגד הארבעה „הואיל והוכח כי המיפגשים עם אנשי אש"ף תורמים להגברת הדו־שיח בין ישראלים ופלשתינים והואיל ומפגשים מסוג זה הפכו לדבר שבשיגרה מתוך כוונה לקדם את השלום."

במכתב מפרטים אנשי שס"י, כי חברי משלחות נוספים לא הועמדו לדין. כן לא הועמדו לדין חברי המשלחת שיצאו להונגריה ואלה שנפגשו עם אנשי אש"ף בז'נווה.

אנשי שס"י מזכירים, כי בסוף השבוע אף התפרסמו מגעיו של חבר מרכז חירות, משה עמירב, עם פלשתינאים. דבר המוכיח, כי כל מי שרוצה להיפגש עם פלשתינאים נפגש עם תומכי אש"ף, וזו סיבה נוספת, לדעתם, לביטול החוק.

שלמה שטנר מונה כיו"ר „אפריקה־ישראל"

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

שלמה שטנר, שהיה מנכ"ל חברת „שיכון ופיתוח", מונה אמש ליו"ר דירקטוריון „אפריקה־ישראל" מקבוצת בל"ל. מינויו אושר במסגרת ישיבה מיוחדת של הדירקטוריון שכונסה בעקבות התפטרותו של שלמה גרופמן מהתפקיד. המינוי נתמך גם על־ידי הנציגים הדרום־אפריקנים בדירקטוריון.

לפני כהונתו ב„שיכון ופיתוח" היה שטנר אחראי על חברת מימון של „כלל סחר" ולפני כן שימש כמשנה לממונה על התקציבים במשרד האוצר.

בישיבה אמש אושר גם צרופם של שני דירקטורים חדשים ל„אפריקה ישראל": גד פרופר, לשעבר מנכ"ל „אוסם" וכיום מנהל חברות, ועורך דין יהודה מוריץ. שלמה גרופמן ימשיך לכהן כמנכ"ל החברה.

סערה קטנה אחרת שפקדה את קבוצת בל"ל בימים האחרונים הסתיימה אתמול. בישיבת ארגון מורשי החתימה הודיע יהושע נגרין, יו"ר ועד מורשי החתימה, על התפטרותו ובמקומו מונה דן אהרונובסקי.

נגרין מונה לאחרונה לסמנכ"ל בנק לאומי למשכנתאות וחבריו תקפו אותו על שהסכים לקבל את המינוי וככך הפך, לדבריהם, לכלי משחק בידי ההנהלה. כאמור, בעקבות הביקורת, התפטר אתמול נגרין מתפקיד ראש הוועד.

המשכים

משלחות מיוגוסלביה

(המשך מעמוד ראשון)

עמדותיה ומאבקה לשלום, לחברה שוויונית ודמוקרטית בישראל.

בין האישים שעימם נפגש ח"כ גרנות היו ד"ר ואסיל טופורקובסקי, חבר נשיאות ברית הקומוניסטים היוגוסלבים, ומי שאחראי ליחסי החוץ אלכסנדר סוקולוביץ, מנהל המחלקה ליחסי חוץ דושאן בוגדנוביץ, ראש מחלקת מערב אירופה וישראל ומרקו אוסטוייץ, חבר נשיאות ברית העם הסוציאליסטית של יוגוסלביה ומי שהיה בעבר סגן שר חוץ ושגריר בסין, בלוב ובבראזיל.

ח"כ גרנות מסר אתמול, כי בשיחות הועלו רעיונות לקשרים עם קשת ציבורית רחבה בישראל וכי הוא הציע למארחיו לא להסתפק בחידוש הקשרים עם מפ"ם אלא גם עם ההסתדרות ומפלגת העבודה.

בשיחות עם היוגוסלבים התעורר ויכוח נוקב על ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות על ידי יוגוסלביה. ח"כ גרנות אמר אתמול, כי באופן רשמי מגינים היוגוסלבים על העמדה הידועה שלהם אך יש בה בקיעים לא מעטים. הוא ציין כי בדעת הקהל ביוגוסלביה נשמעים בגלוי ובפומבי קולות הקוראים לחידוש היחסים עם ישראל. יש אפילו שאילתות בענין זה בפרלמנט.

כן מורגשת התעניינות גוברת בישראל ואף נשלחים כתבים לארץ. כך למשל, פרסם עיתון בזאגרב ראיון עם גרנות. העיתון הידוע „פוליטיקה" פרסם כתבה אוהדת על מוזיאונים בישראל ובשבועון „דנס" התפרסם ראיון גדול עם שמעון פרס, שתמונתו הופיעה בשער השבועון. גרנות ציין, כי העיתונות ביוגוסלבית היא עצמאית ומבקרת בחריפות את השלטון ולא מכבר אף חשפה שערוריות כלכליות.

עוד סיפר גרנות, כי תיאטרון „הבימה" הופיע בפסטיבל התיאטרון היוקרתי בבלגרד ואף זה סימן לעניין שמגלה יוגוסלביה בישראל. להערכתו, היוגוסלבים לא מוכנים לומר שהם קשורים בהכרעות של ברית ורשה אך לדעתו הם מבינים, כי הם עלולים לאחר את העגלה, במיוחד נוכח הקמת משרדי האינטרסים בפולין והונגריה ומשלחת הקונסולרית של ברית המועצות. הוא מציין את הלך הרוח הציבורי שתובע נרמול יחסים בין שתי המדינות ולהערכתו, נרמול היחסים בין מפ"ם וברית הקומוניסטים היוגוסלבים הוא אבן דרך בתהליך כללי יותר. בעת ביקורו הקצר בזאגרב, שבו השתתף גם ראול טייטלבאום נפגש גרנות גם עם יו"ר ועד הקהילות היהודיות ביוגוסלביה ד"ר קדלבורג אשר ספר על הפעילות המגוונת של הקהילה ועל מעמדה הציבורי החשוב ועל הקשר שלה עם ישראל.

פיסגת־חירום בנובמבר

(המשך מעמוד ראשון)

להתייצב מול האתגר הבסיסי, שהוא התוקפנות הישראלית."

ירדן הודיעה, כי היא מוכנה לארח את ועידת הפיסגה.

שר החוץ הסורי הסביר לעתונאים, כי ארצו דורשת שוועידת הפיסגה תיבחן את כל השאלות הבסיסיות ואת כל האתגרים שמולם ניצבת האומה הערבית, מתוך קביעה, כי יש להעניק קדימות לסכסוך הישראלי־ערבי.

פארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, אמר, כי מלחמת המפרץ, הנמשכת כבר שבע שנים, הסיטה את תשומת־הלב של העולם הערבי מהסכסוך עם ישראל. הוא הוסיף: „אם נדאג קודם כל לפתרון הסכסוך העיראקי־האיראני, יאפשר הדבר לעולם הערבי להקדיש את כל משאביו לאתגר הישראלי."

שר החוץ הסעודי, סעוד אל פייסל, אמר, כי המדינות הערביות החליטו לא לנקוט, לפי שעה, צעדים נגד איראן, על שאינה נענית להחלטת מועצת הבטחון להפסיק את האש.

על היום 21.9.87

העסק סגור, בחורים

שר האוצר, בשלט רחוק, טירפד את ההסכמים בין הברפלד לדוראי. הסתדרות הפקידים ממשיכה גם היום בשביתה עד שייחתם הסכם מסגרת בשירות הציבורי

מאת אבשלום קווה

הסתדרות הפקידים איבדה את סבלנותה והורתה ל־150 אלף העובדים, חברים לה, לצאת אתמול בבוקר לחופשת מחאה, מאורגנת היטב, עד אשר ייחתם הסכם מסגרת בשירות הציבורי.

צעד זה נעשה במחאה כלפי טכסיסי ההשהיה של האוצר, אך בזו מקופלת גם טרוניה, אם לא למעלה מכך, כלפי צמרת ההסתדרות, אשר איפשרה את הסחבת המבישה הזאת.

האיגודים האחרים בשירות הציבורי, להוציא את הסתדרות הביוכימאים והמיקרו־ביולוגים, עומדים וממתינים לראות כיצד יפול דבר. לדברי מזכירי איגודים אחרים אין טעם לצאת עתה למאבק מקצועי מאחר וההסכם קרוב וצריך עוד מנת סבלנות קטנה, כדי לאחוז ברפיו המנוסחים.

הסתדרות הביוכימאים, המשביתה זה היום השני את המעבדות במוסדות הרפואיים בדרום הארץ, נאבקת להכרה בתביעותיה היחודיות. גם אם הסתדרות עובדי המדינה תנקוט בצעד דומה יהיה זה כדי לקדם את הדיונים בתביעותיה המיוחדות, לגבי התוספות השונות, אשר נשחקו עד דק במהלך שנות האינפלציה. הסתדרות הפקידים נקטה בצעדים אירגוניים במגמה לזרז את הדיונים על הסכם המסגרת ולהביא אותו לסיומו עוד לפני פרוס ראש השנה.

בהסתדרות קובעים, כי אם היה סיומו של ההסכם נתון בידיהם של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד והממונה על השכר הילל דוראי היה כבר ניתן לברך את בירכת הגומר. השניים מקיימים מגעים ודיונים תכופים, אך כל אימת שיש ביניהם הסכמה הנזקקת לגושפנקה של השר, מטיל האחרון, בשיחה טראנס אטלנטית, וטו ומטרפד את אשר הושג כארבע עיניים.

ההסכם הצפוי הוא מהמורכבים והמסובכים שידע המשק. הוא אמור לתת תשובות ל־15 איגודים המייצגים למעלה מ־450 אלף עובדים. כאשר לכל איגוד ולכל הסתדרות ולכל קבוצת איגודים יש את האינטרסים המובהקים שלה ואת העניינים השלוחות לקבוצות האחרות.

כל הזעם להסתדרות

המחלוקת בין הצדדים נסבה על שני סעיפים עיקריים: החלת ההסכם על עובדי החברות הממשלתיות העיסקיות וחלוקת תוספת השכר: האוצר דורש לתת את התוספת בשני תשלומים וההסתדרות עומדת על כך, כי הדבר ייעשה בתשלום אחד ויחיד. נראה, כי סלע המחלוקת העיקרי הוא בעניין עובדי החברות הממשלתיות. שר האוצר מתנגד להחיל את ההסכם על החברות העיסקיות כגון: חברת החשמל, ים־המלח, התעשיה האווירית בטענה, כי במקומות עבודה אלה השיגו העובדים, במסגרת הסכמים מקומיים, תוספות שכר משמעותיות. עוד תובע האוצר כי יקבע בהסכם שההסתדרות תערוב, שהעובדים במקומות אלה לא יתבעו מו"מ מקומי, כלומר שההסתדרות היא שתכבול למעשה, את ידי העובדים וכל הזעם והאחריות יופנו אליה.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי מאיר גת קובע, כי ההסתדרות לא תיתן את ידה. וחברו לסגנות אפרים זילוני מוסיף, כי האוצר חייב להיות מעונין להחיל את ההסכם על חברות אלה, מכיוון שאם הדבר לא ייעשה הם יהיו הראשונים אשר יפרצו את ההסכם תוך זמן קצר.

תעלולי השהיה

הסתדרות הפקידים היא הגדולה במיגזר הציבורי. החטיבה החזקה בה, המקיפה 70 אלף עובדים, הם עובדי הרשויות המקומיות. מזכ"ל הסתדרות זו, משה בית־דגן שב וקובע, כי המאבק הננקט על־ידי העובדים נובע מתעלולי ההשהיה מצד משרד האוצר.

השביתה מקיפה את עובדי המועצות המקומיות, המועצות האזוריות, המועצות הדתיות, עובדי השלטון המקומי, המוסדות להשכלה גבוהה, המוסדות הלאומיים וכן המוסדות האירגוניים של ההסתדרות: לשכת המס, מעונות נעמת, קרנות הפנסיה ועובדי מועצות הפועלים וכן סגורים מעונות ויצ"ו, ועובדי משרד הביטחון אינם מקבלים קהל ולא מטפלים טיפול שוטף בכל ענייני הספקים. לפקידים השובתים אמורים להצטרף עובדי רשויות המאוגדים בהסתדרויות סמוכות כגון: מהנדסים, טכנאים, עובדים סוציאליים. בעבר נתגלעו מחלוקות בין עובדים אלה לבין הכפופים להסתדרות הפקידים.

זה היום השני שהביוכימאים והמיקרוביולוגים בדרום הארץ משביתים את העבודה במעבדות בדרום הארץ. המעסיקים, משרד הבריאות וקופת חולים מסרבים להיכנס עימם למו"מ נפרד על התביעות היחודיות שלהם. מזכיר הסתדרות זו אשר גולדשלגר הודיע, כי אם המעסיקים יעמדו בסירובם יורחב המאבק.

שר האוצר משה ניסים אמור היה לחזור אתמול ארצה. בהסתדרות מעריכים ומקווים, כי ההסכם קרוב. אחרי חצי שנה ולקראת ראש השנה הכל קרוב, או לפחות נראה כך.

האיפור ירד מן הטומאה

צרפת סוערת בעקבות ספקותיו של הפאשיסט הראשי שלה, לה־פן, בדבר קיומם של תאי הגאזים ■ גם לאנטישמיות, מסתבר, יש גבולות ■ הימין מצידו טורק בפניו דלתות, אך מכניס את אנשיו דרך החלונות מכורח הבחירות

מאת ארנון יפה, פאריס

ז'אן מרי להיפן ראש הפאשיסטים הצרפתים, איבד את מסכת הפוליטיקאי המכובד והמלוקק. צרפת סוערת. מתח מבושה. כאילו הופעתו האנטישמית של להיפן היא תגלית חדשה. אלא שהפעם הוא נתפס על חם. הוא הטיל ספק בקיום תאי הגאזים.

להיפן תאר את הקורבנות היהודים כ"חלק מ־50 מליון קורבנות המלחמה". הביע הבנה למכחישי השואה. בעיניהם תאי הגאזים אינם אלא בדייה יהודית כאמצעי סחטנות מן המערב. אך זה עדיין בלתי נסבל פה. מפלגות השלטון הימני לא יכולות עוד להתעלם מהשריץ הזה או להעמיד פנים, כי הוא טהור בתואנה שהוא משקף מאוויים של הבוחרים. טיעונו בראיון רדיו, כי "תאי הגאזים הם פרט קטן בהיסטוריה", תמיכתו הגלויה בתיזות ההיסטוריונים המדומים מכחישי השואה, וזלזולו בקורבנות השואה "כמה מאות, כמה אלפים, אולי מליונים", נתקבלו פה כמגלים את מה שהוא חושב באמת. למעשה, זה רק שמץ מרעותיו על היהודים. בשעתו הוציא להיפן תקליט פזמונים של האס.אס. הנאצי ונאומים של היטלר. הוא גם האמין, שיוכל להסתיר בשכבת איפור את האידאולוגיה האנטישמית והגזענית המקננת בראשו, כפי שהוא צובע את שערו לבלונדי, כדי להופיע כארי. האיפור נמס פתאום. עמל שנים שהושקע בביום סגנון, הופעה חיצונית וסיגול נאומים מרופרים, לשון דו־משמעית, נהרס לו.

מטיל ספק. ז'אן מרי לה־פן

מאחורי טיפוס ה"צרפתי הטהור", העליז, הברנש העממי, ששיחק נתגלה להיפן בפרהסיה כאנטישמי, כפי שהיה תמיד.

להיפן נתפס במשחק המילים שלו. הוא לא מביע דעות אלא במרומז. מתקיף יהודים. בהעלאת שמות, המיליטנטים מבינים ומריעים לו. הרוחות פה עדיין סוערות ללא תקדים. הפגנות, תביעות משפטיות, תביעות להסרת חסינותו הפרלמנטרית. אפילו כמה מאלה שחסו עליו, מחשש איבוד בוחרים, כינו אותו אנטישמי, גזעני. אולי הוא חוסל פוליטית.

דרך החלונות

ורף הסכנה, לא נראה, שהימין מוותר על הקואליציות. מועמדי הימין לנשיאות זקוקים לקולות בוחריו בסיבוב השני. שני מועמדי הימין לנשיאות ראש הממשלה, ז'אק שיראק וריימונד באר, לא פצו פה שמא יאבדו את בוחרי להיפן בסיבוב השני. אלה מגרשים אותו מן השער, אך מכניסים את אנשיו דרך החלונות במחוזות. בשבילם להיפן נבלה טמאה בפאריז ובן־ברית מכובד במרסיל. הימין עזר לו להשתלט על מעוזות כמה ערים בהן החליפו מיד את הסיסמה הלאומית "חרות, שוויון, אחווה" לסיסמת פטן: "משפחה, עבודה, מולדת". כמה משומרי הראש של להיפן באסיפה הלאומית תופסים עמדות מפתח במחוזות הדרום.

בערת מור המתינו הפוליטיקאים הצרפתים מן הימין להוקיעו עד שיגער ברדיו, כי אוכרן ששת מליוני היהודים, שנרצחו בפשעי הנאצים, אינו אלא "אמת שמיימית", כלומר, סובייקטיבית מוסרית, לא עובדה הסטורית. אחד מנציגיו בדרום צרפת כתב אתמול בעתון מקומי, כי "למחרת המלחמה מספר ההרוגים נאמד ב־600 עד 800 אלף. במהלך השנים הוא תפח עד 6 מליון". הגזענות נגד המהגרים הערבים נשטפה כמשקפת רגשות עממיים. "החזית הלאומית" שלו פיתחה שנאת זרים, קראה לגירוש ערבים. זו לא נראתה בעיניהם סיבה מספקת לפסילת להיפן. שניים וחצי מליון בוחרים, 40 צירים באסיפה הלאומית התריעו ואולי עוד מתריעים על הטלת כל חרם עליו. שר סחר החוץ מיכאל נוייר, ממפלגת אר.פי.אר. של שיראק, שגינה כל שיתוף פעולה עם להיפן — הושתק מיד. אבל אנטישמיות גלויה עדיין אינה נסבלת פה. היא מופיעה כאן כמסוכנת ומזכירה זמנים נוראים.

למשוך בוחרים חדשים

נוכח המחלוקת אם להמשיך בבריתות המקומיות בערי שדה עם אנשיו של להיפן או להחרים כליל את מפלגתו, להיפן הקיף עצמו בחסינויות כציר הפרלמנט האירופי והאסיפה הלאומית, והוא מתכוון לנצלן בליבוי אנטישמיות עממית, כדי למשוך בוחרים חדשים. הוא רואה בכל מי שנאבק פה נגדו, — יהודי. הקהילה היהודית מודאגת מפני הסתה גלויה של להיפן, שהאשים את היהודים בשליטה על האקדמיה הצרפתית, הטלוויזיה והרדיו.

מזכיר חוג ידידי מפ"ם "ברנר לור" וסגן ראש ההגנה היהודית אנרי בולחאקוב, אמר כי "הקהילה לא הופתעה". להמתר כתב, כי אלה מן היהודים שמגנים את להיפן עכשיו, הוכו עד כה בסנוורים. להיפן תמיד היה קשר לניאו־נאציים ולנוסטלגים למשטר וישי. צירים שונים באסיפה הלאומית קראו להשאיר את חסינותו. ארגונים קראו אתמול להפגנה מול האסיפה הלאומית בפאריס, כדי לתבוע את השעייתו כציר.

כל מנהיגי הימין, כשכן, גינו בחריפות את להיפן כ"גזעני, מפחיד, פאשיסט, מסלף", אך ראש מפלגת הרפובליקאים ז'אן קלוד גודאן, אמר, שאין זיקה בין דבריו לקשר ליציאות המקומיות עם אנשי מפלגתו. מנהיגים אחרים, הצעירים בימין, תומכים בניתוק מוחלט עם מפלגת להיפן. שר זכויות האדם, קלוד מלור מהרדיקאלים אמר, כי "להיפן חייב לשלם באופן פוליטי על הבדאה. אין להסכים בשום פנים לפשרה או הסכמים עם הימין הקיצוני". מלבד תאר את דברי להיפן כאימוץ על־ידי תנועתו את תיזות מכחישי השואה הניאו־נאצים. זה מסוכן, כי להיפן

(המשך בעמוד 8)

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

תרועת חצוצרות בבית הלבן

מאת דליה רפאל

"אין הסכם עד שיש הסכם..." סיכמתו של גזרני שולץ [illegible] שנות המשא־ומתן [illegible] הסובייטים. למעשה, לא [illegible] התהסכם גם עתה. [illegible] "עקרוניות" להשלים. עם [illegible] הממשל האמריקני כל מאמץ [illegible] כהצלחה עצומה ולהשיק [illegible] מהתהסכמה שהושגה [illegible] המתוכננת לנובמבר [illegible] שולץ שינה אף "הוא את [illegible] "צריך להתחיל וזה [illegible] נותן בידינו התחלה" אמר.

תרועות־החצוצרות [illegible] רייגן קשורות באופן הדוק [illegible] הפנים־אמריקניים של הנשיא [illegible] החודשים האחרונים לכהונתו [illegible] ה"איראנגייט" ופרשת הסיוע [illegible] הקונטרס בניקאראגואה וכשלפני [illegible] קשים בקונגרס דמוקראטי — [illegible] תקציב אקוטיות, אישור מועמדו [illegible] במחלוקת לכהונת השופט [illegible] וכשרמת אמינותו בשפל [illegible]

לא יכלה ועידת־פסגה [illegible] לצימצום הנשק־הגרעיני [illegible] בעיתוי מתאים יותר עבור רייגן.

הנשיא רייגן אינו מתכוון [illegible] שיושלמו כל פרטי [illegible] מתמצא, כפי שמעידים [illegible] בוושינגטון. הפקת הרווחים [illegible] בכל האפשר, מתוך כוונה [illegible] ההון המצטבר עד כמה שניתן.

לעומת המימשל, מגיב [illegible] באיפוק. סינטורים [illegible] תמיכה כללית בהסכם, אך [illegible] משמעותו הצבאית ומידת [illegible] האינטרס האמריקני. ספיקות [illegible] נשמעים ביחס לסעיפי [illegible] שטרם הושלמו.

כל הסכם, עליו יחתמו [illegible] המעצמות, יצטרך לקבל [illegible] הסינאט, שיכול להוסיף [illegible] הסתייגויות. מנהיג הרוב [illegible] בסנאט, רוברט בירד אמר [illegible] ביחס להתקדמות שהושגה [illegible] שהסינאט יוסיף הבנות [illegible] משלו" (להסכם). "אני סבור [illegible] קטן בכיוון הנכון", אמר [illegible] הרפובליקני, הסנטור [illegible] גם מועמד מטעם [illegible] לנשיאות בשנה הבאה [illegible] "מאוד חשובים" אמר [illegible] ייטה לאשר את ההסכם [illegible] שסעיפים אלה מסופקים.

סנאטור [illegible] מוויומינג מהשמרנים [illegible] תיאר עצמו כ"ספקני [illegible] ומחכה לראות איזה [illegible] לעצמות". הוא ציין [illegible] ביטחון אירופה, אך [illegible] מיספר הטילים־הגרעיניים [illegible] לעבר ארה"ב.

סנטור קליבורן [illegible] החוץ "קודם בברכה את [illegible] הוסיף ש"ערכו הכולל של [illegible] בכך אם יוביל להסכמים [illegible] הנשק האסטרטגי [illegible]

סנאטור קרנסון [illegible] מקליפורניה) אמר [illegible] קולות נגד אישור [illegible] "יתכן שאנו נמצאים [illegible] משמעותית ביותר [illegible] עם זאת הוסיף [illegible] (לאישור) כבתות".

כדי לזכות באישור [illegible] להמוך בהסכם [illegible] הנוכחים בהצבעה [illegible] שאם לא ידווה [illegible] נגדו, ימשוך [illegible] בתהליך הקדוש [illegible] מעבר להקשה [illegible] עם זאת, לא סביר [illegible] ההסכם. איש [illegible] הראות כמתנגד [illegible] ביותר, אירופה [illegible] הנשק הגרעיני [illegible] הנשיא רייגן [illegible] ובתהליך אישור [illegible] לעצמו להעברת [illegible] ולמנוף להשפעה [illegible]

פירוק לצורך בנייה

מאת פרופ' מיכאל אגורסקי

ההסכם בין ארצות־הברית לברית־המועצות בשאלת פירוק הטילים לטווח בינוני נראה כנקודת מיפנה ביחסים הבינלאומיים. נמצא פיתרון לאחת הבעיות שכה הדאיגה את דעת־הקהל — העולמית. המערב רוצה להתפרק מטילי־הפרשינג שלו אשר בעבר אירגנו נגדם "הירוקים" בגרמניה הפגנות סוערות. וכל זאת בתגובה לפירוק דומה של טילים סובייטיים. קשה היה לצפות כל זאת, שכן המערכה הסובייטית נגד טילים אמריקניים לטווח־בינוני נתקבלה לפני כשנה כמיועדת לאלף את המערב לוויתורים חד־צדדיים ולהשגת עליונות צבאית באירופה.

הסכם שולץ־שוורנאדזה מצביע על דבר חדש ביחסים הבינלאומיים. ההסכם שנחתם מעיד כי הצד האמריקני מאמין לכנות הכוונות הסובייטיות בנוגע לפירוק הנשק. רייגן ושולץ לא חוששים עוד כי ההצעות הסובייטיות לפירוק הנשק הן רק תימרון טאקטי שמטרתו להונות את המערב. ההסכם מצביע על כך שהאימון בין מעצמות־העל גדל. שנית הוא מצביע באופן בולט על מהות הפרסטרויקה בבריה"מ אשר בה דוגל גורבצ'וב. הפרסטרויקה מתבטאת בראש ובראשונה במגמה לשינוי מבנה הכלכלה־הסובייטית. על־ידי צימצום התעשייה־הצבאית והעלאת מישקלה של התעשיה־האזרחית בכלכלה.

משנות העשרים התפתחה הכלכלה הסובייטית באופן מעוות. את המקום המרכזי בכלכלה־הסובייטית תפסה תמיד התעשייה־הצבאית והתעשייה־האזרחית היתה רק אמצעי כדי לספק את הצרכים המינימאליים של האוכלוסיה. דבר זה מצא ביטוי ביחס בין מדיניות חוץ למדיניות פנים בבריה"מ. למדיניות־חוץ בבריה"מ תמיד היתה עדיפות על מדיניות־פנים.

הבעיה המרכזית של בריה"מ היתה תמיד בעיית ביטחון אך שונה מכפי שמבינים אותה במערב. המנהיגים הסובייטיים הבינו שהם אינם יכולים להבטיח יציבות פוליטית של החברה הסובייטית, ובמיוחד יציבות פוליטית במסגרת של הגוש־הקומוניסטי מול הפער הגדול ברמת־החיים בין המערב למזרח. בפני השלטון הסובייטי ניצבו שתי אפשרויות כדי לפתור את הבעיה: הראשונה לשבור את כוח־המשיכה של המערב או לשפר את הכלכלה־הסובייטית. המנהיגים הסובייטיים חשבו במשך זמן רב שבאמצעות לחץ פוליטי נגד המערב ובמיוחד באמצעות התפשטות בעולם־השלישי הם יכולים להצליח במערכה נגד המערב ולשבור את כוח־המשיכה שלו וכוחו הפוליטי. הם סברו שהרבה יותר קל לחזק את התעשייה־הצבאית וליצור איום צבאי על המערב כדי לאלץ אותו לסגת בלי מלחמה, או לפחות בלי מלחמה גלובאלית.

אולם התברר במרוצת הזמן שדרך זו אינה יכולה להביא לבריה"מ נצחון ובלתי אפשרי לה לשבור את המערב. מצד שני התעשייה־הצבאית־הסובייטית הפכה לגולם אשר החל לקום על יסודות הכלכלה־הסובייטית כולה. כתוצאה מכך ירדו שיעורי הצמיחה הכלכלית בבריה"מ וגדלה תלותה הכלכלית במערב. הופיעו משברים חריפים בכלכלה ובחברה הסובייטית. אחד מהאידיאולוגים החדשים בבריה"מ פבל וולוכואב, כתב בעתון פרבדה ב־27 במארס 1987: בסוף שנות ה־70 ותחילת שנות ה־80 נוצר מצב מחריד לגורל ההיסטורי של מולדתינו כמדינה סוציאליסטית".

גורבצ'וב הגיע לשלטון ב־1985 לא מחמת העובדה שהיה לו הבסיס החזק ביותר בפוליטביורו, אלא בגלל שבצמרת הסובייטית ניצחה ההשקפה כי בריה"מ יכולה לצאת מהמשברים רק באמצעות שינוי רדיקאלי של המטרות הלאומיות. היה צורך לפתור את בעיית הביטחון של בריה"מ לא באמצעות לחצים נגד המערב אלא באמצעות שיפור רמת־החיים בבריה"מ עצמה. לפיכך היה צורך ליתן קדימות עליונה למדיניות־הפנים על פני מדיניות־החוץ ולהסתפק במצב "צנוע" של היות בריה"מ אחת מהמעצמות במיסגרתו של מאזן כוח סטאטי. בתנאים אלה מתאפשר לקצץ תקציב־ביטחון ותקציב־אסטראטגי ולהזרים כספים נוספים לכלכלה האזרחית.

גורבצ'וב קיבל מנדט להוציא לפועל תפישה חדשה זו. בפני הפרסטרויקה ("בניה מחדש") ניצבים שני מיכשולים עיקריים: ברור שאי־אפשר לשנות מדיניות־חוץ באופן — חד־צדדי. בכל סיכסוך בינלאומי יש מיספר צדדים. אם המערב לא ישתכנע בכנות הכוונות הסובייטיות לפירוק נשק ודטאנט לא תהיה שום אפשרות לבריה"מ לשנות את מדיניות־החוץ שלה ולקצץ את תקציב־הבטחון. עם זאת התישלובת התעשייתית הענקית בבריה"מ לא רוצה בירידת כוחה וקיצוץ בתקציב המיועד לה. התעשייה הצבאית כפי שמצביע סיפור פרוייקט הלביא בארץ הופכת לגולם. כדי להבין את היקף בעיית התעשייה הצבאית בבריה"מ צריך לחשוב על הלביא פי אלפי

בבריה"מ לא הצבא לוחץ נגד פירוק הנשק אלא התעשייה־הצבאית. הטכנוקרטיה הסובייטית אחראית למירוץ

(המשך בעמוד 8)

מדיניות גורבצ'וב מכוונת לשיפור הכלכלה הסובייטית על חשבון התשלובת הצבאית. הסכם שולץ־שוורנאדזה הוא ביטוי להכרה הסובייטית שלחץ צבאי לא יכניע את המערב

שולץ ושוורנאדזה. סוף טוב

ערפל גרעיני

"מנוי וגמור עימנו להתמודד עם טילים גרעיניים סובייטיים שבידי הערבים", אמר שר החוץ לסטודנטים

מאת יורם נמרוד

בעוד הלביא עומד במרכז החרשות וחשבון ההוצאות נחשף עד הסנט האחרון — שיגרו סוכנויות הביון האמריקניות (או אחת מהן), טיל נוסף בביון התעשיית הצבאית של ישראל. זוהי יריה נוספת במלחמה נסתרת — המתנהלת בחדרי חדרים זה שנים רבות.

ביולי פירסם ירחון מקצועי לענייני צבא, אינטרנישנאל דיפנס רביו, ידיעה ממקורות ביון אמריקניים בדבר ניסוי ישראלי בטיל קרקע־קרקע לטווח בינוני (850 ק"מ). אותם מקורות ציינו שהטיל יריחו 2 הוא דגם משופר של יריחו 1 (450 ק"מ), שהוצב מכבר במערך המבצעי של צה"ל. לדיווח העובדתי, לכאורה, נוספה גם הערכת כוונות: טווח הטיל שבניסוי ישופר עד 1450 ק"מ. כתב־העת אף ציין, מה שמקובל לגבי טילים בטווחים אלה, שלטיל יריחו כושר נשיאה של ראש־חץ גרעיני.

לאמריקנים דרכים רבות להשפיע על פיתוח אמצעי לחימה בישראל. וגם דרכים רבות לחשוף אמצעים אלה כרצונם. מן הסתם, בחרו בשלב זה בדרך הסטרילית ביותר: פירסום בעיתונות. והרי יכלו לשלוח גם את מחליפו של דב זקהיים, שפרש בינתיים לעסקים פרטיים. (ולגמרי לא בדרך אגב: הוא פרש כדי לנהל את החברה סיסטם פלזניק אופריישן, מועסקת בפרוייקט טילים במסגרת מלחמת הכוכבים. אחת מפעולותיו הראשונות היתה, כפי שדיווח כתבנו הצבאי, לשכור את שירותיו של ד"ר זאב בונן, מנכ"ל רפא"ל שפרש. (ע"ה, 28.7.87).

כנראה שהמערכה נגד פיתוח הטיל מתואמת עם הרוסים. שכן, אין אפשרות להסתיר ניסויי טילים מעיני הלוויינים של מעצמות העל. שתיהן יודעות, ומחלוקת ביניהן את מלאכת ההרתעה של הקליינטים מפני הדירה לתחום של חימוש גרעיני וגגזורותיו. בעת ובעונה אחת עם הפרסום ממקורות אמריקניים נודע שהסובייטים דחו בתקיפות דרישה חוזרת של סוריה לספק לה טילים בעלי נתונים דומים לאלה של יריחו (ס.ס 21). במקביל, הם עשו פעולה נוספת, ויוצאת דופן. הם הזהירו את ישראל בעברית מפני השתלבות במלחמת הכוכבים ומפיתוח טילים העשויים לאיים על טריטוריה סובייטית.

יש לשער שבחירת הלשון לא היתה מקרית. האזהרה נשמעת יותר כהזמנה להשתלב במהלך שיזם גורבצ'וב לקידום סילוק טילים בינוניים מאירופה ואסיה — הזמנה שנענתה לעת עתה בחיוב על־ידי ארה"ב וחברותיה בנאט"ו. אזהרה בוטה ואיומים אינם מסייעים למהלך כזה, ולחצים מניים של מתנגדי הגלאסנוסט עשויים להצדיק הסרת אמברגו על טילים לטווח בינוני לסוריה.

כדרכם בקודש, נמנעו אותם פרשנים, שבהיתר הרשות עסקו בלהיטות בנימוקים אין ספור בעד ונגד הלביא מכל דיון במשמעויות של מערכת היחסים המורכבת עם המעצמות (לא עם הערבים), הנובעת מעצם הפרסום על ניסוי טיל ישראלי.

לעומתם, הסטודנטים באוניברסיטה העברית גילו סקרנות טבעית בנושא. הרי הצבתו של טיל כזה עשויה להשפיע, לטוב או לרע, על חייהם שלהם. סטודנטים אלה אירחו את שר החוץ, שמעון פרס. הם שאלוהו לעניין וביקשו תשובה כהלכה. האם זכו לכך? פרס הכריז: "ישראל לא הכניסה שום טילים למזרח התיכון" ומייד הוסיף, כדי שיובן כי ההיפך הוא הנכון: כיוון שהרוסים סיפקו טילים לערבים "עלינו לעשות מאמץ עליון כדי להתמודד עם אתגר זה". עד כאן, טוב ויפה. בדיבורים על מאמץ עליון, על רקע נחיתת הדיסק המצערת של הלביא, הוא בוודאי מחמם את ליבם של אלמוליגא, שרון וארנס, מפני שהרוסים באמת סיפקו טילים, לטווח קצר, ואת טעמם (ואיכותם) טעמנו בשתי מלחמות.

אלא שפרס הוסיף דבר לישנא: "מנוי וגמור עימנו להתמודד עם האיום של טילים גרעיניים סובייטיים שבידי הערבים" (ע"ה, 26.8.87). אם אכן אמר כך, ואם אמת דיבר הרי אנו מצויים בעולם חדש ונורא. מעולם לא סיפקה ברית־המועצות נשק גרעיני לשום מדינה זולתה. מעולם גם לא החזיקה אצבע משלה על ההדק הגרעיני של טילים המוצבים על אדמת מדינה שמחוץ לברית וארשה.

במרכז למחקרים אסטרטגיים שבאוניברסיטת תל־אביב יצא לאור השבוע ספר על מאזן הכוחות הצבאיים במזרח התיכון. בספר לא נזכרים טילים מן הסוג שעליו הצביע פרס, אך נזכרים שם טילי יריחו. בשיחה אומרים אנשי המרכז, כי אינם נוטים להאמין שעיני פה דראסטי במדיניות ברית־המועצות חמק מעינם הבוחנת.

מצד שני, נקטו דוברי המרכז עמדה מהוססת בתשובה לשאלה אם נענו הסובייטים לדרישות הסורים לערוב להם מפני איום גרעיני ישראלי. לדבריהם, הסורים הם הטוענים כי נענו בחיוב, ואין לכך ראיה. אפשר היה לצפות ממלומדי המרכז למחקר להכנה מעלה יותר של שיעורי הבית. מטריה גרעינית ניתנה לסורים בפומבי, עם החתימה על האמנה למניעת תפוצתו של הנשק הגרעיני. שנים ספורות לאחר מכן — כאשר נחתם גם הסכם בין סוריה לברית־המועצות — עוגנה התחייבות הסובייטית המפורשת בחוזה. לא נלמדה המשמעות המלאה של האמנות הבין־לאומיות בעניינים גרעיניים. לימוד כזה היה מוליך למסקנה בלתי־נמנעת: שמדיניות הערפל שנוקטת ישראל בשאלת האופציה הגרעינית — נכשלה כשלון חרוץ, ואין היא יכולה לשמש את יעדה המוצהר: הרתעה. המדינות הערביות שחתמו על האמנה חוסות בצל המטריה הגרעינית הרוסית. בלי צורך למירוץ חימוש מתיש.

עתה קם שר החוץ פרס, ובדרך אגב טען שיש בידי "הערבים" טילים גרעיניים בתוצרת סובייטית. בטרם נעמיק חקר בכל המשמעויות והאפשרויות של מצב חדש זה, [illegible]

הטיל והשאלה היהודית

האיום הישיר של טילי ה"אס.אס־20" הסובייטיים המוצבים בסוריה לא הוסר בעקבות הסכם שולץ־שוורנאדזה ● ד"ר דורי גולד, ראש הפרוייקט האמריקני במרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת ת"א, מזהיר מאשליות

מאת חיים מרגלית

"אין לנו עדיין פרטים על הסכם שולץ־שוורנאדזה בנושא הסרת הטילים הגרעיניים לטווח בינוני, אולם אל לשלה את עצמנו [illegible]" קובע ד"ר דורי גולד, ראש הפרוייקט האמריקני במרכז למחקרים אסטרטגיים [illegible] באוניברסיטת תל־אביב. [illegible]

[illegible]

ספקן בהסכם בטילים לטווח רחוק. יש לזכור, כי טילים מסוגים אלה, מוצבים בסוריה ויכולים לפגוע בצפון הארץ.

שאלה נוספת שעולה היא איך מתקשר הסכם זה עם הוועידה הבינלאומית. לדעת ד"ר גולד, אין להשליך מהסכם זה, המתרכז בטילים לטווח בינוני, על נושאים אזוריים כמו המזרח־התיכון. לדבריו, הפלישה הסובייטית לאפגניסטן מעסיקה עתה את המעצמות יותר מנושא השלום הישראלי־ערבי ועד שהסובייטים לא יגישו תוכנית נסיגה ממשית מאפגניסטן לא יסכימו האמריקנים לשתפם בשום ועידה בינלאומית.

[illegible]

האיפור ירד מן הטומאה

(המשך מעמוד 6)

מנצל את במת המעמד לנשיאות להפצת התיזות ולבנליזציה של הפשעים הנאציים. עוזרי לה־פן הודיעו בזעם, כי „לא נקבל לקח מוסרי מלובי אנטי־לאומי".

פרי קנוניה יהודית

לה־פן עצמו אינו מתכחש למה שאמר. מה שסמטן, כי הכחשת השואה או הפחתה בזוועות פשעי הנאצים, תופיע כטיעון במערכת הבחירות שלו. לאחרונה אומנם, צצו בצרפת תנועות צעירים ניאו־נאציים גזעניים. כמה מהגרים נרצחו. האחרים הוכו.

לה־מטן כתב, כי לה־פן חותר לעורר אנטישמיות עממית חבויה, כדי לשאוף לבוחרים חרשים. הוא גם משתמש בבנליזציה של השואה, כדי לנהל בשקט מערכה גזענית לגירוש ערבים מצרפת. עיתונאית קנדית, שרכשה את אמון לה־פן במסע הקיץ שלו בתופים, תארה אותו כאחוז באובססיה אנטישמית. הוא חיזר אחריה בפזמוני אס.אס. נאציים. בשיחות הפרטיות עם עוזריו, כל מה שארע ביניהם מוצג כיהודי או כפרי קנוניה יהודית. חיי התרבות הצרפתיים והטלוויזיה נשלטים בידי יהודים, הכלכלה על־ידי בנק יהודי. היא ספרה, כי היהדות מתוארת בשיחות כסכנה עקרית.

הריקבון מתפשט פה מכפות הרגליים. בשולי מפלגות הימין נתפסים אל הלאומנות הפשטנית ול„אגואיזם הקדוש" הפרימיטיבי, שלה־פן מטיף למענם. באותו יום בישרו כותרות העתונים על „הלה־פניזם המדבק". החזית הפאשיסטית שלו גרפה ניצחון חריש בבחירות מקומיות בעיר גראס, בדרום צרפת.

לחסידי לה־פן השפעה מכרעת על הימין הקלאסי. באיזורים רבים לא יוכלו נציגי שלטון הימין להשיג ניצחון ללא קואליציה עם הפאשיסטים. לה־פן תופס עמדה, שתאפשר לו להפיל או להמליך מנהיגי ימין. שלטון הימין כולו נופל במלכודת.

נציגי לה־פן בעיריית גראס תובעים כבר מראש העיר, שנבחר בתמיכתם, לגרש 5000 מהגרים ערבים מן העיר. כמה צירים ממפלגת האר.פי.אר. של שיראק, והיו.די.אפ. התומכים בריימונד באר התאחדו עם החזית הלאומית, כדי לטהר את דרום אפריקה מכל פשע. משלחתם הכריזה בצהלה, כי „אין עוד אפרטהייד בדרום אפריקה. האפליה הגזעית בין לבנים ושחורים בוטלה". קריקטורה ב„לה־מונד" מראה מהגר מגורש בבעיטה על־ידי הפאשיסטים מגראס אומר. „אולי נסע לדרום אפריקה, אומרים שחיים נהדר שם". תשעת הצירים, שהוזמנו לסיור על חשבון ממשלת דרום אפריקה, אמרו, כי בשבילם דרום אפריקה היא גן עדן. אפילו הממשלה הימנית הטילה סנקציות על דרום אפריקה, אך הם הרעיפו שבחים על בוטה. אשתו של הנשיא מיטראן הותקפה על ארגון מפגש בין לבנים לשחורים דרום אפריקאים בדקר. הנשיא מיטראן הביע דאגה מהתפשטות הבדיונות של הפאשיסטים.

להיפן תקוע לימין כעצם בגרון. הוא חותר לסחוט משרד ממשלתי מנשיא ימני, שייבחר בחסדי בוחריו. אך לפי המשאלים, אין הרבה סיכויים למי שיהיה תלוי בבוחרי לה־פן, כדי להיבחר לנשיא. שני הטוענים לנשיאות, באר ושיראק, צופים חדלי־אונים איך סיכוייהם נמוגים. בגראס הימין איבד 9 אחוז מהקולות אחרי הברית עם לה־פן.

איפור חדש

האם הימין ימשיך לשחק עם לה־פן כל עוד לה־פן הביע גזענות סלקטיבית נגד מהגרים ערבים, אולי זה היה אפשרי, אבל לה־פן שמופיע בגלוי כאנטישמי וגזעני, זה כבר יותר מדי. הרב הראשי יוסף סיטרוק, תבע במרסיל, שעלולה ליטול בידי הפאשיסטים של לה־פן, כי „היהודים יתבעו אותה מכל אחד ממנהיגי הימין לשים קץ לשיתוף פעולה עם לה־פן". הוא איים על ז'אק קלוד גודין, מועמד הימין לראשות העיר, לנתק את היחסים אתו, אם לא ישים קץ לשיתוף הפעולה. לה־פן יעמול למרוח עליו איפור חדש. עדיין מוקדם לקבור אותו. הופעתו האנטישמית אינה מבשרת את נפילתו הסופית. הכל תלוי מה יעשו מנהיגי השלטון הימני. בצרפת מוכע עתה קונסנזוס לנדותו ולהוציאו מקרבה. האם ישכילו לנצל את השלכתו חזרה אל הגטו הפאשיסטי, שבו פעל 20 שנה? ימין קיצוני שונא זרים ויהודים צומח פה גם בלעדיו.

פירוק לצורך בנייה

(המשך מעמוד 7)

הנשק ככל טכנוקרטיה בעולם. בבריה"מ יש מאות „ארנסים" אשר בשצף־קצף יכולים להוכיח שביטול פרוייקט זה או אחר יביא לבריה"מ כישלון במלחמה עם ארה"ב. גורבצ'וב זכה איפוא בניצחון מאד רציני גם בחזית הבינלאומית וגם בחזית הפנימית. פירוק הטילים לטווח בינוני פותח דרך לביטול אפשרי של תוכנית מלחמת הכוכבים. נראה כי ההתנגדות בתוך בריה"מ לגורבצ'וב נחלשה. אבל לא לחלוטין.

אין ספק כי הסכם שולץ שוורנאדזה אינו מכודר. הוא משקף את המגמות של מדיניות־חוץ ופנים בבריה"מ ולבטוח ישפיע על המזרח־התיכון. יתכן שאפילו בליכוד יתחילו להבין כי בריה"מ לא רוצה להזיק לישראל כפי שהם סוברים. דבר זה מצא ביטוי כלשהו בראיון עם יצחק שמיר ב„קול ישראל" מיד אחרי פירסום ההסכם בין שולץ לשוורנאדזה. אחרי הכל אם בריה"מ היא פרטנר מקובל על רייגן ושולץ אשר מאמינים לבריה"מ בעניין כה חשוב כפירוק הטילים לטווח בינוני אין סיבה שבריה"מ לא תהיה גם פרטנר מקובל על ישראל.

רגש של בושה מתעורר על רקע מילים והכרזות של כמה קיצונים מקרב יוצאי בריה"מ, אשר מעודדים על ידי אירגונים קיצוניים אנטי־סובייטיים מחוץ לארץ, כביכול בבריה"מ מידרדר מצב זכויות האדם וחלה החמרה ביחס ליהודים. לדאבון ליבנו אפשר לשמוע אותם מילים מעסקנים יהודים פה ובארה"ב. אומנם יש הידרדרות במצב, אבל לא בזכויות־האדם ולא בנוגע ליהודי בריה"מ אלא במצבם של אותם אנשים שמסובסדים כדי לטרפד התקרבות אפשרית בין בריה"מ לישראל. אפשר לשמוח על רקע התהליך שמתרחש עכשיו בבריה"מ ולקוות שהאופוזיציה לגורבצ'וב לא תעצור את התהליכים שקוצרים עכשיו הישגים בינלאומיים.

מחזר על הפצעים

לה־פן עמל מזה שנים להפעיל את קסמיו על הקהילה היהודית. אך יהודים אטמו עצמם בפני שירת הסירנות שלו. הם הבחינו. זה לא קשה. במסכה שמאחוריה התקשה להסתיר את האנטישמיות העמוקה והגזענות שלו. רק כמה יהודים מן הימין הקיצוני נהרו אחריו. עיתונאי יהודי ארונין איתן הרעיף שבחים על לה־פן בשבועון „טריבון דזואיף". עיתונאי זה כתב בשעתו, כי „איננו יודעים על דעות אנטישמיות שהביע לה־פן. כלפי ישראל הוא מביע דעות מחמיאות".

למרות שהדלתות נטרקו בפניו, עלה בידיו של לה־פן להשיג הזמנה לארוע עם מנהיגים יהודים אמריקנים ביוזמת איש חרות, ז'אק טורשינר, אחד ממעריציו. יהודים אלה ראו בו רק שונא אש"ף, שכחו, כי הוא נידון פה על אנטישמיות. אחרי המפגש בעיתונו „מינוט" שיבח את היהודים האמריקנים וגינה את הצרפתים. „בצרפת היהדות נשלטת על־ידי ערבוביה של השמאל ולובי הפאות", כתב העתון.

שומרי ראשו היכו עיתונאים יהודים ביום ראשון, בחג התנועה שלו כלה בורז'. בחג הזה מכתים רחובות על שמות מנהיגים פאשיסטיים ומשתפי פעולה עם הנאצים כמו „רח' מארשל פטן". צילומי יהודים משמשים למטרות ירי. עכשיו, אחרי שהפך למגוגה, הוא מופיע כ„מגן היהודים הצרפתים". בהופעתו במרתפי האספה הלאומית ביום שישי בהצהרת תגובה הוא הזהיר בעקיפין את היהודים לבל יגררו אחרי „לובי המהגרים". „אני רוצה לומר ליהודים הצרפתים, בני מולדתי, שמנסים להפחידם במסע שקרים זה. אינני מערבבם עם אלה שמתיימרים לדבר בשמם. צרפת רוחשת אהבה לכל בניה, מה שלא יהיה מוצאם הגזעי או דתם". „לובי מהגרים" זה שהוא גינה אינם אלא אינטלקטואלים וסטודנטים יהודים.

לה־פן מגנה את מה שמכנה „הטרוריזם האינטלקטואלי היהודי" בשיחות פרטיות בגלוי ובנאומים במרומז. לפני העיתונות הקנדית, אחריה חיזר, הוא קבל, שמורה גרמני היהודי־עינדרון למאסר על שלימר, כי מחנה אושוויץ לא היה קיים. משפט בארצו היה לדבריו „דוגמה לטרוריזם הזה". הוא גם טען, כי אחד שהיה בשחרור מחנות הריכוז סיפר לו, שלא היו שם תאי־גאזים ותנורי שריפה. „האמריקנים בנו אותם על־פי בקשת הקונגרס היהודי העולמי". העיתונאית רניס בליה אמרה, כי נדמה לא מהתקפות על המהגרים הערבים, אלא מהסימפטיה להיטלר ומהאנטישמיות שלו.

חרף דיבורים אלה תיאר את לה־פן סיר אלפרד שרמן אחרי פגישה בפאריס. כאיש תרבותי ומשכיל, שאינו אנטישמי. לה־פן מנסה לסחוט תמיכה יהודית בהפצת שנאה לערבים. אך הוא התבטא בראיון לעיתון ערבי „ערבי" בעד מתן מדינה לפלשתינים. במארסיי, בה השיג 20 אחוז בבחירות האחרונות, הודיעו המנהיגים היהודים לראשי הימין שהקהילה תחרים אותם אם יוסיפו לשתף עמו פעולה. לפי שעה, הארגונים היהודים החרימו וגינו אותו. ישראל סירבה להזמינו.

ארנון יפה

שערורייה כלכלית ביוגוסלביה

התפטרותו של סגן נשיא יוגוסלביה, האמריג'ה פוזדראץ, לאחר שהיה מעורב בשערורייה פיננסית, היא לדברי דיפלומאטים מערביים בבלגראד אות לכך שיוגוסלביה מבקשת לנהל את משקה הקומוניסטי החולה ביותר קשיחות.

פוזדראץ, בן 64, התפטר באורח בלתי צפוי ב־11 בספטמבר, שעות ספורות בלבד לאחר הופעתו בטלוויזיה, בה הכחיש מעורבות כלשהי בהונאה בסכום של מיליוני דולרים. הוא צולם באותו יום בכינוס של פקידי מפלגה מקומיים. צעדו זה עשוי לשמח נושים מערביים ואת קרן המטבע הבינלאומית, העומדים בקרוב להתכנס ביוגוסלביה לדיון בפריסת חובותיה בסך 20 מיליארד דולר. אך הוא מכניס את המדינה לבעיה חוקתית סביב החלפתו ומותיר שאלות רבות ללא מענה, בדבר היקף השערורייה של שטרי־חוב מזוייפים. החלטתו לפרוש קשורה אולי עם תפיסתן נוסח ווטרגייט, של הקלטות נאומיו ושיחותיו בידי המשטרה. בהודעה על התפטרותו של פוזדראץ לא נאמר אם הוא הודה במעורבות בפרשה הנוגעת ל„אגרוקומרץ" - קונצרן ממלכתי של תעשייה חקלאית ברפובליקה בוסניה־הרצגובינה שבמרכזה של יוגוסלביה, חבל מולדתו של פוזדראץ. מנהל „אגרוקומרץ", שנעצר, ביקש לערב את פוזדראץ, באומרו כי זכה בגיבויו בהחלטותיו העסקיות בפירמה הבוסנית.

החברה נתפסה בהנפקת שטרי־חוב מזוייפים בסכום של 860 מיליון דולר. השערורייה עוררה סערה ברחבי יוגוסלביה, הביאה למסע־צלב נגד נוהגים פיננסיים נלוזים בעתונות, המאופקת בדרך־כלל, ופגעה תמורות ביציבות מערכת הבנקאות, החלשה ממילא.

יוגוסלביה לא עמדה בחודש יולי בתשלום 245 מיליון הדולר שהיה עליה לפרוע מחובות, ודחתה אותו לחודש זה. עתה היא צפויה למיקוח קשה עם נושיה. קרן המטבע הבינלאומית, המאוכזבת מאי־ייכולתה של הממשלה להשתלט על אינפלציה של 116 אחוז ועל גידול מסחרר באספקת כסף, דורשת זה מכבר לאסור את הנפקות „האפורות" במשק היוגוסלבי. שטרי־חוב מזוייפים, ללא כיסוי כספי, הם אחת הדוגמאות להנפקות הלל. ערך מחזורם נאמד בסכום העולה פי ארבעה על מחזור הכסף.

אולי מסר ראש הממשלה בראנקו מיקוליץ' הודעה לאנשים שיש לשים קץ לנוהג הזה. אמרה דיפלומטית מערבית בבירה. לדבריה, קרן המטבע הבינלאומית דרשה מיוגוסלביה להפסיק את ההנפקות האפורות, ופעולה זו היא בדיוק מה ששם לאל נסיונות להתגבר על המשבר.

פוזדראץ אמור היה להיות נשיא מדינה [...] מאי הקרוב, על־פי השיטה היוגוסלבית [...] רוטאציה בהנהגה הקולקטיבית. את [...] ראש המדינה ממלאת ביוגוסלביה [...] קולקטיבית, כאשר התפקידים הבכירים של הנשיא וסגן הנשיא מתחלפים בין חבריה [...] שנה. בעת החלפתו של פוזדראץ על [...] להחליט אם למנות בוסני אחר לסגן [...] ולנשיא בעתיד, או לעבור לנציג של [...] אחר.

ארגון המפלגה בבוסניה מגן בתוקף [...] יושרו של פוזדראץ, ויש להניח כי ייאבק [...] יתר הרפובליקות והחבלים במדינה כדי [...] באיום עמדת הצמרת. בהודעה [...] המפלגה בבוסניה ב־11 בחודש [...] „האנדריג'ה פוזדראץ, כקומוניסט ותיק [...] המפלגה הקומוניסטית היוגוסלבית, [...] בפעולות הצפויות במסגרת המאבק [...] פיתוח סוציאליסטי של חברתנו. [...] המרכזי והנשיאות של בוסניה [...] התנאים הדרושים לכך וידחו [...] כל הנסיונות, מצד כלשהו, לתקוף [...] היושר האנושי והפוליטי של [...] פוזדראץ".

סיטור [...]

קו מנחה על מניות

שוק המניות אופיין בשבוע שעבר במגמה של ירידות שערים, מלווה בירידה בהיקף המחזורים היומיים, אולם מומחי „קו מנחה" עדיין מאמינים בשוק — וממליצים להמשיך לקנות מניות מומלצות ולהחזיק בניירות שנקנו.

„לאלה מאיתנו שחשבו שכבר פרצנו לימי היין והשושנים, בא השבוע שעבר והזכיר שבמרחב משוטטים עדיין דובים שטופי תאוות מכירה, המסוגלים להכביד מפעם לפעם על האווירה הנינוחה והרגועה של השוק המשתקם. אולם להערכתנו, השוק עדיין מקרין אינדיקטורים טכניים חיוביים והמגמה תשתנה, אולי כבר במהלך השבוע הזה".

מה לקנות?

בתיק המניות המומלצות לקנייה השבוע 10 מניות: ביטוח משנה 5 (המניה רחוקה כדי 52 אחוז משיאה ומהווה ספקולציה מעניינת), קריסטל 1, דלק ואת מנית דלק ניתן היה לרכוש בסוף אוקטובר 84 בתשלום חד־פעמי של 2.75 דולרים. בסוף אפריל 87 כבר נדרשו 22 דולר כדי לזכות בה. היום נסחרת המניה בכ־20 אחוז מתחת לשיאה. בתשעת החודשים האחרונים היא נסחרת בהיקפים [...] ממוצעים של כ־1.25 מיליון [...] מנחה" רואים בה עתה הזדמנות קנייה [...] שכדאי לנצלה; אלרוב, נכסים ובנ[...] ישראלום, רוגובין 5, כבלי ציון 5, אלק[...] א', אמפא.

אודי נח[...]

אזהרה: המידע המתפרסם במדור זה מוגש [...] על ניתוחי חברת „קו מנחה". הנוסח [...] ליום פרסומו על־ידי החברה [...] העלון „מעקב מנחה". אין החברה, [...] הפועלים מטעמה, וכן מערכת [...] המשמר", אחראים על טיב [...] מהימנות המקורות, שלימות [...] ריוק, שגיאה השמטה או כל ליקוי [...] כל הפועל על סמך ההמלצות [...] במדור זה עושה זאת על אחריותו [...]

מבזקים כלכליים

„גלקון" מייצא

■ מפעל „גלקון" בקיבוץ כפר בלום הגדיל היקף מכירות בקרי השקיה ממוחשבים ב־35 אחוז לעומת השנה הקודמת. היקף ההזמנות לשנת 1987 — כ־1.4 מיליון דולר, מהם כמיליון דולר יצוא, בעיקר לשוק האמריקני. הבקרים מיועדים לבקרת־מים בגנים ציבוריים.

„עושף" לרווחיות

■ חברת „עושף", המייצרת ומשווקת מערכות אוטומציה גמישה המשולבות ברובוטים ומכונות רפואיות, סיכמה את המחצית הראשונה של 1987 ברווח נקי של 75 אלף דולר, לעומת הפסד של 161 אלף דולר בתקופה המקבילה אשתקד — מסר מנכ"ל החברה, שלמה דברת. המכירות הסתכמו בכ־9 מיליון דולר לעומת יותר מ־5 מיליון דולר אשתקד. המוצרים מיועדים לתעשיית הרכב, אלקטרוניקה ולתעשייה האווירית.

קניון בחדרה

■ האחים רויזמן, קבלנים לעבודות עפר, משקיעים 30 מיליון דולר בבניין קניון „לב חדרה" בשטח של 40 אלף ממ"ר. הקניון יכלול שטח מסחרי, שיכיל 150 בתי־עסק בגדלים שונים, בתי־קולנוע ומרכז בידור לנוער. „לב חדרה", שיהיה הקניון הגדול ביותר במרכז הארץ, יופעל בשכירות בלבד. עד כה הושכרו למשביר לצרכן 3,500 ממ"ר, לקו־אופ 1,200 ממ"ר והוקצו 4 בתי קולנוע. לפי התוכנית תושלם בניית הקניון תוך שנתיים.

„כמיהה לשלום" במדליה קינטית — דגם חיונת בעיצובו של נעים בסון, בהנפקת החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות לקראת ראש השנה.

הזמנות לסולל־בונה

■ „סולל־בונה" קיבלה עבודות חדשות בהיקף של כ־240 מיליון ש"ח במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 1987, גידול של כ־20% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. נתונים אלה דווחו בישיבת דירקטוריון החברה בסוף השבוע שעבר. קבלות העבודה בחודשיים האחרונים הסתכמו בכ־76 מיליון ש"ח, גידול של כ־25% לעומת הרמה הממוצעת בחודשים שלפני כן. הגידול בקבלות העבודה נובע, משיפור כושר ההתחרות של „סולל־בונה" כתוצאה מיישום תהליכי ההתארגנות החדשה וההתייעלות בחטיבת הקבלנות. מצאי העבודות לביצוע גדול בשיעור של למעלה מ־20% בהשוואה לרמתו בתחילת 1987 ומאפשר תכנון וגידול של עד 15% בהיקפי הפעילות של יחידות הקבלנות בשנה הבאה. בשנת 1987 יגיע היקף הביצוע של כלל חטיבת הקבלנות הפועלות בישראל לכ־300 מיליון דולר. במהלך השנה יתכנס גם תהליך מימוש הנכסים של החברה בהיקף של כ־200 מ[...] דולר, שרובו ככולו שימש לצמצום [...] של נטל חובות העבר.

יחוברו לרש[...]

■ מינהל הכנסות המדינה [...] אלה את רשת המייצגים (רואי־חשבון [...] מס) הקשורים באמצעות מסופים [...] המינהל, ובקרוב גם יאפשר תשלום [...] באמצעות רשת זו. רשת המייצגים של [...] מס־הכנסה ומע"מ הוקמה לפני [...] וכעת קשורים אליה כ־35 רואי־חשבון [...] מס. באמצעותה ניתן לקבל מידע על [...] חשבונו של הנישום בנושאי מס הכנסה [...] עצמאים וחברות, מע"מ וניכויים. כן [...] באמצעותה לעשות חישובי מס [...] רווחי הון, חישובי ריבית והצמדה וכו'.

היתר לביט[...]

■ הטל מ־20 באוקטובר יוכל כל [...] הרוכש מוצר שאין לו מלאי של חלקי [...] בארץ לבטל את עיסקת הרכישה, אם [...] או הסוחר לא הודיעו על כך מראש [...] קובע תיקון לתקנון הגנת הצרכן [...] שר התעשייה והמסחר. לפי התיקון, [...] של מוצר שמחירו 300 ש"ח ויותר, [...] אחר מהפרטים הבאים ישמש עילה [...] העיסקה: אי־קיום מלאי חלקי חילוף [...] מקומות למכירתם ולמתן שירות [...] יחול על המוצרים הבאים: [...] מצלמות, מכונות תפירה חשמליות, [...] מזון, שואבי אבק, מייבשי כביסה, [...] גילות, מסחטות חשמליות, [...] מצנמים, מכשירי סטריאו, תנורי [...] תנורי נפט, מכשירי רדיו־טייפ, [...] ומחשבים אישיים.

בכל זאת מ.אלק[...]

■ חברת „מפעלי ים המלח" [...] שלושה שנאים (טרנספורמטורים) [...] גדול במיוחד אצל חברת „אלקה", [...] מיליון ש"ח — למרות שנמכרו [...] שערכה הגישה חברה גרמנית [...] בכ־10% מההצעה של החברה [...] הנהלת מפעלי ים המלח החליטה [...] להעדיף את תוצרת הארץ, למרות [...] המחיר, ואף למרות שתוצרת [...] הבטיחה אספקה מהירה יותר. [...] מיועדים להפעיל משאבות [...] והאידוי של החברה בסדום, במסגרת [...] להגדלת שטח הבריכות על מנת [...] הגדלת ייצור האשלג.

הריבית — 28%

■ הלקוח העסקי הממוצע שילם באוגוסט ריבית ריאלית של 2.1 אחוזים, 28 אחוז במונחים שנתיים — כך עולה מנתונים שערכו כלכלני המכללה הפיננסית. העלות במשיכות־יתר ב־12 החודשים שחלפו עד תום אוגוסט מסתכמת בריבית ריאלית של כ־35 אחוז לשנה. התחזית לספטמבר היא ריבית אפקטיבית של 3.4 אחוזים. בהנחה שמדד ספטמבר יעלה כ־1 אחוז, פירוש הדבר ריבית ריאלית של כ־2.4 אחוזים במשיכות היתר. בהלוואות מטיח בדולרי ארה"ב לזמן קצר היתה הריבית באוגוסט 1.2 אחוזים אפקטיבית חודשית (במונחים שקליים), שהיא ריבית ריאלית של כ־5 אחוזים. בהלוואות דולריות מסתכמת העלות ב־12 החודשים שחלפו עד סוף אוגוסט בריבית ריאלית של 18.5 אחוז ובמונחים שקליים.

העורך הכלכלי: צבי טימור

סקירת בנק ישראל

קשה להיפטר מהרגלים ישנים

הסקירה התקופתית של בנק ישראל מלאה אופטימיות: נמשכת התאוששות בפעילות הכלכלית; הייצור התעשייתי בעלייה; תקבולי היצוא במונחים דולריים גדלו ב־16 אחוזים; האבטלה ירדה; ההשקעות בנכסים קבועים עלו מאד וקצב אינפלציה שבין 15־20 אחוז במונחים שנתיים. רק בנושא אחד ממשיך בנק ישראל להתריע והוא, כידוע, נושא השכר. הסקירה של מחלקת המחקר קובעת, כי השכר הריאלי הממוצע ירד במקצת ברביע הראשון של 1987, לאחר עלייה ניכרת אשתקד, אולם הוא שוב עלה ברביע השני. הסקירה מוצאת לנכון להדגיש, כי „עלייה מתמשכת של השכר הממוצע במשק, מעבר לגידול הפריון, אינה עולה בקנה אחד עם המשך הצמיחה המהירה".

ניתן להשתומם על אזהרה מודגשת זאת, הנכתבת בשפה סובייקטיבית, במקום לתת תיאור אובייקטיבי של המציאות. האם הבנק המרכזי חייב להתריע רק בהקשר לתופעות המתרחשות בפועל, או לשנן לציבור כל יום אמיתות ידועות. נראה כי במחלקת המחקר של הבנק אין מסוגלים לוותר על הרגלים ישנים. למרות שבתחומים שונים הפסיקו את התיאורים האפוקליפטיים על מצב המשק, השינוי טרם הגיע לתחום השכר.

הנתונים המובאים בסקירה על ההתפתחויות הכלכליות (42) מצביעים על גידול התפוקה ליום עבודה ב־11.3 אחוזים, בהשוואה לשנת הבסיס 1983. לעומת זאת, בסקטור העסקי עלה השכר לפי אותו רו"ח ב־12.3 אחוזים, אך הפעם שנת הבסיס היא 1982. כלומר, השכר עדיין מפגר אחר שיעור עליית התפוקה ב־1982, שהיה כ־3 אחוזים.

יותר פחות מאשר יותר

הפרקטיקה של בנק ישראל בהבאת סדרות נתונים על אותו תחום על־פי שני בסיסי השוואה שונים, היא פסולה מעיקרה. איננה ברת־השוואה, ולכן איננה שימושית. אם שיטת עבודה זו היא מקרית, הרי היא לקוייה ביותר מבחינת היכולת המקצועית; אם היא מכוונת, אז השיטה מעידה על ליקוי מוסרי אתי ונועדה לטשטש עובדות, במקום להבהירן. העובדות, גם לפי בנק ישראל, הן כי השכר לעומת 1982 עלה פחות או יותר כמו התפוקה הנמדדת (וקצת פחות מאשר קצת יותר). בתעשייה התפוקה גדלה ב־13.1 אחוז, כלומר כל ההבדלים הם של כ־1 אחוזים. מן הראוי היה לציין זאת.

השכר בשירותים הציבוריים פיגר ברביע הראשון של 1987 בכ־8 אחוזים בהשוואה לשנת 1982, והגיע לרמה זו רק באפריל־מאי. אך עדיין גדל הפער בין קצב עליית השכר בסקטור העסקי לבין השכר בשירותים הציבוריים בכ־10 אחוזים.

דווקא על בסיס העובדות, כי השכר עלה בהתאם לתפוקה ולא יותר, ישנם סימנים מדאיגים בנתוני בנק ישראל. מנתונים אלה מתברר, כי הצריכה הפרטית והציבורית ביחד היו גבוהות יותר בראשית 1987 מאשר התוצר המקומי. צריכה זו, שמומנה ע"י יבוא הון, לא נבעה, מתוספות שכר אלא מגידול ההכנסות שלא משכר, קרי: רווחי ריבית, דמי שכירות וכו'. ברביע הראשון של 1986 הסתכם התוצר המקומי ב־31.6 מיליארד ש"ח, לעומת 29.5 מיליארד ש"ח של צריכה פרטית וציבורית. ברביע הראשון של 1987 התוצר המקומי ירד ל־31.1 מיליארד ש"ח, בעוד הצריכה הכוללת, הפרטית והציבורית, גדלה ל־32.8 מיליארד ש"ח. מכאן, שברביע הראשון של 1986 נותרו מהתוצר כ־1.1 מיליארד ש"ח לצרכי ההשקעות במשק, ובתקופה המקבילה ב־1987 חסרו 1.7 מיליארד ש"ח מוצרים להשלמת הצריכה הכוללת.

להרעה הכוללת של 2.8 מיליארד ש"ח תרמו הגידול בצריכה הפרטית, והצריכה הציבורית בכ־10 אחוזים והירידה הבלתי מוסברת במדידת התוצר המקומי — והרי לדברי הרו"ח, ההתאוששות נמשכת.

כפי שנראה מהנתונים, למדיניות של הגדלת ההכנסות הפרטיות בעשירון העליון ע"י הורדת מס יש גם השפעות מאקרו־כלכליות, מעבר לשאלה של החלוקה הצודקת של ההכנסות. יתכן שמדובר כאן בנתונים מקריים של רבעון אחד מול רבעון אחר, אך מן הראוי לתת את הדעת ולנסות למצוא הסבר ריאלי להתרחשויות. אולי הלחץ המתמיד על השכר מחטיא את המטרה, וכתוצאה מכך שוכחים בבנק ישראל את הטיפול בגורמים משקיים אחרים.

צבי טימור

חדשות המשק

תפוסה גבוהה במלונות בחופשת ראש השנה

המלונות בישראל יהיו מלאים ברובם בחופשת חג ראש השנה תשמ"ח — כך עולה מסקר מלונות שערכה המחלקה הכלכלית של התאחדות המלונות ברחבי הארץ.

בתל־אביב נרשמה במרבית המלונות תפוסה של כ־100%. מרבית אורחי המלונות בתל־אביב (כ־75%) הם תיירים. בירושלים המצב דומה, בבתי המלון היוקרתיים. בסה"כ תפוסת המלונות במערב העיר בחג הקרוב היא 80% — שיעור תפוסה גבוה למלונות ירושלים בתקופה זו.

מן הקיבוצים נמסר, כי בבתי ההארחה שלהם התפוסה מלאה לגמרי. 80% מהאורחים בחג יהיו ישראלים. באילת נותרו מקומות מעטים לאירוח בראש השנה. התפוסה — למעלה מ־95%. 85% מהאורחים ישראלים. בחיפה, המלונות על הכרמל בתפוסה של 100%־90%, מחצית האורחים תיירים. בנהריה, טבריה, נתניה ואשקלון תפוסת המלונות היא כ־90%. מרבית המזמינים מקומות — ישראלים.

מנכ"ל התאחדות המלונות משה עמיר ציין כי נתונים אלה מלמדים יותר מכל על האמון שרוחש הציבור בישראל למערכת המלונאית כמוקד בילוי ונופש. לדבריו, הביקוש של ישראלים תואם את העלייה הגדולה בשביעות רצונם מרמת המלונות בישראל, כפי שהיא משתקפת גם מהסקרים שנערכו השנה בנושא זה.

גידול של 10% ביצוא אגרקסקו

לחברת אגרקסקו היתה תשמ"ז שנה טובה מאד. ערך היצוא החקלאי נאמד בכ־283 מיליון דולר, עלייה של כ־10 אחוזים לעומת תשמ"ו. לחקלאים, המספקים את הפירות, הירקות והמוצרים החקלאיים אחרים, היתה זו שנה רעה. הרווחיות ירדה, ומסיבות ידועות — מסכם מנכ"ל אגרקסקו, ד"ר אמוץ עמיעד, את שנת היצוא החקלאי תשמ"ז.

לדבריו, ניתן לאפיין את השנה בעליית של שערי המטבעות האירופיים לעומת הדולר. כתוצאה מכך הולה זרימה גדולה של תוצרת חקלאית מגוש הדולר, מארה"ב וממדינות אמריקה, לאירופה. מדינות אלה היתוספו למתחרות המסורתיות. ישראל, ש־98 אחוז מהיצוא החקלאי שלה מכוונים לאירופה, נמצאת עתה בתנאי שוק מחמירים. עמידה בתחרות אפשרית, אומר עמיעד, אם תהיה הקפדה על טיב ואיכות. לדבריו, מגדלי הירקות לא סיפקו לאגרקסקו מוצרים שהתחייבו עליהם, בשל המחירים הטובים מאד בשוק המקומי, והיו גם פגעי טבע. אך בסיכומו של דבר נוצרו בעיות עם רשתות שיווק בבריטניה.

יצוא הירקות הגיע ל־87 אלף טונות, בתמורה — 48 מיליון דולר. עמיעד מציין את הגידול במכירות תפוחי־אדמה — 26 אלף טונות בתמורה של כ־6 מיליון דולר, לעומת 24 אלף טונות אשתקד, בתמורה של כ־5 מיליון דולר פו"ב. היתה גם עלייה במכירת גזר. ולעומת אלה נרשמה ירידה בשאר הירקות, כגון עגבניות, חסה ובמיוחד חסה־אייסברג.

עמיעד מעיר, כי בשל המחירים הטובים שהושגו בשוק המקומי צפוי שפע של ירקות שנה הבאה. לכן צפוי כי המחירים בשוק המקומי ירדו ויוגבר היצוא. התחזית ליצוא היא 109 אלף טונות ועלייה בתמורה של כ־8 אחוזים, היינו 60 מיליון דולר. בתפוחי־אדמה וגזר אין צופים עלייה גדולה לעומת השנה הנוכחית.

שנת תשמ"ז, מרגיש ד"ר עמיעד, תיזכר כשנת האבוקדו. לעומת כ־60 אלף טונות שנמכרו בתשמ"ו, נמכרו השנה 87 אלף טונות. המחיר הממוצע היה 930 דולר פו"ב לטונה. בסה"כ כ־80 מיליון דולר. לשנה הבאה צפויה ירידה בכמויות האבוקדו בגלל הסירוגיות המאפיינת את הגידול הזה. הכמות הצפויה — כ־65 אלף טונות. לדברי עמיעד, התמורה למגדלים נמוכה בגלל הצורך להשמיד כ־15 אלף טונות אבוקדו לשם שמירה על מחיר יחסי גבוה. עונת המשלוחים הארוכה של האבוקדו הביאה לירידת מחירים חדה בסוף העונה, כאשר הגיע אבוקדו מדרום־אפריקה. הוא מציין את מכירות האבוקדו הגדולות שאגרקסקו התמודדה איתן בהצלחה. רוב הפרי, 50 אלף טונות, נמכר כרגיל בצרפת. בגרמניה ובבריטניה נמכרו כמויות גדולות מאשתקד, שהסתכמו בכ־8,000 טונות בכל אחת מהמדינות, אך לדעת עמיעד גם בריטניה וגם גרמניה הם יעדים חשובים למכירת אבוקדו.

השנה שווקו 850 מיליון פרחים, בתמורה של 95 מיליון דולר לעומת 85 מיליון דולר אשתקד. מנכ"ל אגרקסקו הרגיש את ההתחרות הגוברת והולכת בשוק הפרחים עם מדינות דרום־אמריקה, שהעדיפו השנה את השוק האירופי על פני השוק האמריקני.

בין המוצרים שאגרקסקו משווקת מזכיר המנכ"ל את ההצלחות במכירות כבד אווז. שווקו כמויות גדולות והיצרנים המקומיים נהנו מהשפעת צ'רנוביל, שהביאה לירידה במכירות כבד אווז מהונגריה. כן גדלו המכירות של צמחי נוי, דגי נוי ותמרים יבשים, בתמורה של כ־25 מיליון דולר. לשנה הבאה צפויה ירידה במכירות. צ'רנוביל תישכח, ההונגרים יחזרו לשוק והמכירות יקטנו לכ־20 מיליון דולר.

חיים מרגלית

גורמי ההפסדים ב„גולדפרוסט"

הקפאת מחירים, התרחבות בלתי מבוקרת והוצאות מימון

[illegible]

גלגלי הבורסה

הבנקאיות החסומות „יירשמו למסחר ב־1 בנובמבר

המסחר במניות החל אתמול במגמת עלייה, שעברה למגמה מעורבת תוך נטיות לירידה. בהשפעת המשבר במו"מ על השכר. במניות החופשיות עלו אתמול 111 שערים, לעומת 133 שירדו ו־146 שנשארו בלי שינוי. במניות ההסדר עלו 4 שערים, לעומת 6 שירדו ו־8 שנשארו בלי שינוי. ערך השוק של איגרות החוב הצמודות למדד עלה ב־0.17%, בעוד הצמודות למט"ח עלו ב־0.1% בממוצע.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות 3 מיליוני ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד, בערך נקוב כולל של 35 מיליון ש"ח, מזה 10 מיליוני ש"ח מסוג „שגיא" לשש שנים במחיר מינימום של 94% מע"נ ו־25 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ל־12 שנה, במחיר מינימום של 88% מע"נ.

במסחר בשערים משתנים לפני הצהריים עלו 18 שערים, לעומת 5 שירדו ו־2 שנשארו בלי שינוי. העלייה הגדולה ביותר — כ־3% — היתה במרכזית. הירידה הגדולה ביותר — כ־4.5% — נרשמה באזורים. המחזור הגדול ביותר — כ־339 אלף ש"ח — היתה בטבע, תוך עליית שערים באחוז אחד. מדד המניות עלה מ־164.11 ל־164.31 בסיבוב הראשון, ל־164.61 בסיבוב השני, ל־165.12 בסיבוב השלישי ול־165.15 בסיבוב הרביעי. אך במסחר אחרי הצהריים ירד מדד המניות ל־163.12.

במניות ההסדר נעו עליות השערים בין 0.5% (הפועלים עו"ש והמזרחי עו"ש) ל־0.8% (המזרחי למוכ"ז). לעומתן נעו הירידות בין 0.1% (דיסקונט א') ל־1.0% (אגוד ר"ג). ערך השוק של מניות ההסדר ירד ב־0.07%. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.95% (המזרחי עו"ש) ל־12.94% (כלל), הפועלים עו"ש — 12.14% הפועלים למוכ"ז — 12.44%. המחזור במניות ההסדר הגיע ל־1.6 מיליון ש"ח.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נעו עליות השערים בין 0.2% (אוה"ב) ל־1.8% (הספנות 01 ו־05).

במניות החופשיות נרשם רק שער אחד שעלה ב־10% (יעסור 1) לעומתו נרשמו ירידות ב־10.4% (כאוורים אופ') וב־10% (רנבאר). ערך השער של כל המניות החופשיות ירד ב־0.15%. המחזור עלה ל־9.2 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות עד 1% בצמודות למדד. ב„בריזה כפולה" היתה יציבות. בצמודות לדולר היו עליות עד 1% מסוג „גלבוע" ותנודות עד 1% מסוג „רמון".

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 14.60%, תוך מחזור קטן של 2.5 מיליון ש"ח.

מסחר במניות בנקאיות שנחסמו לשנתיים ולארבע שנים. בהתאם להחלטת האוצר יוכלו לקוחות הבנקים לפדות את המניות הנ"ל או להמשיך להחזיקן כמניות סחירות מיוחדות שבהסדר, שמועד פדיונן יהיה באוקטובר 1989. מחיר הפדיון באוקטובר 1989 יהיה הגבוה מבין שני אלה: 1.34 דולר לכל 1 דולר של אוקטובר 1983 (מחיר הפדיון באוקטובר 87 הינו 1.12 דולר לכל דולר) או 1.12 דולר צמוד למדד המחירים של אוקטובר 1987. מניות אלו (למעט המניות של „הפועלים מבוכרות" ובנק למימון סחר 1 ר"5, עקב הכמות שנותרה מהן), יחולו להיסחר בבורסות החל ב־1.11.87, בנפרד ממניות הבנקים הנסחרות כבר וזאת תחת שם ומספר ני"ע חדשים. ב־1.11.87 יהיה שער הבסיס למסחר בהן 1.12 דולר לכל מניה (שהוא מחיר הפדיון באוקטובר 87).

ציקלון מוצרי תעופה הודיעה, לאחר פניות חוזרות של הבורסה, בבקשה להבהיר כיצד ישפיע ביטול פרוייקט הלביא על החברה, כי ההזמנות שבידיה לתאריך 31.3.87 מסתכמות בכ־36.5 מיליון דולר. הזמנות אלו אינן כוללות את ההזמנות שציקלון צפתה לקבל במסגרת פרוייקט הלביא. אילמלא הופסק הפרוייקט, הון ההזמנות הצפויות בהיקף רב־שנתי של כ־10 מיליון דולר, בהנחה שייוצרו 100 מטוסים. למרות שאין בביטול הפרוייקט כדי לפגוע בהזמנות הקיימות בידי החברה, בטווח ארוך היה פרוייקט הלביא, אילו התממש, מרכיב חשוב ומהותי בהזמנות של החברה מהשוק המקומי. החברה מקווה כי שילובה בביצוע תוכנית החלופות המוצעת במקום הלביא תקטין את ההשפעה של ביטול הלביא על החברה.

„כבלים החברה לכבלים ולחוטי חשמל" פרסמה תשקיף הנפקה של אג"ח וכתבי אופציה, המוצעים לציבור ב־100 אלף יחידות, שכל אחת מהן מורכבת מ־54 ש"ח ע"נ אג"ח ו־8 כתבי אופציה, במחיר מינימלי של 51.30 ש"ח ליחידה.

„דרוקר זגריה חברה קבלנית" חתמה על חוזה קבלני לבניית חדר אוכל בקיבוץ, בהיקף כספי של כ־1.5 מיליון ש"ח. תקופת הביצוע — 14 חודש.

„מן תעשיות שימורי מזון ודגים" דיווחה על ירידת הפסדה המתואם לשנת 1986/87 ל־235 אלף ש"ח, לעומת הפסד מתואם של 1.8 מיליון ש"ח בשנת הכספים הקודמת.

„סחר החזקות" דיווחה על רווח נקי של 145 אלף ש"ח ב־6 החודשים הראשונים של 1987, לעומת כ־240 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

„חוף האלמוג אילת" דיווחה כי בששת החודשים שהסתיימו ב־30.6.87 הרוויחה כ־21 אלף ש"ח, לעומת 18 אלף ש"ח בתקופה המקבילה ב־1986.

„ב.ל.ת. מימון והנפקה (1981)" דיווחה על רווח מותאם לאחר מס למחצית השנה הראשונה של 1987 בסך של כ־28 אלף ש"ח, לעומת כ־50 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

„פז־קר" דיווחה על רווח נקי בתקופה ינואר־יוני 87, מבלי להתחשב בהטבות מס כמפעל מאושר בסך 395 אלפי ש"ח, לעומת 491 אלף ש"ח בתקופה אפריל — דצמבר אשתקד. בהתחשב בהטבות המיסוי יגדל הרווח בכ־173 אלף ש"ח.

אלחנן הורוביץ

50 אלף מזגנים

■ מכירות מזגני אוויר בשוק המקומי עלו השנה ב־30 אחוז לעומת 86. השנה יימכרו בשוק המקומי למעלה מ־50 אלף יחידות מיזוג אוויר, לעומת 37 אלף אשתקד — כך עולה מסיכומים שנערכו במשרד התעשייה והמסחר. במת"ס אומרים, כי הביקוש המוגבר למזגנים הביא לירידה ביצוא מזגנים בשיעור של 16 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בשנה שעברה הגיע היצוא ל־55 אחוז מכמות יחידות המזגנים שיוצרו בישראל; והשנה ירד שיעור היצוא לכדי 42 אחוז מכלל הייצור המקומי.

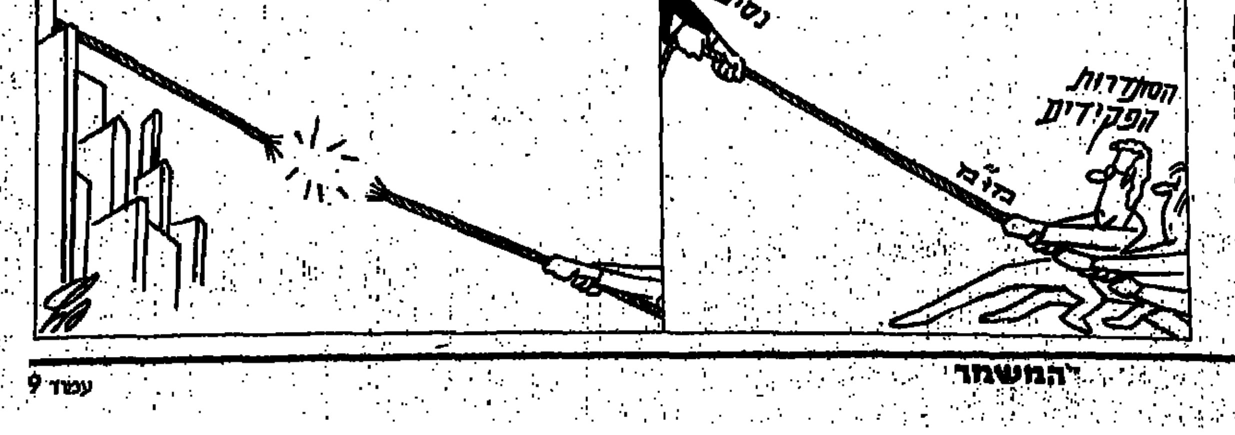

אירוע

פיסול בטבע

יצירות של נטע סלוצקי, אלי דור־כהן, יוסי מר חיים ואריק שפירא, בצד יצירות הפיסול באירוע „תל־חי 87" שיפתח מחר

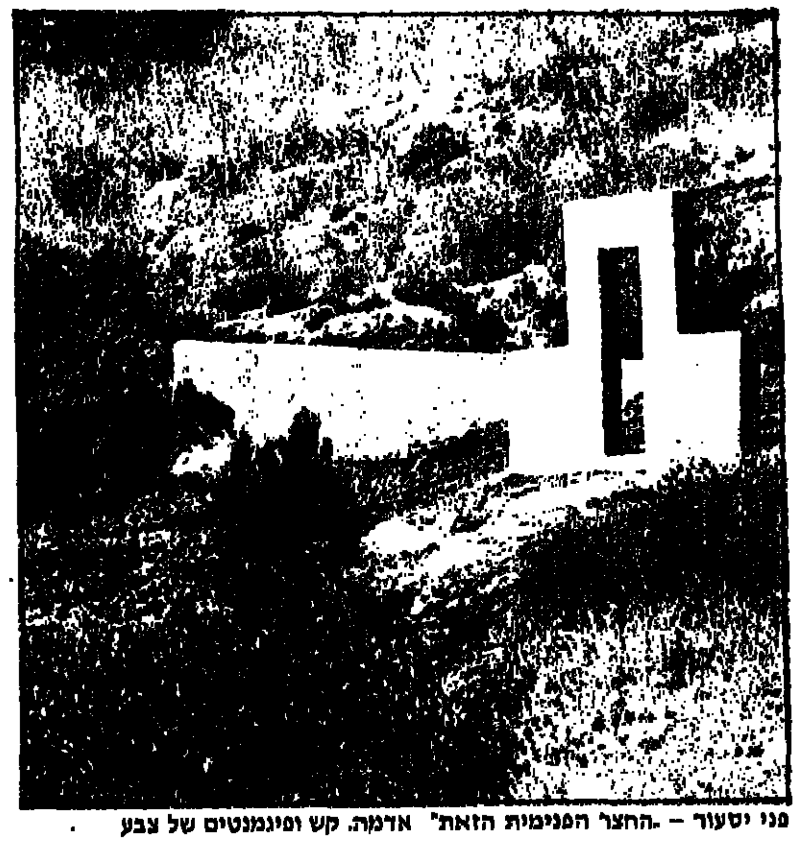

פני יסעור – „החצר הפנימית הזאת" אדמה, קש ופיגמנטים של צבע

מאת חיים מאור

אירוע „תל־חי 87", מיפגש אמנות בת־זמננו, יפתח מחר, ויתקיים עד מוצאי־שבת (26.9). ברומה לקודמיו, בשנים 1980 ו־1983, כולל האירוע מיצגים, מופעי־מחול ומוסיקה לצד יצירות פיסול בטבע, בשטח מיכללת תל־חי, בעמק ובהר הסמוך.

למבקרים באירוע מוצע מיגוון של אירועים ותוויות אמנותיות. 30 פסלים חדשים של אמנים כמו יחיאל שמי, יגאל תומרקין, יעקב דורצ'ין, יעקב הפץ, חוה מחותן, שושנה היימן, פני יסעור, הדני פינק, סלו שאול, יואכים בנדאו, ביל ואון, קורנליוס רוחה, ורבים טובים אחרים. מאמני הארץ וחו"ל. פסלים אלה מצטרפים אל 30 פסלי המוצגים במקום מאז האירועים הקודמים (משל קרישמן, בוקי שוורץ, דניס אופנהיים, דליה מאירי, מיכה אולמן ואחרים). יחד הם מהווים גן־פסלים מרשים בהיקפו ובאיכותו.

אוצר האירוע הנוכחי, פלור בקס, אשר בחר את העבודות מדגיש כי הפסלים מציגים את קשת הסיגנונות והנטיות האופייניות להתפתחות הפיסול בעשור האחרון בארץ ובעולם. מעבר להבדלים פורמליים או סגנוניים מוצג מיגוון הגישות המושגיות של הפסלים בתל־חי אל מול הקונטקסטים התרבותיים, ההיסטוריים, החברתיים, הפוליטיים, הגיאוגרפיים והסמליים של המקום.

לצד הפסלים מתקיימת בשטח תערוכה המציגה את הצעותיהם של האמנים אשר נדחו ע"י האוצר מסיבות איכותיות, תקציביות או אחרות. שורה ארוכה של ארועים והתרחשויות מוצעות למבקרים בשעות היום והערב, בחלקים שונים של האתר. ניתן לראות, בין היתר, את קבוצת המחול המצריינת „מאגמה" במופע חדש בשם „מגבילית"; מיצג „השתף" בבצוע נטע סלוצקי ולהקתה; מיצג של אלי דור־כהן, בשם „תנו לכלבים לנבוח"; תמר רבן ויורם פורת יערכו „סעודה אחרונה בתל־חי" במופע המשלב שחקניות בבריכת־מים, שלושה מסכי־טלוויזיה ופסל של פרה קטועת־רגל... חוגי המעגל וקבוצת „סמרטוט" יעוררו כנראה הרבה רעש במיצגם הארוך „קופים", במהלכו מוצג תהליך של איבולוציה בהילוך אחורי. בני־אדם הלבושים באופן סולידי והמתנהגים בצורה „תרבותית", יסירו את בגדיהם ובמקביל יחול מהפך פיסי בהתנהגותם עד שיידמו לקופים המטפסים על עצים, פולים כינים, אוכלי בננות ובוטנים ומשתגלים כחיות. למבקרים סבלניים, אשר אינם מתרגשים מעירום ומפעילות חייתית מובטחת הנאה.

ומה בתחום המוסיקה? „סלסה" יצירתו של יוסי מר־חיים מהווה קולאז' קיצבי המבוסס על מוסיקה לטינית מעורבת בג'ז ושירה אפרו־קובנית. היצירה חושפת את חידושי־המוסיקה המתוכנתת וממוחשבת כיד־דמיונו של המלחין המבצע. „עם ישראל חי וטוב" יצירתם המשותפת של אריק שפירא ויוסי מר־חיים מבוססת על קולאז' מתוכנת המורכב ממשפטים אופייניים לשטיפת המוח הרתית בארץ תוך עיוותה, הכפלתה, הידהודה וכו'.

ביצירה אחרת, בשם „אוטופוגיה" מאת המלחין יהודה לוי ינגנו כלים קונבנציונליים לצד כלי־רכב אשר ירעישו ויאירו בצופריהם, מנועיהם ופנסיהם בחוויה אור־קולית. רשימת המופעים ארוכה וכוללת גם הקרנת סרטים, שידורי־טלוויזיה במעגל סגור, מפגשי אמנים, סדנאות לייצור כלי־עבודה בשדה וסיתות כלי־צור „בסגנון פרה־הסטורי" וסימפוזיון אמנותי. כל זה במחיר של 10 ש"ח למבוגר. לקבוצות תנתן הנחה. כרטיסים ניתן להשיג בסוכנויות ובקופה בכניסה לאתר. לרשות הקהל עומד חניון ללא תשלום, שירות שמירת חפצים, טיורים רגליים מודרכים והסעות להר למי שאינו מיטיב ללכת. למי שרוצה ליהנות בניחותא מומלץ לשריין מקומות בבתי־הארחה והמלונות באיזור. צעירים יכולים לבוא, כמובן, עם שקי־שינה.. עוד עצה לסיום. מנסיון אישי: כדאי להצטייד בשתיה, בכובע ובנעליים נוחות.

קולנוע

שנה טובה לקולנוע הישראלי

מאת יעל ישראל

בשנה שחלפה צולמו בארץ הרבה הפקות. רובן יוקרנו במהלך השנה העומדת בפתח. „חימו מלך ירושלים", „תל אביב־ברלין", „החולמים", „מלאש", „בחזרה לחיים" — הם רק חלק קטן מהפקות מקוריות וקו־פרודוקציות שצולמו בשנת תשמ"ז הפורייה.

אם שנת תשמ"ח תיזון מהדחיפה ההפקתית של שנה זו, יתכן שיצולמו כאן הפקות נוספות. לקולנוענים הישראלים יש תוכניות רבות ותסריטים רבים המתוכננים לשנת הקולנוע הבאה. יהיו תסריטים שיצליחו להגיע למסך הכסף, ויהיו כאלה שישארו בגדר תסריט מיותם. כעשרים הפקות מתוכננות לשנת תשמ"ח:

אבא גנוב — סרטו השני של ינקול גולדווסר („מתחת לאף") יהיה קומדיה בהשתתפותו של יהודה ברקן, מעין „קרמר נגד קרמר" הישראלי.

אל עצמי — עיבוד לספר הנעורים של גלילה רון פדר, המספר על נער מעיירת פיתוח הגדל בבית משפחה אומנת. במאי: תמיר פאוול.

האי ברחוב הציפורים — עיבוד לספרו של אורי אורלב העוסק בילדות בצל השואה. הסרט יצולם בחודש אוקטובר בהונגריה בבימויו של דני וולמן („מיכאל שלי", „חייל הלילה").

רוח גדולה באה — סרטו של מנחם גולן על ימיה האחרונים של חנה סנש. סרט דובר אנגלית, שרובו כבר צולם בחו"ל.

עונת הדובדבנים — ימיו האחרונים של חייל במלחמת לבנון. בימוי: רוני ניניו („העקירה").

המיוער — דני וקסמן („חמסין") יביים באוקטובר סרט על קבוצת מאמינים פאנטיים הנחשפים על־ידי בנו של מנהיגם.

המערוך — ניסים דיין („גשר צר מאוד") ינסה לצלם את סרטו שהוא עיבוד לפרשת יערי־גרנות.

הקייץ של אביה — סיפרה של גילה אלמגור שרוצה להפכו לסרט. כנראה יצולם בקייץ הבא.

בורך לעין חרוד — השחקן דיוויד סול מהסדרה „סטרסקי והאץ'" רוצה להפוך את ספרו האפוקליפטי של עמוס קינן לסרט דובר אנגלית. מי שיעזור לו בכך הוא הבמאי־מפיק דורון ערן („פלאש").

צלקת — יוסי ווין, צלם במקצוע, יביים קו־פרודוקציה ישראלית צרפתית, הוא חושק באיז'בל אדג'ני לתפקיד הראשי.

מה אלבש לנישואים פיקטיביים — חיים בוזגלו (התסריטאי של התסריטים „צלקת" ו„עונת הדובדבנים") יביים את סרטו הראשון באוקטובר.

הסוכן החשאי — הפקה מתוכננת של ג'אד נאמן („מגש הכסף") ע"פ ספרו של ג'וזף קונרד.

אחרים שמתכננים השנה הפקות הם אברהם הפנר („לאן נעלם דניאל ווקס?") שינסה להרים את הפקת סרטו „זוה אורלר" אודות התיאטרון האידי הנודע, ושמואל אימברמן („לא שם זיין") שיתחיל בקרוב את צילומי סרטו החדש בכיכובו של דודו טופז. הסרט מבוסס על ספרו של טופז ומספר על ברון כושל שעולה לצמרת, ומה שזו מעוללת לו.

תיאטרון

ארבע בכורות עולמיות

תיאטרון חיפה — בעונה הבאה

מאת חנה רוזנטל

הרפרטואר שהציג יהושע סובול, המנהל האמנותי של התיאטרון העירוני חיפה, בכנס נאמני התיאטרון שהתקיים בשבוע שעבר, כולל ארבע הצגות שהן בכורות עולמיות. מעט במות בעולם יכולות להתברך ביבול כזה, אומר סובול בציינו, כי תיאטרון חיפה הוא הראשון בארץ שהפקות הבכורה שלו פרצו אל במות העולם. הוא מקווה, שהקשרים שנוצרו יבואו לידי ביטוי בביקורים של תיאטרוני מחו"ל בארץ.

בתיאטרון חיפה שלוש במות. על הבמה הראשית תועלינה חמש הפקות והן:

● „הלילות העליזים של מרקפורט" מאת יוסף מונדי ובבימויו. זהו סיפורו של יהודי ניצול שואה שחי בגרמניה. חייו מסוכסכים מאוד. הוא נפגש עם צעיר ישראלי יוצא יחידה נבחרת בצבא שבא לגרמניה לעשות כסף. סופו המר של היהודי מעורר אצל הצעיר סימני שאלה ביחס לדרכו שלו. בכורה עולמית.

● „סינדרום ירושלים" מאת יהושע סובול ובבימוי גדליה בסר. המחזה עוסק במרד הגדול של היהודים ברומאים ובחורבן בית שני. העלילה מתרחשת בזמן עתיד. כשאוורים על פרשת מלחמת גוג ומגוג וחורבן הבית. שילוב עבר עם קונוטציות עכשוויות. בכורה עולמית.

● „אהבה מאוחרת" — הצגת אורחת של התיאטרון הקאמרי.

● „יהודי בחצר הרוכב" — קולאז' על־פי „שלוש בנות" מאת יהודה סומו בשילוב יומנים וכתבים ומסמכים מתקופתו. העיבוד של ז'ילברטו טופאנו ויונתן דובוסרסקי. בימוי — ז'ילברטו טופאנו. יהודה סומו, ראשון המחזאים היהודים באיטליה בסוף המאה הט"ו ותחילת הי"ז, נחשב לאחד מאבות תקופת הקומדיה דל'ארטה האיטלקית. „שלוש בנות" לא הוצג מעולם. העיבוד הזה כבר עורר התעניינות באיטליה ויחזק את הקשר עם התיאטרון האיטלקי. בכורה עולמית.

● „חיי נישואים" מאת דוד טוגל. עיבוד — חיים מריון; בימוי — גדליה בסר. בכורה עולמית.

על במה 2

● „עיר חופשית" מאת בריאן פריל. בימוי נולה צ'לטון. עוסק בטרור. מלחמה מתוך כדי ברומנגנו על רקע בעיות המחתרת באירלנד. המחזה מוצג בהצלחה בלונדון ובניו־יורק. בארץ — הפקה ראשונה.

● „יחסים מסוכנים" מאת שודרלו דה לקלו מהמאה הי"ח. עיבוד חדש של כריסטופר המפטון. תרגום — ד"ר פרס יחיל־זוקס. מוצג בהצלחה בלונדון כבר שנה שנייה.

במועדון התיאטרון

● „הקיץ של אביה" מאת גילה אלמגור. בימוי — איציק וינגרטן. הצגת יחיד של גילה אלמגור.

● „שמעון ישראלי" — הצגת יחיד: מופע המבוסס על הופעות של ישראלי בפסטיבל כאיש בידור לפני חיילים במלחמות השונות. בימוי — אילן תורן.

מבט ראשון

איכות מישתנה

מאת דורית קדר

שולה שק בגלריה הורס ריכטר

ב„גלרית—יפו־העתיקה" נפתחה ב־13 לחודש תערוכתו של יוחנן בן יעקב מקבוץ הזורע. דנו בעבר באמן זה שהציג במוזאון—רמת־גן ובעין־השופט כמו גם בקונסרבטוריום באוניברסיטת—תל־אביב. הביקורת תקפה וקיימת. מצד האמן אין שוני וגם מצידנו לא.

יש איכות משתנה בין עבודותיו. העבודות המנסות להיות יותר עכשוויות המחקות את המאן המיכני. הן גם צבועות אך לצבע אצל בן־יעקב אין ערך רב. מאידך־גיסא — פסלי העץ הטבעי והתכנים שאינם פונים לאפיקי הצורה אלא מנסים לשחזר תחושות חוקות יפים ומרגשים עד מאוד.

בתערוכה העכשווית מיספר פסלים שלא הוצגו עד כה והם מעולים וכדאיים לביקור. המרובה. ב„בן הצייר" — פסל קטן מימדים, שיחד עם פסל אחר „לשון עם ור" — מהווים את פיסגת התערוכה. המקצבים שבהם עוסק האמן תדירות לא מתקיימים הפעם. העשייה ראשונית ופרימיטיבית. עבודות אחרות כמו „וכיתתי", „ברירות", „משפחה", ו„זעקת קרב" טובות אף הם וזאת בגלל הנקיון, היעדר מניריזם וכנות גדולה.

אצל הורס ריכטר מציגים את משה שק ושולה שק. משה שק הציג את אותם הפסלים בגלרית הקיבוץ. כאשר סקרנו את התערוכה שם הזכרנו את האוירה המיוחדת ששררה בכתלי הגלריה. מעין גן של התרחשויות עם חיות שמפוסלות תמימות ולא תמימות כאחד. אצל ריכטר בחר משה שק להציג את פסליו במרחק מה האחד מהשני כשהם ממוקמים על בנים של בלוקים המשמשים לבנייה.

הבלוקים יוצרים מרובע סולידי ואפור המעניק יציבות. פסלי־החיות תורמו מעלה. הן ניצבות כאשר פניהן נוטות לכל עבר. האוירה בעיקבות העיצוב השונה מקבלת אופי אחר, יותר עתיק, יותר היכלי ורומם. גם כאן כמו בגלרית הקבוץ התערוכה יפה עד מאוד והנסיון של האמן עלה יפה ורק מורה על הכוח האמן בתיכנון נכון.

באולם הסמוך מציגה שולה שק עיצוב תכשיטים. יש מכנה משותף מעניין בין בני־הזוג. שניהם פונים לתרבויות עתיקות, תרבויות האזור. שניהם בוחרים בטון פולחני, בסמלים שהם בעלי אופי מאגי, בשפת מופשט ההולכת יד ביד עם תמימות אמיתית. תכשיטיה של שק מעודנים ויפהפיים עם דוק פולחני. מאוד מומלץ.

בגלריה 18 אין כעת תערוכות מעניינות אבל כדאי לקפוץ אליה על מנת להתבונן במיספר עבודות מימין לכניסה בקומה הראשונה: ציוריים והדפסים משל חוה אפשטיין. בזמנו הציגה אפשטיין באגודה־הנוער בירושלים ואנו לא הספקנו לראות תערוכה זו.

לקוראינו זו הזדמנות יפה לבוא ולהציץ אל תוך ציור ילדי מיוחד במינו. העבודות קטנות מימד. הן נראות לפעמים כמעשה אמאיל, הצבעים והקווים חודרים בצפיפות האחד אל משנהו ויוצרים מעגלים של תמונות ויזואליות עם דמויות ילדיות ואגדיות שאולי מרחפות ואולי לא. בכל מקרה התמונות בעלות דינמיקה חיתית, חן ומעוף השובים את העין והלב. הרבה שירה יש בציורים הקטנים והנהדרים הללו.

כדאי לשאול בגלריה על שני ציירים שאותם הזכרנו אלא שכעת הם מוצגים בייחוד הרחבה גוף במסטולים מלא אוירה ופיוט בקעלות נמוכים משל תליף כמו גם ציורי־מים של בתים בעיר של מילצר.

אם כבר נגענו במסטולים אולי כדאי שוב לחזור לגלריה יפו העתיקה ולהתבונן באריכות בשם לא מוכר עד כה — פסטלים של לידיה דואר ובשתי עבודות של יהודית הר אבן. (הראשונה הציגה בזמנו באגודה בת"א השנייה — בסיפריית אוניברסיטת תל אביב) מן הראוי שגלריות אחרות תתחלנה לשים לב לציור טוב זה.

תיקון טעות

בכתבה של חנה רוזנטל „מסתרי האורגניזם הנפשי" שפורסמה אתמול, צריך להיות כתוב: „ילי איט מסוגל לכך" (לנקום בגרמנים). טעות נוספת: שמו של המחזאי המצגה על המחזאים המתחכים בסגנון גרמני אכספרסיוניסטי הוא טולר.

אירוע

הפנינג בצמח

[illegible]

בראזיל

זהב, מין ואגדות

הם עדיין מזכירים באימה את היום לפני כשנתיים שבו הגיע ג'ורג'ה מוזה לפורטו וליו, עיר בחלת הזהב ב„מערב הפרוע" של בראזיל, כשבתרמילו בביטה מלוכלכת ובו... 10 ק"ג זהב.

השוער במוטל „קונקורד" הביט בו, בשערו המלא אבק ובמכנסי הג'ינס הקרועים שלו, והחליט כי אדם כמוהו יזיק לשם המקום ולא יוכל לשלם את מחיריו הגבוהים, והוא שילח אותו. התעורר ויכוח, אך הצצה לתרמיל יישבה את העניין. ג'ורג'ה שכר את המוטל כולו לשבוע תמים. „היו נשים, היתה מוזיקה, וויי"ש נשפך כמים", נזכר אחד המלצרים.

סיפורים מסוג זה מסבירים מדוע זורמים רבבות מתושבי בראזיל לרונדוניה, מדינה נחשלת באגן האמאזונאס, בגבולה המערבי של בראזיל עם בוליביה. השלטונות בפורטו וליו, בירת המדינה, מעריכים את מספר הבאים בשנה שעברה ב־100 עד 120 אלפים, והם עדיין נמשך. הזרימה הגדולה החלה עם השלמת הכביש המחבר את פורטו וליו עם קויאבה במדינת מאטו גרוסו.

רק מספר קטן יחסית של הבאים הם „גארימפיירוס" (מחפשי זהב), הרוב מגיעים לשם עיבוד כברת קרקע שהם מבעירים (תלופות באיזה בלתי־חוקי) בג'ונגל. אך מחפשי הזהב מטביעים את חותמם על פורטו וליו, ורחובה הראשי מלא חלפני זהב, שכל ציודם הוא דלפק של עץ, מאזניים מיושנים, כלי זכוכית וכספת.

עונת חיפוש הזהב נמשכת בין החודשים יולי ודצמבר היבשים, כאשר למעלה מ־20,000 בני־אדם עובדים בקטע באורך 200 ק"מ של נהר מאדיירה הבוצי. עבודת הגארימפיירוס קשה ומסוכנת. צוללנים מושכים צינור שאיבה לאורך קרקעית הנהר ושואבים את החול העשיר במחצבים. הם פועלים מדוברות העוגנות במרכז הקטע, שלבעליהן יש זיכיון עליו. אך בשל דליות המים תועים הצוללנים לפעמים וחוזרים לתחומה של דוברה אחרת, ואז מתפתחים סכסוכים הנעשים תכופות אלימים. דו"ח ממשלתי על סכסוכים על זכיונות זהב מסר לא־מכבר על 25 מעשי רצח ו„עשרות נעדרים" באיזור חיפושי הזהב בין ינואר 1985 ואוגוסט 1986... בעל זיכיון מקבל מן הצוללן־המחפש חלק מן הזהב, תמורת השימוש בזכיונו ובציודו, וגם כאן מתפתחים לפרקים סכסוכי דמים.

הזהב משפיע על הכול בפורטו וליו. המחירים במסעדות ובמלונות גבוהים מאוד וכן גם מחיריהן של היצאניות הרבות המצויות בעיר, והמחזיקות תכופות מאזניים לשקילת הזהב שבו משלמים להן. לרוב בתי־הבושת הם היעד השני של מחפש הזהב שהמזל האיר לו פנים, אחרי חלפן הזהב. אגב, היצאניות של פורטו וליו התארגנו והוציאו רשימת מחירים, כדי למנוע ויכוחים עם הלקוחות...

רצח בריו־דה־ז'נרו. האספסוף לא נותן אמון במשטרה

משפטי לינץ'

בעיר הבראזילית איטאמאראג'ו הקים לא מכבר אספסוף של כ־300 איש מהומה בכביש, חטף שני חשודים ברצח מידי השוטרים שהובילום והיכה אותם למוות.

רצח השניים, שהואשמו בדקירת נהג מונית למוות וגניבת מכוניתו, היה אחד מ־21 מעשי לינץ' שאירעו בראשית השנה במדינה באהיה, בצפון־מזרח בראזיל. המשטרה, שאף אותה מאשימים בהיזפזות יתר על המידה לירות, נאלצה כמה פעמים להתערב כדי להציל חשודים מידי ההמון הזועם.

משפחותיהם של אחדים מבין קורבנות „הלינץ'" אומרות שהנהרגים היו חפים מכל פשע שנפלו קורבנות בטעות. התובעים הכלליים מודים שלמעשה מן הנמנע לתפוס את מבצעי המעשים הללו, מאחר שמספרם הוא כה רב.

לדברי סוציולוגים נובעת הבעיה ממיעוט השוטרים הפועלים בפרוורי הפועלים וכן מחוסר אימון מצד הציבור ב„טחנות הצדק".

בבראזיל, לפי נתונים רשמיים עלה שיעור מעשי הרצח בבראזיל תוך חמש שנים (מ־1979 עד 1983) ב־40 אחוז..

„משפטי הלינץ'" הללו מצטיינים לפרקים באכזריות מיוחדת. בפרוור נובה איגואסו של ריו דה־ז'אניירו, ששיעור הפשיעה בו גבוה במיוחד, היכה לא מכבר אספסוף של צעירים למוות אדם על פריצה למחסן בלבד. לדברי בעל המחסן, שכבר נפרץ ארבע פעמים, ניסה האיש להימלט עם סכום השווה ל־100 דולר.

לדברי שלושה עדי ראיה התאספו למשמע קריאות העזרה של בעל המחסן 200 איש, ובצעקות „הרגוהו, הרגוהו" פתחו במירדף. הפורץ הסתתר בין שיחים, אך הרודפים הבעירו אש, כמו ציידים המבקשים להוציא שועל ממקום מסתורו. החשוד השליך את אקדחו וניסה לברוח, אך האספסוף הקיפו והיכהו למוות.

בדרך כלל איש אינו מודה מי השתתף במעשה לינץ', אך אדם שכנראה נטל חלק במעשה כזה ולא הודה בכך, אמר כאחרונה: „המשטרה משחררת גנבים בערבות. אם לא נהרוג את הפורעים, הם יהרגו אותנו"...

ג'ונגלים כשמורת טבע

שטחי ג'ונגל עצומים במערב־בראזיל, ובהם תוכיי מאות בחלים גדולים, יגוארים ואליגאטורים לרוב, יוקצבו בקרוב לפרוייקט הראשון לשמירת הסביבה של הבנק העולמי.

השטח — 110 מיליוני דונאמים של ביצות פאנטאנאל — הוא גדול למדי לחוות בר, לדברי תומאס לאווג'וי, סגן הנשיא בפועל של הקרן האמריקנית לחיות־בר בעולם, המתאמת את הפרוייקט. הבנק העולמי ילווה במשך 5 שנים 100 מיליון דולר לשם הגנת החי באיזור על־ידי שמורות חדשות, מסעות חינוכיים, תחנות מחקר, שוטרים וציוד. אחד מתנאי ההלוואה הוא שבראזיל תשקיע בפרוייקט סכום דומה.

הפאנטאנאל (פירוש מילולית ארץ ביצות), המשתרע על שטח השווה לזה של הולנד, בלגיה ושווייץ גם יחד, שוכן במדינות המערב־בראזיליות מאטו גרוסו ומאטו גרוסו דו־סול, ועובר את הגבולות לפאראגוואי ולבוליביה. אנפות, חסידות, מגלנים ועופות אחרים צובאים על גדות הנהרות, ואילו העלווה הסמיכה של יערות האיזור היא מעונו של התוכי מאקאו־היקינתון, שאספני עופות אירופיים מוכנים לשלם 15 אלף דולר לזוג בשל יופיו האקזוטי. הוא נצוד ללא רחמים במלכודות, עד שלפי האומדן חיים כיום בטבע רק עוד 3,000 מבני המין הזה.

מי שמבקר בפאנטאנאל עשוי להיתקל בקלות באליגאטורים, התנינים האמריקניים שאורכם מגיע ל־3 מטרים, ובקבוצות גדולות של קאפיבארות, מכרסם המגיע לגודל חזיר — הגדול ביותר בעולם.

אפשר לראות שם גם צבאים, פקארים (חזירים אמריקניים), דובי־נמלים ענקיים וארמאדילים וכן (לעתים רחוקות יותר) טאפירים, יגוארים ופומות.

לדברי לאווג'וי, הסכרים שמקימים בעלי חוות הבקר כדי להגן על שטחי המרעה מפני השטפונות, החוסמים את האיזור בין דצמבר ויולי לביצות, מסכנים את האיזון האקולוגי בפאנטאנאל. אותן חוות האלו בלבד הקימו סכרים באורך של 300 ק"מ.

לאווג'וי מקווה שהחוואים והשלטונות ישתפו פעולה וישנו את השיטה הזאת. כן נשקפת סכנה לאיזור מן הדיג והציד המסחרי, אשר לו נופלים קורבן אלפי אליגאטורים בשנה. סכנה נשקפת גם לנחשים לאיידסור המאכלסים את האיזור (הפאנטאנאל הוא ביתו של נחש הענק אנאקונדה), שעורותיהם נמכרים ברחבי העולם. („רויטר")

לחסום עכשיו

ביטול פרוייקט הלביא הוא „פגיעה קשה בכבודנו הלאומי", מכריז השר שרון תוך מסע ההסתה שלו נגד ההחלטה, שלב נוסף בדרך חתירתו אל השלטון. כאשר מנהיג בעל כריזמה הרסנית כשלו מניף את דגל „הכבוד הלאומי" במערכה הפוליטית, חובה להזדעק לקראת הבאות.

לשרון, אבי המלחמה האומללה בלבנון, יש עזות מצח, כישרון של השקר המושלם ויכולת מוכרת לסחוף אל רגלו זה את המוני העם מתוסכלי המשבר הכלכלי, המוסרי והפוליטי שחולל שלטון הליכוד. דגלי „כבוד לאומי" דומים הובילו בעבר עם אחר לבחור בשלטון פאשיסטי שיזם מלחמות־שווא קטלניות נגד שכנים מבחוץ ונקט טרור עקוב מדם כלפי „אויבים" מבפנים.

שמן המשחה הקלאסי להוצאת התהליך מצוי כאן בשפע: השנאה הלאומנית־גזענית לערבים משמשת את „נבחרי האל לשלטון" בחלומותיהם על פיתרון של גירוש ו„טרנספר" שרק „שלטון גאה ואכזר" יכול להגשימם. „כבודנו הלאומי" אליבא דשרון וחבריו לא נפגע מהפער החברתי המשווע, בו אלפי ילדים סובלים דלות משפילה וישישים מתענים בבתי־אבות מצחינים מזוהם, ובעלי אחוזות פיננסיות וחקלאיות דוגמתו מוצצים את לשד הארץ מאידך.

הירידה מהארץ, הפיכת העם היהודי מ„עם חופשי בארצנו" לעם של גלותיות על כל מאפייניה אינה פוגעת, על־פי שרון, ב„כבוד הלאומי"; רק מטוס הקרב „הטוב ביותר בעולם" חסר לו כדי לשמור עליו.

שרון, המוטציה הרעיונית הדגנרטיבית של תנועת העבודה, הוא הנושא כעת את דגל „הכבוד הלאומי" הרוויזיוניסטי והלוחמני, המבטא בתרגומו למציאות הישראלית את התורה הפאשיסטית הקלאסית. על כל בר־דעת להבין, כי מבחינת שרון וחבריו בשלו התנאים, ושעת ההכרעה קרובה. שלטון הפאשיזם היהודי הייחוסי ניצב בשער. הוא לא יזדקק להפיכה צבאית, אם כי גם זה איננו מן הנמנע. העם ההולך בחושך יעלה אותו לשלטון וכבר היו דברים מעולם.

כדי שזה לא יקרה, חובה על כל האנטי־פאשיסטים בישראל, ציונים ושאינם ציונים, ערבים ויהודים, להניח הצידה את מצעיהם המסורבלים וויכוחיהם העקרים ולבנות ביחד, מיד, את הסכר שיחסום את שרון ותורתו, המהווים סכנה קיומית לאזרחי המדינה כולם.

דב ירמיה,
נהריה

מתאפקים באגד

[illegible]

גם סאדאת היה פעם אויב

בימים אלה מתרחשות תופעות מעודדות מאד, כשמדובר בהפשרת ההקשות בין מדינות ומדינאים. בגרמניה ביקר נשיא מזרח גרמניה הונקר, שנמנה עם הקשוחים ביותר ביחסו עם המערב. ארה"ב וברית־המועצות מבקשות לצמצם את החימוש הגרעיני. בבריה"מ עצמה מתרחשים שינויים במגמה לאפשר יותר חירות לאזרחיה. ביטחון ישראלי מבקר בגרמניה שמתוכה צמחו הרוצחים הנוראים ביותר לעם היהודי. העולם משתכנע שאין תועלת באיבה נצחית. כל עם זקוק כיום לעם שני, כל מעצמה זקוקה לשניה. סין זקוקה לארה"ב, ובריה"מ למערב. והנה בימים אלה הביא חה"כ צ'רלי ביטון מסר ממנהיג אש"ף ערפאת, ובו תנאים לקיום פגישה עם ראש הממשלה או ממלא מקומו. שני האישים לא נאותו לקבל את המסר, אלא באמצעות פקידים נמוכים. לאות זלזול ואי־התחשבות בהושטת היד, אם כי יד שאינה נקייה מדם אזרחי ישראל.

נשאלת השאלה, האם כאשר הנשיא סאדאת בא לפגוש את בגין בירושלים — חייליו, ואנשי המדינה שבאו בזמנם ממצרים, לא שפכו דם יהודי?

כדי שתפרוץ מלחמה, די בפרובוקציה קטנה ביותר. אולם הדרך לשלום ארוכה, ורק כאשר שני הצדדים יחליטו סופית לשבת אל שולחן אחד ולדבר על תנאי שלום, למרות האיבה, ניתן להשיג תוצאות. אולם מנהיגי המפלגות השולטות כיום בישראל דבקים בחרם הנצחי שנגזר על מנהיגי אש"ף — לא להיפגש ולא לדבר איתם, למרות שהם מייצגים את רוב הפלשתינים.

חיים הצורי,
איילת השחר

מוח מעוות

צריך לו לאדם מוח מעוות על מנת שיידמה את שוטרי ירושלים לקלגסים הנאצים של היטלר, ואת הגאז המדמיע בו השתמשו לפיזור הפגנות חרדיות אלימות, בלתי חוקיות, לנורא שבאמצעים בהם השתמשו אי־פעם להשמדת יהודים. דימויים כאלה, המועלים על־ידי מוחות מעוותים של קיצונים חרדים, — לזה כבר הורגלנו, אבל שנשמע זאת מפי צעירי המפד"ל („על המשמר" 15.9.87) — זוהי מהלומה, והוכחה שהעיוות המוחי הדתי איננו מוגבל לחרדים בלבד. הגדילו לעשות אלה מבין החרדים שהשוו את מפקד משטרת ירושלים לדמיאניוק.

מעניין, אבל מעולם לא שמענו את צעירי המפד"ל משווים את האלימות החרדית למשהו מגונה, אם בכלל מצאו לנכון להסתייג מאלימותם.

יהודה מאירוביץ, תל־אביב

תוספת היוקר אינה מפצה

מדד חודש אוגוסט היה נמוך מ־1.5 אחוזים, ולכן השכירים לא יקבלו תוספת־יוקר. לדעתי, קיים עיוות בכך שלא תינתן תוספת היוקר, כיוון שהשכירים היו אמורים לקבלה כאשר היא עוברת אחוז מסויים. יוצא מזה, שהשכירים מפסידים. המדד שיקף את המוצרים המסובסדים. אבל מה בקשר לכל יתר המוצרים שכולם צורכים — אטריות, בסקוויטים, חמוצים, נקניק, ממתקים, גלידות ועוד? — גם את זה צורך הפועל. מוצרים אלה אינם מובאים בחשבון הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, למרות שגם הם מהווים מרכיב נכבד בסל הצריכה. שיטת תשלום תוספת היוקר גורמת לכך שהציבור נפגע ואינו מפוצה. יש לפצותו במלוא ההתייקרות של כל המוצרים, כאשר תוספת היוקר תשולם ב־100%.

אורי שרה,
חיפה

הפסקת־אש — כן שלום — לא

מנהיגי הליכוד מכריזים: לא נכיר באש"ף. ואך העובדות הן:

— בגין ושרון עשו הסכם הפסקת־אש עם אש"ף לפני מלחמת לבנון, הפסקת־אש שהחזיקה מעמד שנה שלמה;

— הליכוד בראשות בגין ושרון ניהל משא־ומתן עם סאדאת בחסות ארה"ב, בלי הרוסים. כתוצאה מכך המצרים קיבלו יותר ממה שחלמו אי־פעם לקבל, בתוספת מתנה לפלשתינים — „הכרה בזכויותיהם הלגיטימיות";

— ישראל אינה רוצה לקבל את נציגי אש"ף במסגרת משלחת ירדנית לוועידה בינ"ל בשיתוף בריה"מ למשא־ומתן ישיר, כהצעת פרס.

עם ישראל יקבל את אש"ף במשא־ומתן ישיר של שרון־שמיר עם חוסיין וארה"ב, בלי המצרים, בחסות ארה"ב וסעודיה.

לעם ישראל יש סיבה טובה לחשוש מתוצאות לאור נסיון העבר.

יוסף קליין,
אשקלון

חינוך ופוליטיקה

מכתבו של אמנון שיפוני מבית קמה, „משרד החינוך הוא הכתובת" („רשות הקורא", 14.9) מבולבל ומלא סתירות. מדובר בעמותות ההורים, שהוקמו ע"י הורים בעלי יכולת כדי לתת לילדיהם שעות העשרה.

כהורה ועד הורים, לא הותקפתי ע"י חה"כ סרטני. דעתה דומה לדעתו של מזכיר הסתדרות המורים, אלא שהוא עסקן פוליטי, לדברי שיפוני. ומהו חבר כנסת גם חה"כ סרטני וגם יצחק ולבר טוענים, וכצדק, נגד הממשלה וסדר העדיפויות שלה. בשום פנים ואופן אין חה"כ סרטני מפנה את זעמה כלפי ההורים. העובדה שהופיעה בתכנית „ערב חדש" בטלוויזיה בעימות עם אם מרמת־אביב אינה הופכת אותה לאויב ההורים.

שיפוני נוטה להשלים עם המצב, ואפילו מגן על הקיצוצים בתקציב החינוך. הוא מפנה את ח"כ סרטני לממשלה ולמשרד החינוך, ואני שואלת, איפה ההורים? — האם לא חשוב יותר מאשר לכבות שריפות, שכבר פרצו, למנוע שתפרוצנה בעתיד? והרי מדובר בעתיד ילדינו, והאזרחים העתידיים של מדינת ישראל והבוחרים העתידיים למפלגות. את זאת צריך להזכיר השכם והערב לחברי ממשלת ישראל. והרי בעוד עשר שנים תל־אביב ושלומי יהיו שתי מדינות שונות, או לכל היותר בעלות שני סוגי אוכלוסייה, כמו בדרום־אמריקה. האם זהו המצב האידיאלי לתוכו יגדלו ילדינו? במכתבו של שיפוני בולטים סממנים פוליטיים. הוא מנסה לשכנענו להפסיק להיאבק ולהיכנע לתכתיבים. כשם שעשתה מפלגת העבודה אשר לנציגה (יצחק ולבר) הוא מוכן לסלוח אך למפ"ם ולמאבקה הצודק בשום אופן לא.

פועה סורבין,
הרצליה

אלופת ישראל במקום הרביעי בגביע הבין־יבשתי במילאנו

ציבונה תיעתעה במכבי 96:106

היוגוסלבים כבר הוליכו בדקה ה־30 ב־25 הפרש ★ משחק ישראלי גרוע ★ פטרוביץ — "רק" 31 נקודות

● כדורסל

מאת משה כהן, מיוחד ל"על המשמר"

מילאנו. — אלופת ישראל בכדורסל, מכבי ת"א, סיימה אתמול במקום הרביעי בגביע הבין־יבשתי במילאנו, לאחר שנוצחה ביום האחרון של התחרויות ע"י ציבונה זאגרב, בפעם השנייה בטורניר — 106:96. היוגוסלבים, שזכו במקום הג', הוליכו בביטחה כבר במחצית הראשונה — 44:58.

להקתו של דראזן פטרוביץ לא התקשתה לגבור גם הפעם על מכבי ת"א. התוצאה אינה משקפת את מהלך המשחק. שחקניה השאפתנים של ציבונה הוליכו ללא־עוררין ברוב שלבי המשחק ובדקה ה־30 הגיעו ל־25 נקודות יתרון. רק שאננותם בדקות הסיום והתעוררות של קווין מאגי איפשרה למכבי ת"א לצמצם.

משחקה של מכבי ת"א היה מתחת לכל ביקורת. הרכזים חן ליפין ומוטי ארואסטי היו מבולבלים, ווילי סימס גילה חוסר יציבות, דורון ג'מצ'י היה עצבני, חלש בהגנה והירבה להחטיא בהתקפה. מיקי ברקוביץ בשפל. מוטי דניאל וגרג קורנליוס לא עשו הרבה.

רק קן בארלו, שחקן־החיזוק החדש, הצליח להחזיק את מכבי ת"א בתמונה בעוד שמאגי היה חסר־תועלת בהגנה. הוא קלע אמנם 32 נקודות, אך בהגנה הפסיד חלק ניכר מהן באפשרו ליוגוסלבים לקלוע ללא מאמץ.

ציבונה הציגה צוות טוב. גם חבריו של פטרוביץ ידעו להתעלות. צ'זוטורה, צ'באטיאנצ'ין וסונארה עשו עבודה יעילה כך שדראזן לא נאלץ לגלות את כל הקלפים שלו.

רק בדקות הפתיחה התנהל משחק שקול. החל מהדקה ה־8 "ברחו" היוגוסלבים ועד למחצית קבעו 44:58. במחצית השנייה נראתה מכבי ת"א מושפלת וציבונה, במשחק פשוט ותכליתי, עלתה ליתרון — 61:86. במצב זה החלו היוגוסלבים להשתעשע בעוד שמכבי ת"א לחמה על כבודה והמתיקה במעט את הגלולה המרה.

שפטו רוירוב מבריה"מ ומוטארד מבלגיה, לעיני 7000 צופים.

● לציבונה קלעו: פטרוביץ 31; צ'זוטורה 24; צ'בטיאנצ'ין 20; סונארה 13; ארפוביץ 12 ופאבליצ'יץ' 6.

● למכבי ת"א קלעו: מאגי 32; בארלו 27; סימס 18; ג'מצ'י 11; דניאל 4; ליפין 2 וקורנליוס 2.

במשחק על מקומות 5־6 הביסה אלופת בראזיל, מונטה־ליבנו, בדרבי דרום־אמריקני, את אלופת ארגנטינה, פארוקאריל — 94:119. קאדום קלע 34 נקודות ובואס 28 למונטה־ליבנו. לופז (29) היה הקלע המצטיין בין הארגנטינים.

ברקוביץ נעלב

מאת שליחנו המיוחד

כדורסלן מכבי ת"א, מיקי ברקוביץ נפגע לאחר ששותף זמן מועט במשחקי מילאנו. הדבר לא איפשר לו, לדבריו, למצות את מלוא יכולתו.

מיקי הוסיף כי הוא עייף ומותש אחרי מסעות הנבחרת ומכבי ת"א בשלושת השבועות האחרונים.

"אני מקווה שעוד יינתנו לי הזדמנויות לשחק ואז אוכיח את יכולתי" – אמר הכדורסלן המצטיין.

אלוף (מיל.) משה פלד וראש מועצת כפר־תבור, מיכה גולדמן, מעניקים את גביע יגאל אלון לברד ליף, ראש קבוצת הפועל הגליל־העליון, שניצחת שלשום בגמר את הפועל ת"א (94:98). (תצלום: ליאון מינסטר)

מכבי ת"א תובעת עבור דריקס:

70 אלף דולאר להשאלה לעונה — 300 אלף לצמיתות

● כדורגל

מאת יוסף חכם

אלי דריקס, כדורגלן מכבי ת"א, שלא נוטל חלק במשחקי קבוצתו בגלל סכסוך כספי, יוצב ברשימת ההעברות — על־כך נמסר אמש. יו"ר אגודת מכבי ת"א, אלדד בוקשפן, ציין אמש כי אין טעם לשבת עם דריקס בגלל הפער הגדול בין תביעותיו לבין מה שהאגודה מוכנה לשלם.

מכבי ת"א תתבע 70 אלף דולאר להשאלת דריקס לעונה אחת או 300 אלף דולאר למכירתו לצמיתות.

"אינני מאמין שישנה קבוצה בארץ המוכנה לשלם סכומים כאלה עבור דריקס" -- אמר בוקשפן.

פלוקסמן גילה יכולת מרשימה באימון הפועל פ"ת

מאת משה רוזנברג

גזון פלוקסמן, חלוץ הכח סיטי, ערך אתמול אימון ראשון בשורות הפועל פ"ת. במהלך האימון גילה החלוץ היהודי־אוסטרלי יכולת מרשימה, לשביעות־רצונם של נותם מטלמן, מנהלה המקצועי של הפועל פ"ת ושל המאמן אברהם גרנט.

גם מאמן הנבחרת הישראלית לשעבר, יוסל'ה מרימוביץ, שהוא איש־הקשר, נשמע בסיום האימון שבע־רצון מהחלוץ האוסטרלי, שהבקיע במהלך משחק־אימון פנימי שני שערים.

הכדורגלן עצמו אמר: "החודש לא התאמנתי כלל, לכן הרגשתי אתמול שקשה לי; אני מסוגל לתרום הרבה יותר ממה שראיתם".

הפועל פ"ת תמשיך לבחון את החלוץ האוסטרלי עד סוף השבוע, ולאחר־מכן, במידה שימצא כשיר, יפתח המו"מ ומתן הכספי עמו.

13 ניחשו 14

13 מנחשי 14 תוצאות נכונות בטוטו בשבת יקבלו 34,014 שקל כל אחד.

436 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 350 שקל כל־אחד; 5152 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 30 שקל; 33,401 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 4.30 שקל.

הפרס על 10 ניחושים לא יחולק בגלל ריבוי המנחשים.

בארלו עוד יחזור למילאנו

מאת משה כהן, מיוחד ל"על־המשמר"

מילאנו — אוהדי טרסר ערכו אתמול קבלת־פנים נלהבת לכוכב־העבר שלהם, קן בארלו, שעבר למכבי ת"א.

בארלו הסביר במאמר בעיתון איטלקי כי הוא שחקן מקצועני ועזב את מילאנו, אם־כי היה לו טוב בשורותיה. במילאנו מדברים על־כך שבארלו יחליף בעונה הבאה את בוב מקאדו.

● הכדורסלן הצעיר של מכבי ת"א, איציק כהן, עדיין סובל מהפציעה שלו. האבחנה הרפואית אתמול העלתה כי יצטרך לנוח לפחות עוד כשבועיים ויחמיץ את פתיחת הליגה. הוא שמר על רוח אופטימית כשאמר: "העונה תימשך כשמונה חודשים כך שעוד שבועיים מנוחה לא יזיקו".

● דאריל בריידן, שהגיע עם מכבי ת"א למילאנו לאחר שנכחן בשורותיה, עורר בימים האחרונים רחמים. הוא פנה לאנשים שונים שינסו לסדר עבורו קבוצה באירופה. סיכוייו לשחק בארץ קלושים, וכעת הוא לוטש עין למערב־גרמניה והולנד.

● מכבי ת"א תשוב היום אחה"צ ארצה לאחר שקיימה במשך עשרה ימים שבעה משחקים (ארבעה נצחונות ושלושה הפסדים). ראשי הקבוצה מקווים כי שני הטורנירים, בפירנצה ובמילאנו, מהווים הכנה נאותה לקראת העונה החדשה.

טרסר מילאנו זכתה גם בגביע הבין־יבשתי

מאת משה כהן, מיוחד ל"על המשמר"

מילאנו. — תר־רגעש במילאנו התפרץ אמש והפך את כל הצופים לקרנבל־ענק כשאלופת אירופה, טרסר מילאנו, זכתה גם בגביע הבין־יבשתי על־שם ויליאם ג'ונס, בנצחה בגמר את ברצלונה — 84:100, לאחר 38:49 במחצית.

13 אלף צופים שגדשו את האולם העניקו השראה לאליליהם שהציגו את משחקם הטוב ביותר בטורניר ולא יכלו לעכל הפסד נוסף לברצלונה, כמו בשלב המוקדם.

כוכבי ברצלונה, כמו סן־אפיפניו, סביליו וחבריהם לא היו מסוגלים ליותר באווירת־הטירוף ששררה באולם.

בדקות הסיום נשברו הספרדים והאיטלקים הגדילו את הפער.

שערוריה היתה לפני המשחק: הרחקתו של דינו מנגין יומיים קודם־לכן, במשחק נגד ציבונה זאגרב, לא נרשמה כלל בטופס. ההרחקה נרשמה כעבירה כפולה... לכן יכול היה הענק לשחק אמש, אם־כי תרומתו היתה מוגבלת.

שפטו: ריגאס מיוון ומאניני מצרפת.

● לטרסר מילאנו קלעו: מקאדו 25; בראון 24; פרמייר 12; דנטוני 11; מונטקי 11; ברנייה 10; מנגין 4 ווריטיס 3.

● לברצלונה קלעו: סביליו 24; חימנז 15; סן־אפיפניו 14; סולוזאבאל 13; מקדואל 8; קוסטה 6 וטרומבו 4.

הספרדי סן־אפיפניו נבחר כשחקן המצטיין של הטורניר והיוגוסלבי דראזן פטרוביץ כמלך־הסלים, עם ממוצע של 35 נקודות למשחק.

הדירוג הסופי: 1. טרסר מילאנו; 2. ברצלונה; 3. ציבונה זאגרב; 4. מכבי ת"א; 5. מונטה־ליבנו לבראזיל; 6. פארוקאריל ארגנטינה; 7. אול־סטאר וואשינגטון; 8. ז'אלגיריס קובנה.

אליצור נתניה זכתה בטורניר

שרות "על המשמר"

רן־הלדר, הולנד. — כדורסלני אליצור נתניה זכו אמש בטורניר הבין־לאומי ברן־הלדר שבהולנד, בנצחם בגמר את קבוצת דיירקטבנק המקומית — 71:77, לאחר 40:48 במחצית.

לאליצור נתניה קלעו: ויטמן 28; מלוביק 15; נברסון 12; לוקהט 10; פיר 4; קרמן 4 וכרכה 2.

פיל לוקהט נבחר ככדורסלן המצטיין בטורניר ואור גורן — מלך 3 הנקודות.

כל משחקי הליגות — בשבת

מאת יוסף חכם

כל משחקי המחזור הרביעי בליגה הלאומית ובליגה הא־ארצית בכדורגל יתקיימו בשבת, בגלל ראש השנה שחל בימים חמישי ושישי.

משחקה של מכבי חיפה, נגד הפועל פ"ת, יהיה ב־6.30 בקרית־אליעזר, לאור זרקורים.

● תיקון טעות: במשחקי הליגה לנוער בכדורגל פורסם אתמול שהפועל ת"א גברה על בית"ר ירושלים 1:2. צריך להיות: בית"ר ירושלים — הפועל ת"א 0:1.

הפועל גבת, רמת־גן ונהריה נוצחו בפתיחה

שתי היורדות מהליגה הלאומית בכדורסל, הפועל איתן גבת והפועל רמת־גן, נוצחו אמש בפתיחת הליגה הא־ארצית. הפועל איתן גבת נכנעה בצמוד במשחק־חוץ למכבי כרמיאל — 95:98. הפועל רמת־גן נוצחה בדרום בחוץ ע"י מ.מ. גבעת־שמואל — 101:82.

הפתעה נוספת: הפועל נהריה, שנאבקה בעונה שעברה על כרטיס העליה ללאומית, נוצחה בחדרה ע"י מכבי חדרה — 57:56.

שאר התוצאות:

● צפון: מכבי קרית־מוצקין — מכבי בת־גלים 62:71; הפועל עין־דור/תבור — הפועל קרית־שמונה 75:78; הפועל כנרת / עמק"י — הפועל גן־שמואל 72:84; אליצור קרית־אתא — הפועל בקעת בית־שאן 76:85.

● דרום: הפועל גבעתיים — הפועל באר־שבע 85:116; אליצור קרית־אונו — אליצור ת"א/פ"ת 76:87; א.ס. רמת־השרון — הפועל קרית־גת 53:75; מכבי ראשל"צ — הפועל גען 75:104; מכבי פ"ת — מכבי דרום ת"א (נדחה בגלל אסון; חשמלאי ניספה בשנסה לתקן את הרשת).

בנו של נשיא סוריה זכה ברכיבה

בנו של הנשיא חאפז אל־אסאד, באסל אסאד, זכה אתמול במדליית־זהב החמישית של סוריה במשחקים הים־תיכוניים בלטקייה, בנצחו ב"פרס הגדול" ברכיבה על סוס.

באסל, מהנדס בן 28 ורב־סרן בצבא, הקדים את התורכי פאייזו אטאבק והמצרי מוחמד אל־שארבינו.

בארלו, טאונס ואיימוס נרשמו

הכדורסלן החדש של מכבי ת"א, קן בארלו, ושני זרים של הפועל ת"א, לינטון טאונס וקארל איימוס, נרשמו אתמול באיגוד הכדורסל.

שש קבוצות כבר רשמו את שני הזרים שלהם: קן בארלו וקווין מאגי במכבי ת"א; לינטון טאונס וקארל איימוס בהפועל ת"א; פיל לוקהט וחווה ויטמן באליצור נתניה; ויין פרמון וטרי מרטין בהפועל הגליל־העליון; ג'ו ביניון וג'ון פלאוארס במכבי חיפה; רולאנד יוסטון וקלפטריק וולס בהפועל חיפה.

יתר הקבוצות יאלצו לרשום את שחקניהן היום — המועד האחרון להרשמת זרים.

● מכבי נתניה החליטה לרשום היום את שני הזרים שנבחרו לאחר מבחנים רבים: ויילי בראון (2.05) וג'ים סטייק (2.02) — על כך מסר כתבנו דוד בבר.

"פוצצה" ישיבת מועצת מכבי חיפה

מאת יוסף גלזר

ישיבת מועצת אגודת מכבי חיפה "פוצצה" אמש כחמש דקות לאחר פתיחתה כאשר קבוצה של כעשרה אוהדים, חברי חוגי אוהדים "שאיכפת להם", פרצו לאולם הישיבות על־אף המאבטחים והמארגנים שנשכרו, ובר במקום הוחלט לבטל את הישיבה.

הישיבה נועדה לדון בדו"ח מבקר האגודה, כרמין בומס, והמוחים תבעו כי נציג מטעמם יהיה נוכח בישיבה כדי למנוע, לטענתם, טיוח. כשנדחתה בקשתם "פוצצו" את הישיבה תוך שמשמיעים גידופים עד כדי כמעט תגרות־ידיים.

הזרים הבקיעו מחצית משערי הליגה

בקרב־אחים באיטליה: דייגו ניצח את הוגו

● ליגות באירופה

דייגו ארמנדו מאראדונה לא האמין בוודאי שיבוא יום וייאלץ להיאבק נגד אחיו הצעיר, הוגו, ועוד, בליגה האיטלקית בכדורגל.

אתמול שיחקו שני האחים משני צידי המתרס ורגלו של דייגו היתה על העליונה, כשקבוצתו נאפולי ניצחה את אסקולי — 1:2, לעיניה של אם המשפחה, דאלמה, שהגיעה במיוחד לראות את בניה מתמודדים.

הוגו מאראדונה נכנס לשחק רק בדקה ה־58 כשהחליף את דומניקו אגוסטיני.

את השערים לנאפולי הבקיעו סאלבטורה באני בדקה ה־14 והחלוץ המרכזי ברונו ג'יורדאנו, בדקה ה־36. לזכות אסקולי כבש המגן אנטוניו דלאוליו בדקה ה־23.

היה זה יום גדול לכדורגלנים הזרים, שהבקיעו 12 מתוך 24 השערים במחזור השני בליגה.

הבולט בין הזרים היה הרכש החדש מאוסטריה, טוני פולסטר, שהבקיע שלושער לזכות טורינו שהביסה את סמפדוריה — 1:4.

הקפטן לשעבר של ארגנטינה, הקשר־מגן דניאל פאסארלה, בן ה־34, כבש את השער הראשון לזכות אינטר מילאנו, שגברה 1:2 על קומו, ואילו הברזילאי ג'וניור הבקיע את השער הראשון לעולה פסקארה שניצחה את פיזה — 1:2.

פסקארה מקדימה בראש הטבלה את האלופה, נאפולי, בהפרש שערים.

הרכש היקר של יובנטוס, הוולשי איאן ראש, שעלה לה 4.6 מיליון דולאר, לא מנע הפסד לאמפולי — 1:0, בהופעת־הבכורה שלו בליגה האיטלקית לאחר שהחלים מפציעה. השבדי גלני אקסטרום הבקיע את שער־הנצחון לאמפולי, בדקה ה־68.

החלוץ הדני הבין־לאומי, פרבן אלקייר, כבש שער בבעיטת־11 בנצחון ורונה על אבלינו — 4:1.

רומא ניצחה את צ'סנה — 2:0, כשאת השערים הבקיעו הגרמני רודי פלר (74) והפולני זביגנייב בוניק (77).

מילאן שהשקיעה כעשרה מליון דולאר ברכישת חלוצי נבחרת הולנד, חוליט וואן־באסטן, ירדה מנוצחת במגרשה על־ידי פיורנטינה — 2:0. הארגנטיני ראמון דיאז (28) ורוברטו באג'ו (79) כבשו את השערים.

ליברפול — נויקאסל 1:4

שלושער של סטיב ניקול בדקות 20, 47 ו־65, הניב אתמול נצחון חוץ לליברפול על נויקאסל 1:4, במשחק־השלמה במחזור השמיני בליגה האנגלית בכדורגל.

את השער הרביעי לליברפול הבקיע ג'ון אולדרידג' בדקה ה־38. ניל מקדונלד כבש את שער הכבוד לנויקאסל, בדקה ה־60 בבעיטת־11.

ליברפול זינקה מהמקום הו' ל־3, עם 16 נקודות משישה משחקים.

נצחון לדרורה

קבוצתו ההולנדית של משה אינטניר, רודרה, השיגה נצחון־חוץ על צוולה — 0:3, במחזור השישי בליגה ההולנדית בכדורגל.

האלופה והמוליכה, פיליפס איינדהובן, השיגה גם היא נצחון חוץ על וונלו — 0:1, ולה מלוא 14 הנקודות משבעה משחקים, לפני פיינורד רוטרדאם (12), שהביסה את ד.ס. 79 — 2:8.

ספארטה רוטרדאם, במקום השלישי (10), נוצחה על־ידי ווילם 3:0. אייאקס אמסטרדאם, במקום הרביעי (10), גברה על דן־האג 1:4.

● ספרד: האלופה ריאל מדריד ניצחה במחזור ה־4 את אוסאסונה 1:3, וברצלונה נוצחה שוב במגרשה ע"י ואלנסיה 1:0. לריאל מלוא 8 הנקודות, לפני ואלנסיה — 7.

זאמאלק הובסה בגאנה 1:5

זאמאלק קהיר הובסה בגאנה על־ידי קבוצת קוטוקו קומאסי — 1:5.

היה זה משחק־הגומלין בגביע אפריקה לאלופות. במשחק הראשון ניצחה זאמאלק בקהיר — 2:0.

הישג מדהים

המתעמלת ביאנקה פאנובה מבולגריה זכתה בזהב באליפות העולם בהתעמלות, בצבירת ארבע פעמים את מלוא 40 הנקודות.

הישגה של המתעמלת, בת ה־17, תלמידת בית־ספר מסופיה, הוא ללא תקדים. היא קיבלה ציון 10 בכל אחד מהתרגילים.

נצחונות לרוזנטל ואוחנה — הפסד לסיני

קבוצתו של אלי אוחנה, מאלין, שניצחה את שארלרואה 0:1, מוליכה בטבלת הליגה הבלגית בכדורגל בשווא מקדימה בהפרש שערים את אנטוורפן והאלופה אנדרלכט. אוחנה שיחק בכל 90 הדקות.

קבוצתו של רוני רוזנטל, פ.צ. בריז' (הישראלי שיחק בשלב מאוחר יותר), השיגה נצחון־חוץ על קורטרייק — 3:0, ומדורגת רביעית עם 10 נקודות משבעה משחקים.

בוורן, קבוצתו של משה סיני, ששיחק 90 דקות, נוצחה במגרשה ע"י וינטרסלאג — 1:0.

אנדרלכט הביסה את וארהם 1:5 ואנטוורפן נפרדה בתיקו 0:0 עם פ.צ. ליאז'.

הפסדים לקבוצות הישראליות בגביעי־אירופה

מכבי ראשל"צ בהונגריה — 32:24

קרית־שרת בבולגריה — 32:8

● כדוריד

שרות "על המשמר"

קבוצת מכבי ראשון־לציון, אלופת ישראל בכדוריד וקבוצת הנשים של מכבי קרית־שרת/חולון, אלופת הנשים, נוצחו אמש במשחקי־החוץ הראשונים בגביע אירופה לאלופות.

מכבי ראשל"צ נכנעה לאלופה ההונגרית, בראמאק־וספרם — 32:24 (14:14). את השערים למכבי ראשל"צ כבשו: אוסלנדר 9; אילדיס 5; דרוקר 4; יוסיפוביץ 3; בשן 2 וכנען 1.

ההולניות הוכו בבולגריה ע"י קבוצת צסק"א סופיה — 32:8 (18:3). את השערים לקרית־שרת הבקיעו: גורוחובסקי 4; ברק 2; פורל 1 וסולמני 1.

דיינוס קלע 41 נקודות בעונת...

[illegible]

בטניס: ישראל — מצרים 0:3

מאת יצחק אשל

נבחרת הנערים של ישראל בטניס, גברה אתמול בתחרות המקומות 14־18 באליפות הים־תיכונית, על נבחרת מצרים — 0:3.

אופיר וינברג גבר על עמר דיג'אני — [illegible]; ניר דקל גבר על חסן אליערושי — [illegible]; ואוהד וינברג וניר דקל גברו על עומר אלחסן ועמר דיג'אני [illegible].

● בגמר [illegible] גברה [illegible] על הבולגרית [illegible] מאלייבה — [illegible].

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להיתר בנייה בגוש 7651, חלקה 246, רח' האחוזה 16.

מבוקשת הקלה 2% משטח המגרש בחלל הגג — דהיינו 52% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/1/118 א'.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולסוביץ — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להיתר בנייה בגוש 6581, חלקה 437, רח' דוד אלעזר.

מבוקשת הקלה 4.4% משטח המגרש בחלל הגג — דהיינו 34.4% במקום 30% המותרים לפי תכ' רע/1/133.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולסוביץ — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965, שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב רמת־השרון, בגוש 6416, חלקה 274, ברחוב נחל שורק 13, 11, המסומנת כאזור מגורים א', בקשה למתן אישור להקלה בקווי בנייה בבית מגורים דו־משפחתי קיים בבניית סככה לחניית מכוניות — בקו בנייה לרח' נחל שורק 0 במקום 2.0 מ'.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מ. רבין — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, מרחב רמת־השרון

ועדה מקומית לתכנון ובנייה גליל מרכזי

שוקים — שוק עירוני — עכו

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965 — מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה 1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה גליל מרכזי עכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבנייה בתיק מספר 969/86"6 ע"י מר איאד ברהום עומאר ברהום במקום שטח בנוי.

מהות הקלה: בנית קומה נוספת מעל המותר.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הוועדה המקומית רח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה גליל מרכזי — עכו

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות הוגשה בקשה לאיחוד שתי חלקות והקמת בניין בן שלוש קומות מעל קומת מסחר וקומת עמודים בשד' ירושלים 12, 14, קרית ביאליק, גוש 11538, חלקה 108, 107.

מהות הסטיה:
1. חריגה של 220 מ"ר המהווים 11% משטח החלקות.
2. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר ובקומת עמודים מפולשת.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית, שד' וייצמן 5, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, קריות

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי המרכז

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת, הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת מס' ממ/5019".

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6720 חלקה 513, סמטת הערבה 7 גני תקוה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: חלוקה למגרשי בנייה וקביעת הוראות בנייה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3098 ה' תשמ"ה, עמ' 3517 ובעתון בוקר "שער" מתאריך 5.9.84 ובעתון ערב "חדשות" מתאריך 5.9.84 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "יום יום" מתאריך 5.9.84 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר הנקראת תכנית מס' 102/02/5 שינוי לתכנית 50, שעיקרי הוראותיה: 1) חלוקת השטח הכלול בה למגרשים. 2) שינוי השטח של אזור ספורט עירוני למרכז תנועה במגרש 1, להוכיל ספורט עירוני במגרש 2, ולשטח לתכנון בעתיד במגרש 3 (מגרש 3 ותחנת הדלק — 4 ישארו ביעוד הנוכחי). 3) קביעת הנחיות בנייה בכל מגרש.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 171.8 דונם. מקום: שכונה ב' ליד האיצטדיון העירוני. גושים: 38037/2, 1 (חלק), 38021/3, וב' (חלק), 38020/2, 1 (חלק), אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3389 מיום 9.10.86 עמוד 31.

השינוי האמור בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותם ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה באר־שבע, וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז הדרום

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז ת"א

מרחב תכנון מקומי רמת־השרון

הודעה על הקפאת שטח לתכנון מחדש והגבלת הוצאת היתרי בנייה לפי סעיף 78

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 78 לחוק התכנון והבנייה 1965 כי הוועדה המחוזית בישיבתה מס' 471 מיום 11.5.87 החליטה על הקפאת שטח לתכנון מחדש בתחום תכנית ר"ש/647 שינוי לתוכנית 392/2 והגבלת הוצאת היתרי בנייה למשך שנה לבנייה המוצעת במגמת התכנון מחדש.

השטחים להקפאה בתחום התכנית המוצעת:

גוש: 6416
● חלק מחלקה 1 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 121, 122, 123, 124, 125, 119.

גוש: 6415
● חלק מחלקה 16 — מגרש לפי ת.ב.ע. 392/2.
● חלק מחלקה 175 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 140, 141, 211.
● חלק מחלקה 10 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 137, 138, 139.
● חלק מחלקה 174 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 135, 214, 136, 215.
● חלק מחלקה 12 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 132, 133.
● חלק מחלקה 177 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 129, 130, 131.
● חלק מחלקה 100 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 126, 128.
● חלק מחלקה 101 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 392/2: 127.

גוש: 6416 — מגרש לפי ת.ב.ע. 647 א' (חלק).

גוש: 6415 — מגרשים לפי ת.ב.ע. 647: 502, 501, 505, 504, 503.

תקופת ההקפאה היא מיום 11.5.87 עד 11.11.87.

מרדכי בהנא — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז תל־אביב

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 08.05 שעת כושר. 08.40 ראשית קריאה — בלי סודות — ביתיים 1. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — מדוע אסור לחלק באפס (כ). 10.10 אנגלית ו'. 10.30 הגיל הרך — רגע עם דודלי — כאשר אנו יחד וכו'. 11.00 ערבית מדוברת — ר"ה' — אהלן וסהלן. 11.15 אנגלית ה'. 11.30 ארץ מולדת — סדרה ב' — בין הזמנים (כ). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — מאי טעמא (כ). 13.00 גיאוגרפיה כללית — י"ט' — מדבר יהודה. 13.30 אנגלית יא־י"ב — Hello Israel — Democracy in Israel

13.45 צרפתית — העשרה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 חובב הטבע פרק 12 — להרגיש על הטבה. 14.30 קסם קסם — גלים. 14.55 נחשון — מלך העצלנים. 15.00 קשר משפחתי — שלומי ועקנין בן ה־4 רוצה שהכל יתבצע מדויק לפי רצונותיו ומיד. משחח אחי יותם. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות למרכז ההסברה. 15.55 הרוזן ממונטה כריסטו — סדרה על פי ספרו של אלכסנדר דיומא. סיפור אהבה ונקמה על רקע המאבק בין נפוליאון והמלך לואי ה־18. 17.00 ערב חדש — מנחה גדעון רייכר. 17.30 דובליכפת לי — סדרה בהמשכים. 17.55 אחוזת קוקייה — הפרק השני: רוני מרטין עוברת להתגורר בביתה של קייט סיטון. קייט מקנאה. רווי מסרבת להיות לרוזי לאם, ונסיונותיה של רוזי להוכיח את הזהות האמיתית נמשכים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 הצפון והדרום. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 קשרי משפחה. הפרק העשירי: הזירות, חברות טובות. אליז מעסיקה במשרדה את חברתה סוזאן בטוחה שכל ידידות כלפי חברה שתהיה האישית במשרה. זאת למרות שסוזאן כמעט גורמת למשבר בעסקיה של אליז. 22.00 שייקה — תכנית במלאת 30 למותו. בתכנית יבואו קטעים נבחרים מהופעותיו של השחקן הבדרן והפנטומימאי שייקה אופיר. מנחה רבקה מיכאלי. 23.00 מיאמי, מחלק מוסר — שם הפרק: המכוך. שלושה פושעים קובנים צעירים מחזיקים בשתי משפחות כבני ערובה. טאבס נשלח אל תוך הבניין במסווה ובתהקר אף הוא לבן ערובה. 23.50 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 עד סוף — דייויד בואי. 19.30 כידור 2: שני הבדרנים במיקניק. 20.00 תעודה 2: התחלה מאוחרת: זיקנה. ארכיטקט שהיה למלחין, עקרת בית שעברה לעיתונאות, עתונאי ופקיד העוסק היום באריגה אמנותית, ועוד. 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה — תומס ארן: סימפוניה מס' 2 בפה מג'ורה; שטמיץ: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לקלרינית, כסון ותזמורת; ברהמס: 16 ולסים אופ. 39 לפסנתר בארבע ידיים; סיבליוס: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ותזמורת; שוברט: סימפוניה מס' 5 בסי במול מג'ור. 09.00 קונצרט בוקר — סטרווינסקי: דיברטימנטו; שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לצ'לו ולתזמורת; שוסטקוביץ': החמישית לפסנתר; רספיגי: אורני רומא; רובוואקי: סימפוניה מס' 7 ברה מינור. 11.07 פינת השיר — משירי יוכבד בת־מרים. 12.00 מן המורשת — מוצארט: וריאציות על השיר הצרפתי אללי אבר לי אהובי; שופן: ברקרולה בפה דיאז מג'ור; מוצארט: פנטסיה ק. 475 בדו מינור; שופן: בלדה מס' 4 בפה מינור; מוצארט: סונטה לכנור ולפסנתר. 13.05 בהאזנה נינוחה — היידן: סימפוניה מס' 59 בלה מג'ור "האש"; מנדלסון: סונטה ברה מג'ור לצ'לו ולפסנתר; רבל: לה ואלס; אוסבק: עליצות פריסאית. 15.00 המכרה מוסיקלית — תכנית מס' אחת עשרה. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — התזמורת הסימפונית של רדיו אוסטריה/קירלוס קלמר; ברטוק: תמונות מהונגריה; ברטוק: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתזמורת; ליגטי: לתמנה; קודאי: סימפוניה (1960). 18.00 רגע על הביצוע — על אותה כמה וכמה. 19.00 בין חברים — מטעמי המוסיקה, מיצירותיו של סיבליוס (נפטר 20.9.1957). 20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם. היידן: בריאת העולם. יוליה ורארי — ס. קית לואיס — ט. דימריך פישר — דיסקאו — ב. 22.30 פעם ועוד. אדגר ואדו מנחות לסופרן ולאנסמבל קאמרי. 23.00 מחזורי יצירות — מוצארט — קונצ'רטי לפסנתר ותזמורת.

רשת א'

07.30 רדיו־קל. 08.05 הגנה — עם בני הנדל. 08.27 משפט רמיאזיק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן באנגלית. 13.45 חדשות ויומן בצרפתית. 14.05 גראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 האוניברסיטה המשודרת. יהדות ארצות־הברית במאה ה־20 — הציונות האמריקאית — אברהם בורג. 18.57 משפט רמיאזיק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 19.30 שידורים לעולים. 23.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן פקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית. שלום קיטל. 09.05 כוכב הבוקר, עם לוי ארביסון. 10.05 כל צבעי... הרשת — מגזין יומי. 12.10 אלף־ראלף ביבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות ומזמנים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — חור והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 יומן בלכלה — על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 17.05 שירים ושעורים. 17.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 18.05 שעה חופשית — מגזין שבועי לעניני הנוער. 18.46 היום בספורט — היום הזה. 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 סולם הזמנים — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 מפיק ודי — עם דלית אורמיאן (ש"ח). 22.30 שירים עבריים. 23.05 שאלה של טעם — עם חיים קינן (ש"ח). 00.15 ג'אז ועוד — עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה — עם אורלי יניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 11.30 — "זה נשמע אחרת" שידור חי מטכס חנוכת משרד גל"צ החדש. 13.00 בערוץ MA — המשך המשדר המיוחד לחנוכת המשדר החדש. 13.05 אחר אחר — להיטים עבריים עם שירה גרא. 14.05 דו רה יומי. 15.05 שירים לחג — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באותן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שמור על קשר — 30 שנות קשר בישראל (ש"ח). 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים עבריים. 20.05 קלאסי כאן — מגאוון גלי צה"ל על הנעשה במוסיקה קלאסית בארץ (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הרכש ועל הביקש * שירים שהתחרו אותם. 23.05 עשרים הארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שירת הצעת — עם המסור דן סרי. 00.05 ציפורי לילה עם יותם ראובני, תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. שידורי 2. 19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 מכבכבסיס — מירע, ר"שים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 הפסקת עשר. 23.05 קול הג'אז חוה — עורך ומגיש: דני קרמל.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים עבריים. 09.05 מה, כבר תשע? — עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים — עם שירה אימבר. 11.05 שבעים מי יודע — שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאם. 13.05 רק כימי תל — עם מנחם סרי. 14.05 לי ולך — שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש — עם שיש עטרי. 16.05 חצנה יומית — עם יקיר אביב. 18.05 היה הוי .. — מצעד פזמוני העבר — עם קובי כרקאי. 20.05 קו התחלה — תקליטי־שירים ראשונים. 21.05 קצה אחרת — פופ מתקדם — עם אורלי מרג. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: הטורף — 5, 7.15, 9.40
אורלי: משפ' פלודר — 5, 7.15, 9.30
בן־יהודה: מרדף לוהט — 4.30, 7.00, 9.30
גת: המכשפות מאיסטוויק — 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: השכונה שלנו — 7.00, 9.30
דקל: האלמנה השחורה — 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: נינג'ה אמריקאי 2 — 7.45
הוד: צעיר מכדי למות — 5, 7.15, 9.30
לימור רחוב: המורד — 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א: בית האמידים — 7.30, 9.30
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: נינג'ה אמריקאי 2 — 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: 007 באזור מסוכן — 5, 7.15, 9.30
פאר: לא שם זין — 5, 7.30, 9.30
פריס: לא יכולה בלי זה — 12, 2, 5, 7.15, 9.30

רב־חן:
חן 1: פגישה עיוורת — 5, 7.30, 9.50
חן 2: ליבו של אנג'ל — 5, 7.25, 9.45
חן 3: הנוכל, האוהבת והמאהבת — 5, 7.40, 9.45
חן 4: נשק קטלני — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: אני והחברה — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: סוד ההצלחה — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: רובוקופ — 5, 7.15, 9.30
תכלת: החנות מעבר לפינה — 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: המשפחה — 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 2: גברים גברים — 2, 5, 8, 10.00
לב 3: ימי הרדיו — שעות: כמו לב 2
לב 4: נרדפי השוק — 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אואזיס: פגישה עיוורת — 4, 6.40, 9.50
לילי: לא שם זין — 7.15, 9.30
ארמון: הטורף — 5, 7.30, 9.45

רב־חן:
גן 1: המכשפות מאיסטוויק — 5, 7.20, 9.40
גן 2: הנוכל, האוהבת והמאהבת — 5, 7.20, 9.40
גן 3: אני והחברה — 5, 7.30, 9.40
גן 4: לבו של אנג'ל — 6.15, 9.15

ירושלים

אורין 1: כלא הילטון — 4.30, 7.15, 9.30
אורין 2: לוחם עם כבוד — 4.30, 9.15
בית אגרון:
לאסי שובי הביתה — 16.15
הרולד ומוד — 18.00
המכבסה היפהפיה שלי — 19.30
הצבע ארגמן — 21.15
כפיר: סוד ההצלחה — 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: בייבי אריזונה — 4.30, 7, 9.15
מיטשל: המשפחה — 7.00, 9.00
סמדר: אני והחברה — 7.00, 9.30
תבירה: סגור לרגל שיפוצים

אוריון
אור 1: לא שם זין — 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: מרדף לוהט — 4.30, 7.15, 9.30
אור 3: לא יכולה בלי זה — 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: צעיר מכדי למות — 4.30, 9.00
אור 5: קוקה קולה קיד — 4.30, 7.00, 9.00
עדן: רובוקופ — 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
נשיקה אדומה — 18.45, 21.45

חיפה

אורה: צעיר מכדי למות — 4.30, 7.00, 9.15
חן: האלמנה השחורה — 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: רובוקופ — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: גבר מאוהב — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים — 4.30, 7.00, 9.15
רון: משפ' פלודר — 4, 6.30, 9.00
אמפי: רחובות של זהב — 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: החנות מעבר לפינה — 6.45, 9.15
קרן אור המתרוש: לא שם זין — 7.00, 9.15
פאר: לא שם זין — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: רובוקופ — 5, 7, 9.15
סטודיו: משהו פראי — 5, 7, 9.15

חולון

סביון: רובוקופ — 5, 7.15, 9.30
מגדלור: הטורף — 6.00, 9.00
רינת: החיך אמריקאי — 5, 7.30, 9.30
ארמון: קרוקודיל דנדי — 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: עצמאות — סוד ההצלחה — 5, 7.15, 9.30

הרצליה

דוכל: נינג'ה אמריקאי 2 — 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האודיטוריום
א', ב', ג' – שירותים אישיים — 7.45, 9.30

באר־שבע

חן: נינג'ה אמריקאי 2 — 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: רובוקופ — 5, 7.15, 9.30
היכל 2: משפחת פלודר — 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: שם הורד — 7.15, 9.30

כפר־סבא

בית ברל: התפוז המכני — 10.00, 12.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום ב', 21.9
אילוף הסוררת: 17.30, 20.30
מדמואזל ז'ולי: 20.30

שרותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — מזור — חביבה רייך 30

חולון — [illegible] 52

ירושלים — קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה — קופ"ח מאוחדת — הרב קוק 13

פתח־תקוה — כפר גנים — לוחמי הגיטו 6

רמת־גן — רמה — ז'בוטינסקי 68

תל־אביב — הבימה — ריינס 17; סופרפארם — איינשטיין 40, רמת־אביב

חיפה — יבנה — אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ביילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ה', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה', שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ – פנימית, כירורגית, אורטופדית, עיניים
משגב לדך – נשים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02-243338
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04-912222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222732.

"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער – 03-221080 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד המכון לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.

והכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566.

פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-286822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מפגעים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101. טל' 08-221022. עפולה — טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. שירות בגוש דן, טל' 03-330848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

עד המדינה: קיבלתי 115 אלף דולר על חלקי בשוד הכספות בירושלים

סיפר כי הובטח לו רבע משלל השוד והסכום הנמוך שקיבל היה בין המניעים להחלטתו לחשוף את הפרשה

עד המדינה בפרשת שוד הכספות בבנק הפועלים בירושלים פתח אתמול בעדותו את שלב הוכחות התביעה במשפטם של חמשת הנאשמים בשוד.

עד המדינה, ששמו נאסר לפירסום בצו בית־המשפט, תיאר את תפקידו ואת תפקידיהם ומעשיהם של כל אחד מחמשת הנאשמים: יצחק דרורי, אפרים כהן, ציון ישראל, אורי סופר ושמעון כהן.

לטענתו, יצחק דרורי, המכונה ה"מוח" מאחורי השוד, תיכנן וחילק את התפקידים בין המשתתפים.

לטענת העד סוכם, כי יקבל רבע משלל השוד.

העד תיאר את ביצוע השוד ואמר, כי שמעון כהן שבר את סורג חלון הבנק באמצעות מפתח צינורות, חדר פנימה ופתח את דלת הבנק. לבנק נכנסו אפרים כהן ועד המדינה והשלושה עסקו בפיצוח הכספות, כאשר עד המדינה היה מדלג מחדר הכספות לאולם הבנק הראשי, לאבטח את השוד.

העד סיפר, כי עם סיום השוד, נסעו לביתו, חילקו ביניהם את המזומנים, כפי שסוכם ואת הרכוש הפקידו בידי אפרים כהן שאמור היה למכרו ולהעביר לשאר המשתתפים את התמורה.

הכסף נרקב

עוד נאמר במהלך העדות, כי העד קיבל 95 אלף דולרים, חלקו בשוד. אותם קבר באיזור שומם ליד שכונת גילה בירושלים. 20 אלף דולרים קיבל מאוחר יותר כתמורה ממכירת הרכוש. לטענתו, קבר את הכסף בקופסה וזו נשברה והכסף נרקב. הוא הצליח להציל רק כ־30 אלף דולרים מכל הסכום.

העד אמר, כי נתגלעו סכסוכים רבים בין השותפים לשוד והוא למעשה קיבל סכום נמוך מזה שסוכם עליו. כמו־כן, הפרו השותפים התחייבות לשמור על שתיקה וסיפרו על השתתפות בשוד לאחרים. כל זאת הניע אותו להיות "עד מדינה" ולחשוף את הפרשה.

כאשר נתפס העד, במהלך פריצה בשכונת רמות אשכול בירושלים לפני מספר חודשים, ביקש העד להיפגש עם קצין משטרה בכיר והציע את העיסקה בתמורה למחיקת האישום. המשטרה הסכימה לעיסקה. (עתים)

עד המדינה במשפט שוד הכספות (שני משמאל) מובל תחת משמר כבד של בלשי משטרה לאחר עדותו אתמול (צילום: אליהו הראתי)

עונשי מאסר בפועל לנאשמים באחריות לתאונות קטלניות

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

עונשי מאסר בפועל, שאותו ירצו בעבודות חוץ, הוטלו על שני נאשמים בנהיגה רשלנית שגרמה לקיפוח חיי אדם. גזרי הדין הוטלו על־ידי שופט התעבורה בטבריה עודד גרשון.

רות בהלול הואשמה בגרימת מותה של הילדה ליאת לוי בת ה־8 באוגוסט 1984. בכתב האישום צויין, כי הנאשמת נהגה ברכבה בכביש מעין־גב לצמח ופגעה בילדה כאשר זו חצתה את הכביש. השופט הביא בחשבון גם את תרומתה של הילדה לתאונה, בכך שחצתה באופן פזיז את הכביש. אולם ציין, כי הראות היתה טובה וכי על הנאשמת היה להבחין בשתי ילדות העומדות בצד הכביש ולנהוג בזהירות כיאות. השופט שלל את רשיון האשה ל־4 שנים. קנס אותה בסך 1,000 ש"ח וכן גזר עליה 4 חודשי מאסר על־תנאי ו־4 חודשי מאסר בפועל אותם היא תרצה בעבודות־חוץ.

יוסף דוקן הואשם בגרימת מותו של מאהר חוסיין בן 40 ובפציעתם של עאודר זיאד ותמאם חיר, כולם נוסעי הטנדר בו נהג. לדברי התובע נהג הנאשם בדרך לכפר מג'אר וק"מ אחד לאחר כביש עמיעד, בעיקול חד, סטה מנתיבו ועבר לנהוג בנתיב הנגדי. שם התנגש חזיתית במשאית שבאה ממול. השופט הרשיע את הנאשם על פי הודאתו ודן אותו לפסילת רשיונו למשך 5 שנים ולחצי שנה מאסר על תנאי וחצי שנה מאסר בפועל, אותם ירצה הנאשם בעבודות שירות.

עונש מרתיע

"נוכח הקטל בדרכים, מן הראוי להחמיר בעונשם של נהגים עבריינים. רק ענישה מחמירה תביא לריסון הנהגים ולצמצום בתאונות הדרכים", ציין אתמול שופט השלום בכפר־סבא, יהודה פרגו, בגוזרו על באסם נואל בן 34 מקלקיליה 18 חודשי מאסר. מהם שישה חודשים בפועל, 2500 שקל קנס ושלילת רשיון לשש שנים, לאחר שהרשיעו בגרימת מוות ברשלנות בתאונה שאירעה לפני כשנה.

לבקשת הסניגור עוכב ביצוע גזר־הדין.

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה מתכנית העיצוב 1680, ברחוב גאולה מס' 13, גוש 6914, חלקה 63, תיק בניין 13־0־0112, בקשה מס' 870872.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ולבנייה
חולון

ת.ב. 8243

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 162 בגוש 7126, רחוב מסילת עולים מס' 1, חולון, הכוללת מתן הקלה: או אחוזי בנייה 31% משטח המגרש 871 מ"ר ב־4 קומות; כן לשיפור תנאי התכנון.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

נאות גומז
שפירא 36, חולון

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקו בנין הצפוני, דהיינו הריסת המבנה הקיים ובנית קוטג' דו משפחתי בקו בנין הצפוני של 4.50 מ' במקום 5.0 מ' המותרים. שעל החלקה 35 בגוש 18165 רחוב חניתה 14 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב
יו"ר הוועדה (משנה)
המקומית לתכנון ולבנייה
נהריה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "שרונים / צפון השרון"
רחוב שטמפר 5, נתניה
טלפון: 053־336578

הודעה

ניתנת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי הוגשה לוועדה בקשה להרשות: תוספת מגורים בהקלה של 30% בקו בניין אחורי, גוש 8018, חלקה 119, אבן־יהודה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לוועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה, תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי זהבי — יו"ר הוועדה

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הקרוי "שינוי תכנית מפורטת מס' פת/1206/9" ביחד עם התשריט המצורף אליה. עיקרי הוראות השינוי: קביעת אחוזי בניה באזור מגורים ב'. האלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6355 חלקה 687 רח' שלזינגר 5 פ"ת.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 17.8.1987

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 18.9.87

	יחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6700	1.6909	1.6790
דולר אמריקני	1	1.55	1.63	1.5876	1.6074	1.5966
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8784	0.8894	0.8820
לירה סטרלינג	1	2.58	2.70	2.6230	2.6558	2.6381
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2631	0.2664	0.2646
ין יפאני	100	1.09	1.14	1.1111	1.1250	1.1177
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7807	0.7905	0.7839
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0605	1.0737	1.0648
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2499	0.2530	0.2511
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2395	0.2425	0.2409
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2279	0.2307	0.2292
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3625	0.3670	0.3646
דולר קנדי	1	1.19	1.24	1.2074	1.2225	1.2141
דולר אוסטרלי	1	1.13	1.21	1.1662	1.1807	1.1723
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.79	0.7774	0.7871	0.7819
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4233	0.4286	0.4250
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2461	1.2617	1.2535
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.27	1.2167	1.2319	1.2216

למשפחה ולקיבוץ מעברות
כואבים אתכם במות
אליהו דניאל ז"ל
חניכיו יוצאי ארגנטינה
בקיבוץ עמיר

חברות חקירה פרטיות בשירות עברייני מס

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

המשטרה ושלטונות מס הכנסה יבדקו את התופעה הגוברת והולכת באחרונה של שכירת חברות חקירה פרטיות על־ידי אזרחים נגדם מתנהלת חקירה בחשד לעבירות מס. חברות החקירה מתבקשות על ידי האזרחים לבלוש אחר עובדי ציבור וקציני משטרה, פקידי מס ועובדי פרקליטות, במטרה להטיל עליהם מורא ולהרתיעם ממילוי תפקידם.

על כך הוחלט אתמול בישיבה משותפת של סגל הפיקוד במשטרה, רשויות המכס, מס הכנסה ופרקליטות המדינה, שדנו בהגברת שיתוף הפעולה ביניהם.

מנהל בבניין הסנה בחיפה נאשם בחבלה ברשלנות

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

מנהל בניין חברת "הסנה" בחיפה, דב נתנזון, מואשם בבית משפט השלום בעיר בגרימת חבלה ברשלנות.

בכתב־האישום טוען עו"ד קנטור, כי הנאשם משמש כמנהל בניין "הסנה" והוא אחראי לתקינותו. באפריל 1985 הוסטה ממקומה רשת שכיסתה את פתח החירום של הבניין והילדה ענבל מלול שעברה במקום נפלה לפתח החירום שעומקו 2.5 מטרים. הילדה נחבלה ונזקקה לטיפול רפואי.

לרחל, המשפחה ולקיבוץ מעברות
אתכם באבל במות
אליהו
חברים בקיבוץ חצור

לג'ון פרסטי והמשפחה
משתתפים בצער במות
האבא־סבא
פטריק ז"ל
קיבוץ מסילות

לרחל, המשפחה וקיבוץ מעברות
אתכם באבל על מותו של היקר באדם
אליהו דניאל ז"ל
ידיד ושליח הקיבוץ בסניף ת"א
נאמן לברית האמת בין הקיבוץ והעיר
מס"ם ת"א־יפו והשכונות

למשפחה ולקיבוץ מעברות
אתכם באבלכם במות
אליהו דניאל
מדריך ורע
קיבוץ רבדים

למאיר שטמר
משתתפים בצערך הכבד על מות האח
אהרון שטמר ז"ל
ועל מות הגיסה
פסיה נצר ז"ל
מוצרי תבן
ההנהלה והעובדים

לנועה שפירא ובני המשפחה
משתתפים בצערכם על מותו של
האב
עובדי מפעלי תבן

מטען התפוצץ ליד גן ילדים בי"ם ואחר התגלה בחצר בית בחולון

בקבוק תבערה הושלך על אוטובוס בקלקיליה ● צעיר ערבי נפצע מירויות שוטר מג"ב בירושלים לאחר שניסה לחטוף את נשקו

מאת אשר שילוני, כתב "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

מטען חבלה התפוצץ אתמול סמוך לשעה 4 לפנות בוקר בכניסה לשכונת נווה יעקב מצפון לירושלים. המטען, שהונח בתחנת אוטובוס בסמוך לגן ילדים, התפוצץ בקול שאון אדיר שנשמע גם במספר שכונות מרוחקות בירושלים. לא היו נפגעים, אך נגרם נזק לרכוש.

כוחות משטרה שהגיעו למקום הפיצוץ וערכו סריקה במקום, גילו מטען חבלה נוסף על אי תנועה, במרחק מספר מטרים ממקום הפיצוץ.

מטען בחצר בית בחולון

מטען חבלה מחובר לשעון ולפתיל השהייה, שהונח בסמוך לבלוני גז בחצר בית משותף ברחוב קלישר 3 בחולון, התגלה ופורק ללא נזק הודות לעירנותה של דיירת הבית.

הדיירת, שפרה משעניה, סיפרה אתמול לכתבנו: "בשעה 9.30 בבוקר ירדתי לחצר לרוקן את האשפה. לפתע הבחנתי בחנייה שבחצר, סמוך לבלוני הגז, בשעון מעורר שאליו מחובר חוט חשמל המוליך למוט ברזל. דייר שעמד אותו רגע להיכנס עם רכבו לחנייה הוזהר על־ידי ורצתי להזעיק את המשטרה".

חבלני המשטרה הגיעו למקום ופוצצו את המטען בלי שייגרם כל נזק.

בקבוק הושלך לאוטובוס בקלקיליה

בקבוק תבערה הושלך אמש סמוך לשעה 9 לעבר אוטובוס אגד בקו 474, בכיכר השעון בקלקיליה. בקבוק התבערה חדר לתוך האוטובוס מבעד לחלון והתנפץ בתוכו. אין נפגעים בנפש.

צעיר ערבי, שניסה לחטוף את נשקו של שוטר משמר הגבול, ליד שער שכם בירושלים, נורה על־ידי השוטר ונפצע ברגלו.

הפצוע הועבר לבית החולים ביקור־חולים בירושלים, כשמצבו בינוני עד קל.

מחקירת המשטרה את הפצוע עולה, שהצעיר היה במצב שכרות בזמן שניסה לחטוף את נשקו של איש משמר הגבול.

פנטומימאית בערב הצדעה לשייקה אופיר ז"ל שנערך אמש באולם "הבימה" (צילום: מאיר פרטוש)

"הקיבוץ היום, למה ואיך" — נושא מועצת הקבה"א שתתקיים בקיץ

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי אשר בישיבתו אתמול את הצעת המזכירות על קיום מועצה תנועתית בחודשים מאי יוני 1988 בנושא "הקיבוץ היום למה ואיך".

נושאי הדיון של המועצה יתרכזו בשלושה מוקדים:

א. פרט וחברה – שיכלול בתוכו נושאים כמו אוטונומיה בצריכה, ערבות הדדית, מוטיבציה ואחריות אישית ורכוש פרטי.

ב. מערך העבודה בקיבוץ – הכוונה בנושא זה היא לבחון באופן מעמיק את העקרונות הרצויים למערך העבודה בקיבוץ, האיזון בין התחומים השונים, עבודות חוץ, שבוע עבודה בן 5 ימים ועוד.

ג. שותפות רעיונית פוליטית – ייבדקו השאלות האם קיימת עדיין הסכמה רעיונית פוליטית בקבה"א והאם אפשרית השתייכות כוללת של הקבה"א למפלגה אחת.

התמודדות על תכנים

חיים אורון (ג'ומס), מזכיר הקבה"א, שפתח את הדיון אמר, כי מזכירות הקבה"א מציעה התמודדות עם שאלות מורכבות וקשות וביצוע ההחלטות שיתקבלו לגביהן הוא קשה ביותר. מדובר לא רק בהסכמה על התוכן, אלא בהתמודדות אמיתית תוך כוונה להגיע להכרעה בחילוקי הדעות המרכזיים בכיווני ההתפתחות של הקיבוץ. הוא הציע לתנועה, מוסדותיה המרכזיים וקיבוציה, לראות בהכנת המועצה את העיסוק המרכזי בחודשים הבאים.

אבישי גרוסמן מתנועת המוביל של המועצה דיבר על השדר הברור של אי־נחת ומצוקה העולה מהשטח ועל הצורך הדוחק בשינוי.

בנושא אחר שנידון בוועד הפועל קרא מזכיר הקבה"א, אפרים רזון, הודעה מטעם מזכירות הקבה"א בדבר התארגנות של מספר חברים שהחלה לפעול והחתימה עצומה למען ברית פוליטית עם ר"צ. בהודעת המזכירות הובע צער על ההתארגנות הסיעתית. המזכירות, אמר רזון, מכירה בזכותו של כל חבר קיבוץ ללחום ולהיאבק על דעותיו הפוליטיות, אבל שוללת התארגנות סיעתית. הוא בירך על החלטת החברים להפסיק פעילות זו.

הוועד הפועל אישר את בחירת חנן רוגלין מגעש לתפקיד רכז מחלקת הביטחון של הקיבוץ הארצי.

בפתיחת הישיבה כיבדו חברי הוועד הפועל את זכרו של אליהו דניאל, חבר קיבוץ מעברות, ומזכיר הקיבוץ הארצי אפרים רזון העלה קווים לדמותו.

ועדה בראשות שמיר תנסה למצוא פתרון לבעיית השבת בירושלים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בפגישה עם ראשי הסיעות בכנסת, הודיע אתמול ראש הממשלה, כי יחד עם פרס, המר וקולק הוא יקים ועדה אשר תנסה להגיע להסכמה בדבר סדרי החיים בירושלים בשבתות. לפגישה לא הוזמן ראש העירייה טדי קולק, כנראה בטעות.

בישיבת מועצת העירייה אתמול הודיעו נציגי ש"ס והמפד"ל, נסים זאב ודוד ברגמן, על פרישתם מן הקואליציה העירונית.

יו"ר המזכירות הארצית של "נאמני תורה ועבודה", ד"ר יחזקאל כהן, שלח אתמול מכתב לנשיא הרצוג, בו הוא מציע להקים ועדת הידברות לאומית, אשר תגבש הסכם מפורט בדבר הנושאים השנויים במחלוקת ביחס לשבת. ד"ר כהן מציע לנשיא לעמוד בראש ועדת ההידברות.

בפגישת ראשי הסיעות עם ראש הממשלה דיברו השרים פרס והמר בזכות ההידברות והפיוס. נציג מפ"ם ויקטור שם־טוב אמר, כי אין סיכוי להגיע להסכמה אם המחנה הדתי לא ישלים עם כך שגם לציבור החילוני יש זכות לחיות את חייו בירושלים על פי מצפונו. קיימת אי־סימטריה בזכויות בין דתיים ללא דתיים. הלא־דתיים אינם מוכנים עוד לשאת בא־סימטריות זאת.

ישיבה סוערת

בתגובה על הודעת הפרישה של ש"ס ומפד"ל הודיע טדי קולק בישיבת עירייה סוערת, כי הפרישה לא תשפיע על עבודת העירייה ופעולתה למען האוכלוסיה הדתית. כן הודיע שיש לסייעו תוכנית לחיזוק הכלכלי של העיר.

הרב נסים זאב (ש"ס) קרא לקולק להתפטר וללכת לבחירות מוקדמות.

נציג מפ"ם, איתן מלניק, שאל באיזה מקום בעולם נחשבת צפייה בסרט של וודי אלן ושתיית קפה הפוך — למעשה התרסי. הוא הציע לקיים איזור חופשי לפעולות תרבות, קונצרטים, סרטים ובתי־קפה.

יו"ר דירקטוריון תיאטרון חיפה נגד החרמת כתב "חדשות"

מאת קובי מנדל,

יו"ר מועצת המנהלים של התיאטרון העירוני חיפה, עורך־הדין יונה יהב, מתח אתמול ביקורת על החלטת הנהלת התיאטרון להחרים את כתב העיתון "חדשות", יגאל קוצר, וציין, כי אינו מוכן לקבל החרמה של עיתונאי זה או אחר.

יהב, שהביע צער על שלא הוכנס בסוד העניין, הדגיש, כי הקשר עם העיתונות הינו עניין של מדיניות, שתיקבע על־ידי דירקטוריון התיאטרון, ואינו נושא פתוח ליוזמה של מישהו מבין מנהלי התיאטרון.

יונה יהב מסר לכתבנו, כי לאחר התמנותו ליו"ר מועצת המנהלים, הנחה את מנכ"ל התיאטרון לשתף פעולה עם אגודת העיתונאים בחיפה בכל התחומים שאינם מתנגשים בנושאי הסיקור של חברי תא הכתבים לענייני תיאטרון. עוד ציין יהב, כי הנהלת התיאטרון הכחישה, בשיחה עימו, שהחליטה להחרים את יגאל קוצר, וטענה, שיש אי־בהירות מי מבין כתבי "חדשות" בחיפה יסקור את הנעשה בתיאטרון, ולפיכך ביקשה מהעיתון לקבוע מטעמו.

פעילי ש"ס יועמדו לדין על פתיחת בי"ס בניגוד לחוק

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

המשטרה תגיש בימים הקרובים כתב־אישום נגד שלושה מפעילי ש"ס אשר פתחו בית ספר בניגוד לחוק בעיירה מבשרת ירושלים. יועץ שר החינוך והתרבות, ד"ר גב גולדברגר, אמר לכתבנו, כי משרדו לא ישלים בשום פנים ואופן עם הקמת בית־ספר בניגוד לחוק וכי המוסד ייסגר.

כתבנו מזכיר, כי ביום פתיחת שנת הלימודים הוציא המנכ"ל, ד"ר שמשון שושני, צו־סגירה נגד בית הספר החרדי של ש"ס במבשרת ירושלים. אך החוק מעניק לעבריינים, לכאורה, אפשרות לנסות להשיג רישיון תוך שלושים יום.

בסיור שערך יו"ר ועדת החינוך, נחמן רז, אתמול במקום, הודה יו"ר הוועדה הממונה, עוה"ד יוסף דוויק, כי הוועדה החליטה לסגור את בית הספר, אך הסגירה איננה מעניינה של הוועדה הקרואה. הורים נזעמים מבתי ספר ממלכתיים ודתיים אמרו לחה"כ רז, כי עוה"ד דוויק השליך מבניין "סיני" את השירות הפסיכולוגי של היישוב והעמיד אותו לרשות ש"ס.

במשרד החינוך העריכו אתמול, כי ש"ס תסגור את בית הספר הבלתי־חוקי. אם יירצו אנשי ש"ס להקים בית־ספר חרדי, הם יוכלו לעשות זאת במועד הרישום החוקי של התלמידים, בפברואר־מרץ.

50 סרטים מארצות שונות בפסטיבל הבינ"ל בחיפה

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר" בחיפה

פסטיבל הסרטים הבינלאומי הרביעי יפתח בחול־המועד סוכות בחיפה, לאחר הפסקה בת שנה.

הפסטיבל יימשך ארבעה ימים, ובמהלכו יוקרנו כ־50 סרטים ממדינות שונות, בארבעה אולמות קולנוע במרכז הכרמל.

הסרטים שנבחרו להקרנה ייצגו את האירועים הבולטים של שנת הקולנוע הבאה, ולצידם יוקרנו סרטים ממדינות שסרטיהן אינם מגיעים, בדרך־כלל, לישראל, ובכללן יפאן, טייוואן, שווייץ, פולין והונגריה. סרטים אלה משקפים תמונה אנושית, חברתית ופוליטית, כפי שהיא נראית בעיני היוצרים.

תפתח את הפסטיבל הקרנת חגיגית של הסרט הישראלי "חימו מלך ירושלים" — סרטו של עמוס גוטמן.

לראשונה יוענק במסגרת הפסטיבל פרס המבקרים לסרט הישראלי הטוב ביותר ולסרט הזר הטוב ביותר לשנת הקולנוע החולפת. פסלים יצוקים בברונזה, מעשה ידיה של הפסלת והמעצבת מרים קרולי, נבחרו להיות הפרסים הייצוגיים של הפסטיבל.

מארגניו יציעו לקהל הרחב כ־60 אלף הכרטיסים, בעלות 7 שקלים. הכרטיסים יימכרו בשיטה ממוחשבת בשבע קופות. תקציבו של הפסטיבל מסתכם השנה ב־270 אלף דולר.

נוסף על הסרטים שיוצגו בכל ארבעת ימי הפסטיבל, יתקיימו בו גם תחרויות של סרטוני וידיאו וסרטוני אנימציה, ותפעל בו תחנת טלוויזיה במעגל סגור, שתשדר אירועים שונים וראיונות עם עורכי הפסטיבל על גבי מסכי־וידיאו ענקיים, שיוצבו בחמישה מוקדים שונים.

יבין ביטל אישור לשידור תוכניות מקוריות בערוץ שני

מאת אתי רונאל, כתב "על המשמר"

מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, ביטל בסוף השבוע את האישור שניתן על־ידי עוזריו לשידורן של שתי תוכניות מקוריות בשידורי הניסיון של הערוץ השני.

האחת — מגזין על העם היהודי בארץ ובתפוצות בהנחייתה של מתי פרנקו, ילידת זאיר, שעלתה לפני חמש שנים מבלגיה, שתוכנן לשידור במוצאי־השבת שעברה. השנייה — "פרח בר"ש", שבה מוסרים חיילי צה"ל בצפון ד"שים עם שירים וראיונות, עם פרוס השנה החדשה. במקומה שובצה אחת התוכניות של "חיים שכאלה", ששודרה בעבר בטלוויזיה הישראלית.

משרד התקשורת שלל אתמול החלטה זו, שנתקבלה באופן שרירותי, ותבע מרשות־השידור לאשר לאלתר את שתי התוכניות, שהן בעלות חשיבות ועניין ציבורי.

ראש מינהלת ההקמה של הערוץ השני, אורן טוקטלי, אמר אתמול, כי בסיכום, שנחתם עם היועץ המשפטי ב־1 במאי, לא צוינו שום הגבלות על הפקות מקוריות, מה גם, ששתי התוכניות נעשו כהצעה משותפת של רשות־השידור ומשרד התקשורת. בערוץ השני טוענים, כי אחת הסיבות לביטול המגזין על העם היהודי הוא מבטאה הזר של מנחת התוכנית, שלא נראה לאנשי הטלוויזיה הכללית, למרות שהתוכנית עוסקת בעולים חדשים, שמטבע הדברים מדברים במבטא זר.

דוברת רשות־השידור הגיבה אתמול על טענת אנשי הערוץ השני ב"להרם", לא התייחסנו כלל ועיקר לתוכן המישדר ולאישיות המנחה, אלא לעצם העקרון, שלפיו ישדר הערוץ השני, במתכונתו הנוכחית, אך ורק שידורים חוזרים של הטלוויזיה הישראלית, ולא יפיק תוכניות מקוריות חדשות או מגזינים למיניהם. אם ניתן אישור, הרי שניתן רק משום שלחץ העבודה מנע מהמאשרים לצפות בתכניות".

את תגובתו של חיים יבין לא היה ניתן אתמול להשיג.

70% ל"שושלת" ורק 19% ל"כניסה חופשית"

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

77 אחוז מצופי הטלוויזיה מרוצים מאות־הפתיחה ומצורת האולפן החדשה של "מבט לחדשות". 68 אחוז צופים בקביעות ב"שושלת" ו־77 אחוז שבעי־רצון מהסידרה — נתונים דומים לאחוזי הצפייה ב"דאלאס", כשמספר הצעירים הצופים בסידרה גדול ממספר המבוגרים.

70 אחוז מהצופים צופים בכל שידור של "בשידור חוזר", ובעיני 98 אחוז מהצופים, מוצאת התוכנית חן. "תביעות קטנות", שקיבלה ביקורות קטלניות, זוכה כ־60 אחוזי צפייה שהם כמיליון וחצי נפש, לעומתה, זוכה "כניסה חופשית" ל־19 אחוזי צפייה בלבד.

אלה הם מימצאי סקר צפייה ושביעות־רצון, שנערך באוגוסט על־ידי המכון למחקר חברתי־שימושי, בקרב מידגם מייצג של האוכלוסיה היהודית העירונית מגיל 14 ומעלה.

בימים הקרובים ינותחו נתוני הסקר וישמשו מרכיב בעיצובו של לוח המישדרים הבא. סקר נוסף יבדוק את תוכניות הבידור, שלא נבדקו בסקר הנוכחי.

ברשות־השידור אמרו אתמול, כי מימצאי הסקר מעידים על רמת צפייה גבוהה בטלוויזיה ומידה רבה של שביעות־רצון מהתוכניות המשודרות.

סקר של מכון "דחף" מגלה, כי שליש מהמאזינים מעדיפים את שידורי גל"צ, שליש מהמאזינים את רשת ג' ושליש מאזינים ליותר תחנות. הסקר מעיד על תחרות צמודה בין גל"צ לרשת ג' — 33 אחוזי האזנה לכל אחת מהן. לרשת ב' מאזינים 17 אחוזים, ל"קול השלום" 5 אחוזים, ל"קול המוסיקה" ולרשת א' — 5 אחוזי האזנה כל אחת.

הסקר הקיף 1,175 מרואיינים, המהווים מידגם מייצג של האוכלוסיה היהודית הבוגרת בארץ.